

ראה אבא-שבשמים את עמך ישראל, שלמרות שהוצאת אותם מבתי כנסיותיהם, הם ממשיכים להתדפק על דלתותיך ומתגעגעים אליך

דרשות שבת
הגדול - בקו
המידע של
רמת אלחנן
עמוד 3

רק מתוך בטחון ואמונה באלוקים חיים
נוכל לעבור את הימים הקשים הללו
בשלום, ובשמחה

מהדורה
דיגיטלית.
אפשר להשיג
במיל: 6776168
@gmail.com

עד סוף כל הדורות!! כל הקשיים
הופכים ל'דברים פשוטים',
בתנאי אחד: שהאמונה בלב היא
חושית. שמרגישים בחוש ממש
שאנחנו בידיו של המלך. ולא
סתם מלך, אלא מלך מלכי המלכים, שענינו
משוטטות בכל וידיו מצויות בכל, וכל מה שהוא
עושה - לטובתנו הוא עושה.

אנחנו מתקרבים לחג הפסח, חג
האמונה התמימה בבורא עולם.
ואותה אמונה שליוותה את עם בני
ישראל בצאתם ממצרים, מלווה
אותנו עד עצם היום הזה ומאפשרת
לנו לעבור בבטחה את אוקיינוס הצרות והיסורים
ולהחזיק את הראש מעל המים.

נוסח הברכה "ולעלות נפש תושיע" היה שגור בפיה

ההנהגה המופלאה של דור יוצאי מצרים,
שהלכו אחרי הקב"ה בארץ לא זרועה, נעוצה כיד
שלא תימוט בליבו של כל יהודי; תכונה זו נמזגת
ונמסכת בדמו של העם הזה, וצריך רק לדעת כיצד
להוציאה אל הפועל, ולהשתמש בה בכל צעד
שאנחנו עושים. גם כיום, במגיפת הקורונה.

ובמילים אחרות: ה'ארץ לא זרועה' אינה
מתבטאת דווקא בהליכה במדבר, כבני ישראל
בשעתו, אלא גם באופנים אחרים, וכדלהלן.

ניקח דוגמא. יש משפחות, לא אחת ולא
שתיים, שהגיעו לפרק 'האיש מקדש' של ילדיהן,
ונתקלות בבעיות חמורות, לכאורה. יש כאלו
שבאמת סובלים ממחלות גופניות וקשה להם
מאוד להשתדך; יש שהפרוטה אינה מצויה בכיסם,
ויש שלפתע פתאום ניחתה עליהם צרה גדולה

אחת הדוגמאות המובהקות של האמונה
שפיעמה בליבות בני ישראל בצאתם ממצרים,
היא, ה'לכתך אחרי במדבר בארץ לא זרועה'.
למרות שמן-הסתם כבר המחשנו לעצמנו את
הפסוק הזה פעמים רבות, ואפילו ניסינו גם מדי
פעם לדמיין במחשבותינו את ביטויה המעשי של
היציאה למדבר ללא צידה, אבל צריך שוב ושוב
להעלות את הדבר בדמיונו, ולו כדי לדעת ולהבין
לאיזה עם הננו משתייכים.

עם שלם, המונה מספר עצום של בני אדם,
אנשים נשים וטף, יוצאים למדבר הענק, ללא
שיהיה בצקלונם מזונות לדרך, 'וגם צדה לא עשו
להם'; הנשמע כדבר הזה או הנהיה כמוהו!! הרי
כל בר בי רב יודע שבמדבר אין חנויות, ולא ניתן
יהיה לרכוש שם את האוכל שיזדקקו לו, ואלמלא
האמונה המוחלטת בבורא עולם, המוציאים
ממצרים, כיצד הקינו לעשות זאת?

אדם הנתון בתוך-תוכה של האמונה, לא יראה
בכך גדלות כלשהי. מדוע? כי הוא מצוי כל העת

בארמונו של
המלך, ומי
שהוזמן לארמון
המלוכה - צריך
להביא לשם
אוכל!! - - - וכי
אין באוצרותיו
של המלך די
והותר כדי
לפרנס אותו
ואת כל בני
ביתו, וכל
הבאים אחריו,

מתי? מתי נזכה שוב להתאסף יחדיו ולהאזין לדרשותיהם של מורינו ומאורי-דרכנו?

ההורים באים 'לקצור את הפירות', ולשדך את ילדיהם, באה עליהם צרה שכזו, בלא שמישהו מבני המשפחה עשה רעה לאיש.

משפחה כזו יכולה הרי לצאת מדעתה; לא כן!! וגם זה נקרא 'ארץ לא זרועה'! מצב זה הינו בבחינת הליכה במדבר, בארץ צייה וצלמות, שכן אף אחד אינו מסייע להם בעת הזו! הכל נשמטים מהם, מתביישים להימצא בקרבתם; כל החברים הטובים שהיו להם, נמלטים אל מעבר לכביש. ומה זה אם לא מדבר-שממה?! ומי שהולך אחר אלוקיו בעת הזו, ומאמין בו שכל מה שהוא עושה, לטובה הוא עושה, הרי הוא צועד בנתיבות אבותינו

דווקא בעונת השידוכין של הילדים, ולמשל: הוציאו עליהם שם רע, והכל מדברים עליהם בסגנון בוטה, עד שכל מי שמציעים לו את המשפחה ההיא, דוחה אותה בבוז מעל פניו, ולא רוצה אפילו לשמוע עליהם מילה וחצי מילה, מחשש שעוד מעט-קט תצא השמועה ברחוב שהציעו לו את המשפחה ההיא, וגם זה כבר לא טוב... עצם ההצעה...

וכל זה ללא שנמצא עוול בכפיהם. 'שם רע' במלוא המובן ובמלוא החומרה. משפחה שכזו, שבמשך כל השנים חינכה את ילדיה למופת, וגידלה דור ישרים מבורך, והנה דווקא עכשיו, כאשר

זה מול זה. בית הכנסת המרכזי ברמת אלחנן בימי בין הזמנים של חודש ניסן. מלא וגדוש בשיחתו של הגאון רבי מנחם צבי ברלין שליט"א; השנה - חושך ושממה. אבל אם זה הוא רצונו יתברך - עלינו לקבל את הכל-הכל באהבה, להיכנע לרצונו יתברך, ולהבין שזה הוא הטוב האמיתי של כל אחד ואחד מאתנו

הצעת השידוכין היחידה שהגיעה אליה, לאחר צאת השמועות הזדוניות, היתה של בחור שנשא בתואר 'עוזר העגלון של העיירה'. שמעתם טוב? - אפילו את העגלון לא הציעו לה; גם הוא לא היה מוכן להשפיל את עצמו כדי להינשא לה. האדם היחיד שהיה מוכן להשתדך עימה, היה העוזר של העגלון. היש לך השפלה נוראית יותר מזו! !

והיא, כמי שמכירה את ריבונה ובוטחת בו בלב שלם, הסכימה להינשא לבחור זה, אבל מני אותו רגע היה שגור בפיה נוסח הברכה שאומרים לאחר ההפטר, "ולעלות נפש תושיע".

אמנם תפילה זו מיוסדת על ציון וירושלים, העלובה מבלי בניה, אבל היא החליטה להחיל את המילים המרגשות הללו גם על עליבותה-שלה, והתפללה לאלוקיה שאם היא לא זכתה להינשא לבן תורה מופלג, לפחות שילדיה יזכו לצמח לגדולי תורה ויראה.

והקב"ה שמע לעלובה הלו. 4 בנים גדולי עולם יצאו ממנה ומעוזר-העגלון. אחד מהם היה בעל ה'עמודי אור', השני בעל ה'חוסן יהושע', וגם 2 הבנים הנוספים פיארו את שלשלת הדורות בעם ישראל.

מה למדנו מכאן? - אף אחד אינו יכול לדעת מה גזרה חוכמתו של הקב"ה, ומהיכן יצמחו גדולי התורה, ממני, או מזרעי, או מזרע-זרעי. אבל, מה שאדם כן יודע, הוא, שמצדו צריך לעשות את מירב ההשתדלות לקיים את רצון השם, ואחרי שהלכתי בדרך זו, ובטחתי באלוקיי בלב שלם, אין לי יותר מה לחשוש.

בעיניים עצומות

עיקר העיקרים הוא ללכת אחרי הקב"ה בעיניים עצומות, גם אם נראה לנו שאם היו שואלים אותנו מה לעשות, 'אנחנו' היינו בוחרים אחרת. גם בעניינה של הצדקת ההיא, אימם של גדולי הדור, הקב"ה רצה שבניה המובחרים יוולדו דווקא מנישואיה עם אותו עוזר-עגלון, ולא אחרת!

כל צעד אחר שהיתה עושה בימיה הקשים, כשאף אחד לא רצה לשמוע עליה, היה נועד מראש לכשלו מוחלט. הצעד הטוב ביותר והיעיל ביותר שהיה בידיה לעשות, הוא, שברגע שראתה שהדברים יצאו משליטתה, ואין לה כל אפשרות לעצור את השמועה הרעה, לסמוך על הקב"ה בלב שלם, ולדעת שהכל-הכל לטובה.

ואכן, הכל היה לטובה.

ה'עמודי אור' חותם בתואר 'העלוב'

ועדיין לא סיימנו עם הפרשה ההיא. בעל ה'עמודי אור', שהריץ תשובות הלכתיות לכל רחבי תבל, היה נוהג לחתום בסיום מכתבו בתואר 'העלוב'... לאות ולסימן שבשל עליבותה של אימו, ונכוונתה להשפיל את עצמה ולהינשא לאותו אדם פשוט, זכה הוא להגיע לעולם ולצמח לאחר מגדולי הדורות.

קו-המידע החדש של קהילת-קודש רמת אלחנן

03-3068254

לידיעת הציבור: הכנסנו את כל מספרי הטלפונים של תושבי רמת אלחנן (כפי שפורסמו במדריך הטלפונים), לקו-הטלפון הנ"ל, ובאמצעותו נעביר הודעות לכלל התושבים.

דרשות שבת הגדול מפי שלושת הרבנים, הגאונים רבי יצחק זילברשטיין, רבי מסעוד בן-שמעון ורבי יהודה סילמן
תשמענה הערב, יום ה' אפשר להתעדכן בקו הטלפון הנ"ל

בצאתם ממצרים, והשכר שהגיע להם מובטח גם לו. וזה פשוט.

ניסתה להכחיש את העלילה

ומעשה שהיה בנערה צדיקה וחסידה, בת לאחת המשפחות המיוחסות ביותר בעם היהודי, שהכל ניבאו לה עתיד מזהיר, והיו בטוחים שתשתדך עם גאון הגאונים, עם האחד והמיוחד שבין גדולי הדור הבא. איש לא הטיל ספק בכך. והנה, זמן קצר לפני תקופת שידוכיה, הוציאו עליה שם רע בענין פלוני, שלא היה ולא נברא, ואפילו משל לא היה. כדרך של בריות, הופצה השמועה במהירות מאיש לרעהו, עד שהיו כבר כאלה שיהיו מוכנים להישבעי שראו אותה כשהיא עושה את העבירה ההיא...

הנערה ניסתה להכחיש את העלילה, אבל עד מהרה הבחינה בשכלה הזך שלא תוכל לה, לשמועה זו, שעברה כבר מעיר לעיר וממדינה למדינה, והמצב יצאה משליטתה.

רק העוזר של העגלון היה מוכן להינשא לה

וכבר מילתנו אמורה בשורות הקודמות, שכל בן-אנוש היה יוצא מדעתו כתוצאה מאירוע משפיל שכזה. אבל היא, בהיותה בת ישראל כשירה וחסודה, שחונכה על ידי הוריה לבטחון מלא באלוקים חיים, קיבלה עליה את הדין באהבה גמורה, לא באה בטרוניות ומַעֲנוֹת, לא בעטה בבוראה חלילה, אלא הצטנפה בפינתה ושפכה שיח-חינוניים לפני בוראה, ואמרה: 'אני מטילה את עצמי אל זרועותיך, ובוטחת בך שגם דבר זה שאירע לי, לטובתי הוא'.

ובתי המדרש הסגורים, וזעק: 'אני רוצה להיכנס לבית הכנסת.

תמיד, בימי החופשה של חודש ניסן, אני נמצא שם שעות מרובות. זה הבית שלי. ועכשיו - מה אעשה??? היכן אלמד??? אוי, אלוקים, מתי זה כבר ייגמר, ונוכל לשוב לבית הכנסת האהוב שלנו???

מי שהיה באותו רגע ליד הילד המדובר, פָּרַץ אף הוא בבכי. לכולם היה ברור שזעקה טהורה שכזו של ילד יהודי טהור, שכל חפצו הוא לחזור לבית הכנסת, וללמוד - תַּעֲלָה לשמי-שמים ותעורר רעש גדול בפמליה של מעלה.

ואכן, ההרגשה של בנים שְׁגָלוּ מעל שלחן אביהם, מקננת בליבו של כל יהודי. לראות ראשי ישיבות ומרביצי תורה 'מתגוללים' במניינים הארעיים בחצרות הבתים (כשהיה מותר...) - אין לך דוגמא מוחשית של 'בנים שגלו' יותר מזו.

תלמידי חכמים ויושבי-על-מדין שמעולם לא עשו תפילתם ארעי, וגם בימי בין-הזמנים ראינו אותם תמיד מגיעים בכובד-ראש למניינים הקבועים - נאלצים עתה להתפלל בחוצות, וליבם מתפלץ למול המחזות הנראים במחוזותינו, ובמחוזות כל עמך בית ישראל.

וכאשר ספר התורה הוצא מבית המדרש (כשהיה מותר), והונח על גבי השלחן הארעי, במנין הארעי - לא יכולנו שלא להתמוגג מדמעה. היה זה ממש בבחינת מה שאומרת המשנה במסכת תענית (ט"ו א') 'מוציאין את התיבה לרחובה של

עיר', הנאמר בימי צרה ומצוקה.

וברכת כהנים? - לראות את הכהנים המסורים שלנו, המתרוצצים ממנין למנין על-מנת לברך את העם, עומדים על-גבי קרטונים עלובים, ומטליות פִּלְיוֹת, ומוציאים את הברכה מפיהם ברגש רב; והתפילה של המתברכים מתפרצת מעומק-הלב, אנה ה', ראה נא את עמך מתמסר לקיום מצוותיך באהבה, גם בתקופה כה קשה, ובמצבים כל-כך בלתי-נסבלים!

השלט המיוחד בבית הכנסת שלנו

ואגב, הגזירה שלא להיכנס לבתי הכנסיות, אלא להתפלל בחוץ, היא קשה במיוחד עבור קהל-הקודש המתגורר ברמת אלחנן, שכן הכל מודעים לכך שעוד לפני התקנה של משרד הבריאות, תיקנו רבותינו הגאונים שליט"א שלא להתפלל במסדרונות בתי הכנסת, אלא לעשות את כל תפילותינו - קִבְעוּ!

תקנה זו מעוגנת בשלט מיוחד שנתלה לפני שנים רבות במסדרון-הכניסה לבתי הכנסת שלנו. ואכן, במשך כל השנים הקפידו התושבים על קיום התקנה, וגם אלה שהיה להם 'יאהרציט' ידעו

וכל מה שדיברנו עד עתה, היה - כמובן - כדי להמחיש את העליבות שבה אנחנו מצויים. שכן, אם מדברים על עלובים ועל עליבות, מה יש יותר מאשר המראה הנגלה לנגד עינינו בריכוזים החרדיים, כששומרי המצוות שסולקו מבתי הכנסיות ובתי המדרשות שלהם, נאלצים להתפלל ביחידות, או דרך המרפסות!

עלובים אנחנו, אבל 'שומרים אמונים' לאבינו שבשמים, וממשיכים לקיים את מצוותיו באהבה רבה. ממרפסת אחת צועקים 'אמן יהא שמיה רבה', ומהגזזטרה השניה זועקים 'קדוש קדוש קדוש', מהשלישית 'ברכו' ו'ברכת כהנים', ומהרביעית 'שיר למעלות אשא עיני'.

ובודאי שגם זה נקרא 'לכתך אחרי במדבר, בארץ לא זרועה'. במדבר אנחנו, בודדים ומבודדים, אבל ממשיכים לכת את אחרי השם יתברך, ומקבלים את גזירותיו באהבה ובחיבה.

מעלתו של 'העלוב'

ובואו ונראה עוד על מעלתו של 'העלוב'. הגמרא (מגילה, דף כ"ט עמוד א') מספרת על שני אמוראים שישבו ולמדו בבית הכנסת בנהרדעא, שבו שרתה השכינה בבבל. כששמעו את קול השכינה בהיכנסה,

קמו ויצאו מבית הכנסת. ואילו רב ששת (שהיה עורך) שגם הוא ישב שם ולמד, לא קם, והחלו מלאכי השרת לַצֵּר אותו.

אמר רב ששת: ריבונו של עולם, עלוב ושאינו עלוב, מי נדחה מפני מי? - בהתכוונו

לכך שמפני עיוורונו קשה לו לקום ולצאת. אמר הקב"ה למלאכי השרת שיעזבו אותו.

רואים מכאן, ש'עלוב' הוא אחד המפתחות בהם ניתן לבקוע שערי שמים. שם, בבית דין של מעלה, מתחשבים בנעלב. והוא נושא חן לפני השכינה, כמו שהגמרא (תענית, דף ט"ז עמוד א') אומרת על אנשי נינוה, עליהם נאמר 'ויקראו אל אלקים בחזקה' - מה אמרו? אמרו לפנינו, רבונו של עולם, עלוב ושאינו עלוב, וכו', מי נדחה מפני מי?

ועל סמך מאמר זה נתקנה התפילה 'ולעלות נפש תושיע במהרה בימינו'.

הילד בכה בכי תמרורים

ברור שכל הנסיונות הללו אינם קלים כלל ועיקר. כשהיה עוד מותר להתפלל ברחוב, נתקלנו בילד כבן 11, שעמד בתפילה ובכה בכי תמרורים. הוא ניסה להסתיר את בכיו מהסובבים, אבל לא הצליח. לאחר התפילה ניגשנו אליו ושאלנו על מה ולמה הוא בוכה.

עיניו של הילד היו עדיין אדומות וסמוקות. הוא לא מיהר להשיב. רק כאשר 'לחצנו' מעט, התפרץ הילד בבכי נסער, הצביע על בתי הכנסת

זמני מכירת חמץ

בחצר, בכניסה לבניין של הרב זוננפלד 24

בזמנים כדלהלן:

מיום שני ה' ניסן עד ליום שני י"ב ניסן

בבוקר 8:00 - 9:00

אחה"צ 8:00 - 8:30

ביום שלישי י"ג ניסן

בבוקר 8:00 - 10:00

אחה"צ 4:00 - 5:30

לאחר מכן לא תתקיים מכירת חמץ

הוראות מורנו המרא דאתרא שליט"א לשנה זו בהתאם למעב:

- א. רצוי לקחת טפסים ולמלא בבית ולהביא את הטפסים מלאים למקום המכירה.
- ב. לא יעשו קניין כיון שזה לא מעב.
- ג. להשתדל למכור החמץ מוקדם ככל האפשר ובכך נוכל להימנע מלחץ וצפיפות ברנע האדרון.
- ד. חובה להקפיד על כל ההנחיות של משרד הבריאות ובפרט הריחוק של 2 מטר.
- ה. לשאלות בענייני מכירת חמץ ניתן להתקשר לטל' 03-6770733 פסח כשר, שמח ובריא

וכל כלל ישראל ישירו ויזמרו בעוז ובתעצומות 'בר יוחאי, מושב טוב ישבת, יום נסת יום אשר ברכת... במערות צורים שעמדת, שם קנית הודך והדרך! כל הודו והדרו של רשב"י, מאיפה הוא מגיע? מהמעה הזו שהוא נזרק אליה!

מהבית כנסת שהוא לא התפלל בו... מהקריאת התורה שהוא לא זכה לשמוע... מהשלחן שבת וליל הסדר שהוא לא זכה לעשות לא עם המשפחה, ולא עם מצות, ולא עם יין... והיה לו את כל הסיבות שבעולם להיות עצוב!!! ועוד בשם היידישקייט! רבש"ע... זרקת אותי... אתה לא רוצה את התפילות שלי בבית הכנסת... אתה לא רוצה את הלימוד תורה שלי בבית מדרש... אבל לא!!!

רשב"י קפץ על ההזדמנות... אם ה' לא מפגין אהבה!!! אז הגיע תורי להפגין לו אהבה!! ושם!!! שם קנית הודך והדרך!!! זו תפיסת-מחשבה אחרת... אמנם אי אפשר להתעלם משרשרת הנזיפות שקיבלנו משמים... שבאמת הורחקנו מהבית מדרש ומהמנין ומקריאת התורה... אבל צריך לדעת שאם ניקח את זה למקום הנכון, וכאן נפגין אהבה לה'... כאן, ודווקא כאן, נקנה את ההוד וההדר! (עד כאן דבריו של הרב פולק).

'אתה הוא פטרוני!'

ואחרי כל החיזוקים, השיחות, מכתבי החיזוק והדרשות, צריכים להתאזר באמונה ובבטחון, ולזכור שיש לנו אבא טוב בשמים, והוא-הוא זה שהביא עלינו את התקופה הקשה, ובוודאי שעוד נראה כיצד הכל יתהפך לטובה. אז נכון שלראות את בית הכנסת, נשמת-חיינו, חשוך ושומם, זה מעציב מאוד, אבל מי שזוכר שהכל-הכל מגיע מה', ייקח גם מהתקופה הזו את האור המאיר.

אחד החיזוקים הגדולים ביותר, הוא, לראות ולדעת לאיזה עם של בנים-נאמנים אנחנו משתייכים, בנים העובדים את אביהם שבשמים ואינם מוכנים לנטוש אותו גם ברגעים קשים. בכך אנחנו מתחברים אל כל מקדשי-השם והמחזות המפעמים של קידוש השם של אחינו בני ישראל

שאין מה לדבר על קיום מנין במסדרון. גם קהילות אחרות למדו מאתנו, והנהיגו את התקנה הזו במקומותיהם.

והנה עכשיו, לדאבון כל לב, הננו נאלצים לעשות את תפילותינו במקומות-ארעי שכאלה, ולהתכנס במסדרונות ובחצרות-בתים!

יבוא השלט ההוא, שנתלה במסדרונותינו, שכבר דהה מרוב השנים, וילמד סניגוריה עלינו, ועל כל העם היהודי, בבחינת 'דבר שאותו צדיק מצטער בו יכשל בו זרעו'!! כפי שמסופר בגמרא (בבא קמא, נ' א') על 'נחוניא חופר בורות שיחין ומעורות' שהיה מיטיב עם אחיו, וכו'.

גם רשב"י ברח למערה

אלא שאם מדברים על ההרחקה שהורחקנו מבתי המדרשות, נצטט כאן דברים מופלאים במיוחד שנכתבו על ידי הרה"ג רבי ש. פולק. 'בשבת האחרונה התפללתי בחצר של בנין, ובאמת הרגשתי שפוף. הקב"ה זרק אותי מבית הכנסת. ואז פתאום נזכרתי בגמרא המפורסמת על רבי שמעון בר יוחאי שברח יחד עם בנו מהמלכות...

לאן הוא ברח בתחילה? - לבית המדרש! וכשהגזירה הוחמרה הוא נאלץ לעזוב את בית המדרש ולברוח למערה... מה הפשט במלים 'כשהגזירה הוחמרה'? אוהו... אני לא צריך להגיד לך מה זה... בשבועות האחרונים אנחנו חווים את זה כל הזמן... כל יומיים הגזירה הופכת להיות תקיפה יותר!!! הטבעת מתהדקת יותר ויותר...

בהתחלה עוד התחבאנו בבית הכנסת... והנה הגיע שלב ש"תקיף גזירתא" וה' גירש אותנו מבית הכנסת! אבל לא רק אותנו הוא גירש! אלא גם את רבי שמעון בר יוחאי. כן... גם רשב"י גורש מבית המדרש... וברח למערה...

נו... מה רשב"י אמר לעשות עכשיו? להרגיש נזוף... להגיד: ה' זרק אותי... אבל הוא לא עשה כך. רשב"י הוא תלמיד של רבי עקיבא! כן... רבי עקיבא במשך כל חייו הצטער על הפסוק ואהבת את ה' אלוקיך... מתי יבוא לידי ואקיימו... רבי עקיבא מכריז: לי לא מספיק שה' מראה לי אהבה! גם אני רוצה להראות אהבה לה'!

אם ה' מחייך אלי, ומראה לי כמה הוא שמח בתפילות שלי ובלימוד שלי, זה נקרא שאני מרגיש ילד אהוב... אבל אם ה' לא עושה זאת, ואדברבה הוא זורק אותי מבית הכנסת, כאן יש לי הזדמנות להפגין לו אהבה! כן רבש"ע... גם אני אוהב אותך! לא רק אתה אוהב אותי!

כך חניך רבי עקיבא את התלמידים שלו. אם ה' חייך אליך, מה טוב. אבל אם ה' זורק אותך מהבית מדרש... תקפוף על זה! יש לך הזדמנות להפגין אהבה לה'! כן... הפעם זה מפגן מצדך!

'שם קנית הודך והדרך'! רק שם!

ממילא כשרשב"י נזרק מבית הכנסת כמונו... הוא נכנס בסערה למערה והתחיל לעסוק בתורה ולעבוד את ה' ביתר-שאת וביתר-עוז. וימים יגידו!

הכהנים נושאים כפיהם
במרפסת וקהל-הקודש מאזין

בכל ארצות פזוריהם, שגם בגיא
צלמות לא שכחו את בוראם.

האפשרות לעבוד את הבורא גם
בתנאים כל כך קשים, נוצרה רק
בזכות האמונה שהאמינו בה'. וכמו
שמובא במדרש (תנחומא, וישב
פרק ח') אצל יוסף הצדיק, 'שלא
היה שמו של הקב"ה זו מפיו. היה
נכנס לשמשו (את פוטיפר) והיה
מלחש ואומר, רבון העולם אתה
הוא בטחוני, אתה הוא פטרוני,
תנני לחן ולחסד ולרחמים בעיניך
ובעיני כל רואי, ובעיני פוטיפר
אדוני. ופוטיפר אומר לו, מה אתה
מלחש, שמא כשפים אתה עושה לי?
והוא משיבו, לא, אלא אני מתפלל
שאמצא חן בעיניך, לפיכך כתיב
וירא אדוני כי ה' אתו, וכל אשר
הוא עושה ה' מצליח בידו'.

אתה הוא בטחוני, אתה הוא
פטרוני. אה, איזו אמונה! כמה טוב

לאדם המהלך בעולמו ומרגיש שיש לו פטרון,
שעליו הוא יכול להשליך את כל בטחונו! איש לא
יכול להתחרות עם אושר שכזה!

אלא שהיא-גופא; יש פטרון שפטרונו אינה
שווה הרבה, ובימקרה חרום' הוא לא יוכל להגיש
עזרה של ממש... גם אם יהיה שר גדול, או מלך
כביר, השולט ביד רמה על כמה מדינות, איזה ערך
יש לו אם הוא בסך הכל בשר ודם, שהיום כאן
ומחר בקבר!

הפטרון שלנו הוא אדון העולם

הפטרון האמיתי, שאליו 'לחשי' יוסף הצדיק,
הוא ריבון העולם, מלך מלכי המלכים, שפטרונו
עליו פוטרת אותנו מכל הבעיות והמועקות. גם
מהקורונה. כאשר אדם מרגיש, באמת, שהוא אינו
לבד בעולמו, אלא לאורך כל הדרך יש לו פטרון,
שעליו אפשר להטיל את יהבו, או-אז לא תהיה לו
באמת כל בעיה, ולא יהיה מאושר ממנו בעולם
כולו! - והמדובר, כמובן, גם במצבים הקשים
ביותר.

אתה הוא בטחוני, אתה הוא פטרוני. וזה אומר,
שהשלב הראשון של האמונה הוא להאמין שכל
מצב שאני נתון בו, הגיע על ידי הפטרון, שהוא-הוא
הבעלים היחידים על הבריאה. השלב השני הוא
לדעת ולהאמין שהפטרון הגדול נותן לי בדיוק מה
שאני צריך הן בכמות והן באיכות, והוא לבדו יודע
אל-נכון למה אני זקוק באמת.

להרגיש שאנחנו נתונים בידיו הנאמנות של מי
שדואג לכל צרכינו, מחד, ומאידך נותן לנו את כל
כוח הסבל הדרוש לעמוד בנסיונות המתחדשים.
כמה נוחם ושלווה-לב נוסכת הידיעה שאין השם
יתברך מעמיד אדם בנסיון אלא אם כן הוא מסוגל
לעמוד בו!

הבה נאמץ לנו את ההנהגה המופלאה של יוסף
הצדיק, שבעת שנכנס לשמש את פוטיפר, היה
מלחש 'ריבון העולם, אתה הוא בטחוני, אתה הוא
פטרוני'. דהיינו, שהיה מתחזק בהרגשה זו - בזמן
הנסיון עצמו!

הרי המצב שבו אנחנו מצויים, הוא כל-כולו
נסיון אחד גדול, הכרוך בקשיים רבים. להיות עם
הילדים בבית כל כך הרבה זמן, בלי לצאת החוצה,
אוי - כמה זה קשה!!! והעצה היעוצה היא לא
לחשוש ולא לפחד ממאומה, אלא ללחוש להקב"ה
'אתה הוא בטחוני, אתה הוא פטרוני'.

אינני סומך על עצמי, על כוחותיי וכישוריי.
יודעני שהכל הבל וריק. אדם יסודו מעפר וסופו
לעפר. משול כחרס הנשבר. רק עליך אני משליך את
כל יהבי!

ואת המילים הללו ללחוש בעת הנסיון עצמו,
בתוך הקשיים! לא לשכוח את ה'לחישה' הזו,
ולחזור עליה פעמים רבות, עד שתיהפך לחלק
מאישיותו של האדם, לחלק מכל מהותו! ואז גם
אנחנו נזכה שיתקיים בנו מה שנאמר ביוסף, 'וכל
אשר הוא עושה - ה' מצליח בידו'.

לשנן את המעשה עם רבי עקיבא

כולנו למדנו כמה וכמה פעמים את המעשה
המובא בגמרא (ברכות, דף ס' עמוד ב') עם רבי
עקיבא, 'לעולם יהא אדם רגיל לומר כל דעבד
רחמנא לטב עבד, כי הא דרבי עקיבא דהוה קאזיל
באורחא, וכו'. הבה נשנן שוב את הסיפור ההוא,
ונראה מה הוא פטרון אמיתי.

רבי עקיבא היה מהלך בדרך, והגיע לעיר
פלוגית, וביקש שיתנו לו אכסניה ללון שם, ולא
נתנו לו. מה היה עושה כל אדם רגיל, שאינו סומך
על פטרונו? - מתרגז...

אבל רבי עקיבא אמר 'כל דעביד רחמנא לטב'. שהרי הוא בטחוני ופטרונני, ויודעני שהוא עושה הכל לטובתי, ואם כך - לשם מה להתרגז?!

הלך רבי עקיבא ולן במדבר. באותה שעה היו איתו תרנגול, חמור ונר. באה רוח וכיבתה את הנר. רבי עקיבא נותר בחשיכה, עוד 'סיבה טובה', לכאורה, להכפיל ולשַׁלֵּשׁ את מידת הכעס והרגז... לא די שבעיר לא נתנו לו לישון, אלא עכשיו עלי להישאר בחשיכה שכוז... אבל רבי עקיבא ממשיך להאמין באלוקיו, ובפטרונו, ואומר שכל מה שעושה הקב"ה - לטובה הוא עושה.

לא עובר זמן קצר, והחתול אכל את התרנגול שלו, ואריה טרף את חמורו. עכשיו באמת נשאר רבי עקיבא ללא כלום, ממש חסר-כל. צריך לצייר לעצמנו באיזה מצב הוא נמצא עתה, התנא האלקי הזה; הרי כיוון שלא נתנו לו לישון, נאלץ ללון במדבר עם האריות, עד האריה טרף את חמורו.

וכשהרוח כיבתה את הנר, הוא מצוי בעלטה נוראה. הבט ימין וראה ואין לי מכיר, אבד מנוס ממני, אין דורש לנפשי! אין מכיר אין דורש, נפשו במסגר, סגור ומסוגר, באין מוצא ומפלט, לכאורה. ורק לכאורה.

כי מי שיודע שפטרונו מהלך לצידו, יכול לומר שוב ושוב, בשקט ובביטחה 'כל דעביד רחמנא לטב עביד'. שם, בהיותו בתוך החשיכה, הרגיש רבי עקיבא בכל ליבו ומאודו שהכל לטובתו, וממילא אין לו מה לחשוש מכל המאורעות הפוקדים אותו.

בלב ליבן של הצרות

ומה היה לבסוף? - הגמרא מספרת שבילילה הגיעו אויבים לעיר ההיא, ולקחו בשבי את תושביה, ואז התברר שהכל היה לטובה, כי אם הנר היה מאיר, האויבים היו מזהים אותו באופן מיידי, ושובים גם אותו, וכך גם אם התרנגול והחמור היו משמיעים את קולם. 'אמר להו, לאו אמרי לכו כל מה שעושה הקדוש ברוך הכל לטובה!'

והנה, כדי לקום בבוקר ולראות את הנס הגדול, ורק אז להאמין באמונה שלימה שהכל לטובה, ולהודות להקב"ה על חסדיו ונפלאותיו - לשם כך לא צריכים להגיע לדרגתו של רבי עקיבא... שהרי עכשיו הכל כבר ברור, וניסי ההצלה כבר התרחשו והפכו למוחשיים, וממילא כל פה לך יודה, וכל קרב וכליות יזמרו לשמך.

רבי עקיבא היה רבי עקיבא משום שההרגשות הללו פיעמו בקרבו בהיותו בלב-ליבן של הצרות! כבר אז ידע והרגיש שכל מה שעושה הקב"ה, לטובה הוא עושה! גם כאשר לא נתנו לו לישון בעיר, הרגיש שזה לטובה, וגם כאשר הנר כבה והתרנגול והחמור נעדרו ממנו, ידע שהעולם אינו הפקר, ולא הרוח כיבתה את הנר, ולא החתול אכל את התרנגול והאריה את החמור. הם היו רק השליחים שנישלחו על ידי הפטרון, שעליו הוא משליך את כל יהבו.

ומכיוון שהאמין בכך עוד לפני שהנס התרחש בפועל, זיכוהו מן שמיא לראות בפלאי-הנס עצמו. ומה שברור הוא שלא תמיד זוכה האדם לראות ולמשש בידיים את כוונתו האמיתית של הפטרון, אבל מתוך מה שחז"ל מגלים לנו, ומתוך המקרים שבהם כן האירה לו ההשגחה בעליל, עד שראה את הנס בעיניו, חייב הוא להאמין שכך פועלים הדברים תמיד!

גם אנחנו, במצבנו כהיום, צריכים להרגיש כבר עתה את ידו של השי"ת, ולא להמתין עד לסופו של התהליך. להבין ולדעת, שאם זה המצב אזי הכל מידו של הקב"ה, ובוודאי - כמו שאמר רבי עקיבא - הכל-הכל לטובה.

ה'עמודי אור' חותם בתואר 'העלוב'

האמונה היא כוח עצום ונורא, שבכוחו להביא את האדם לכל המעלות הטובות. הגמרא (תענית, דף כ"ב עמוד א') מספרת על אותם 'אינשי בדוחי' שאליהו הנביא העיד עליהם שהם אנשי העולם הבא. והנה, בודאי אין הפירוש שהאנשים הללו היו 'מספרים בדיחות', אלא שהשמחה שהיתה בהם הוכיחה שהם אנשי אמונה, שהרי מי שרוחו נכאה ונפשו עגומה עליו, אות הוא שאינו מאמין בה', בדומה לילד התועה ביער שהוא עצוב מאוד, אבל אם אביו יהיה לצידו, ויחזיק בידו, לא תהיה לעצבות מקום לדרוך בו.

עוד זאת. חלק ניכר מהסיבות למועקותיהם של בני האדם נובע מחוסר אמונה בהשי"ת, ואם כן הדרך להתמודד עם המועקות הללו, הוא רק בכוחה של האמונה, והמסר שהיה בפייה של ה'אינשי בדוחי' לאנשים המיוסרים שפגשו, נסב על אמונה ובטחון.

הם הכניסו בהם את הבטחון בה' יתברך, ועודדו אותם בכך שהאדם המאמין בבוראו, וסומך עליו בכל ענייניו, ובטוח בכל ליבו שאיש לא מסוגל לעשות לו רע אם הקב"ה לא נתן את הרשות לכך, אדם כזה יש לו את כל הנתונים להיות שמח ושלו, ואף עננה לא תעיב על שמחת החיים שלו.

וכנראה ששני האנשים הללו ידעו כיצד לשמח את חבריהם בענייני אמונה ועל ידי כך הביאום לדרגת מאמין, ואז דבקה השמחה גם בהם, באנשי היסורים.

ובמגיפה שהגיעה אלינו רח"ל, החובה לשמח את הזולת היא כפולה ומכופלת. לא רק בבני-ביתו צריך האדם להחדיר עליזות ומצב-רוח-טוב, אלא גם בכל הסובבים אותו, בשכנים ובחברים. והשמחה סובבת על בסיס האמונה הטהורה בבורא-עולם, שאנחנו מושגחים על-ידו, ונתונים לשמירתו ולהשגחתו הפרטית. ואין לך שמחה גדולה מזו.

הרופאים יצאו מחדר הניתוח מבוהלים ורחופים

לא תמיד רואים את ה'לטובה' שבפעולות השם יתברך. גם לכך צריכים זכות מיוחדת. לא מיד

החולים, לא לפני שילדיו של המטופל מאיימים עליו ואומרים לו 'עוד נִפְגֵּשׁ', ברומזם שהם מתכוונים להגיש נגדו תביעה משפטית שתרוקן את כיסיו.

סיכויי הצלחה של 100%

הקשיש הוכנס במהירות לחדר הניתוח, ובתוך זמן קצר הורגשה תכונה במקום, כשהרופאים יוצאים ונכנסים במהירות. בשלב זה, מספר הת"ח, הגעתי עם אבי שיחי' אל המקום, וחזיתי במו-עייני בתכונה המוזרה.

ומה התברר?

במהלך הניתוח להוצאת השן, בוצע לחולה צילום רנטגן, ובעת הצפייה בצילום ראו הרופאים שיש לו... גידול בגרון. היה זה נס משמים, כיון שהגידול היה כל כך קטן, שאפשר היה להוציאו מיידית מהגרון, והרופאים נתנו לו סיכויי הצלחה בס"ד של מאה אחוזים.

התכונה סביב חדר הניתוח היתה עקב הצורך להזעיק למקום רופא אונקולוגי שיבצע מיידית את הניתוח להסרת הגידול. וכך אכן היה, והכל בא על מקומו בשלום. השן הוצָאָה מהגרון, ועימה יחד גם הגידול.

'היה לכם נס שהגידול התגלה עכשיו; אם היינו ממתנינים רק עוד כמה ימים, יתכן שכבר היה מאוחר מדי', הביעו הרופאים את דעתם.

אז איך הקב"ה מגלגל ברחמיו המרובים שהגידול יתגלה עכשיו? הוא 'מוזי' את ידו של הרופא, המחזיר את השן לגרון, ואז נוצר הצורך הדחוף לנתח את הקשיש, ובמהלך הניתוח מתגלה הגידול, והכל בא על מקומו בשלום.

האם היה אפשר לעמוד על 'היד הגדולה' הזו, כבר בתחילת האירוע, דהיינו בעת שהיו עדיין אצל רופא השיניים? בודאי שלא.

וילדיו של המטופל, מצידם, כבר התכוננו לתבוע את הרופא לבית המשפט, ולהאשימו בגרימת נזק לאביהם, ולתובעו בסכומי עתק...

אילו ידעו שהכל-הכל יתגלגל לטובה, ורופא השיניים, הוא ולא אחר, יהיה המציל בפועל של חיי אביהם, דוקא על ידי שהחזיר את השן אל גרונו, לא היו מאיימים על הרופא כל כך מהר.

וזה 'היד הגדולה' של ה' הניראית בחייו של כל אחד ואחד! וזה היד הגדולה שתיראה לנו בס"ד גם בענין הקורונה.

ה'עמודי אור' חותם בתואר 'העלוב'

אוי, כמה קבין של 'לב רגז' ירדו לעולמנו. אשריו למי שמהלך בעולמו של הקב"ה, ויודע שכל צרכיו נגזרים מן שמיא, והכל מחושב ושקול עד הפרט האחרון.

אשריו, אשריו. אושר מיוחד אופף אותו. שמחה גדולה מציפה את ליבו.

כשעם ישראל ירדו למצרים, אפשר היה כבר לראות בחוש 'את היד הגדולה אשר עשה ה' במצרים'. עברו שנים רבות עד שבני העם ראו שהכל התגלגל להם לטובה, וכוונת השי"ת בירידה למצרים, ובכל שנות השעבוד, היתה לטובה.

ענין יציאת מצרים, אומר החפץ חיים, כמו גם בכל הניסים שנעשו לעם ישראל בכל הזמנים, רישומם היה ניכר רק בעת שהכל ראו בחוש ומששו את הנס בידיהם.

אבל האמת היא, כי כל שלב בנס הגדול, הוא חלק בלתי נפרד ממאורעות שונים שקדמו לו בזמן, אלא כיון שכל מאורע הוא רק חלק מהנס, על כן אין באפשרותנו לראותו, ומכל שכן שאין אנו יכולים למששו בידיהם.

עיינו ראות ואוזנינו שומעות רק כאשר יופיע פרק המאורע האחרון, ואז מתלכדות יחדיו כל החוליות הקודמות, והנס מופיע בשלמותו, בכל זהרו ועוצמתו.

בני המשפחה נחרדו

וכך מתגלגלים הדברים בכל ענייניו של האדם עלי אדמות. אף פעם אין ביכולתנו לדעת, בראשית התהליך ובהתהוותו, איזו טובה תצמח לנו מכך, ומתי נזכה לראות גם אנחנו את 'היד הגדולה' של השי"ת.

אבל חובה עלינו להאמין שכך הם פני הדברים, ובסופו של דבר תתגלה ותשתקף לעין-כל כוונתו הטובה של השי"ת בענין הקורונה, ובכל העניינים האחרים החופפים עלינו בחיינו.

סיפר לנו ת"ח מעשה מופלא שהתרחש לנגד עיני, והמוכיח את נכונותם של הדברים הנ"ל. אבי שיחי' היה נצרך לעבור ניתוח, ובהגיע השעה היעודה הגעתי איתו ליד חדר הניתוח, בהמתנה להוראת הרופאים להכניסו לניתוח.

בעודי יושב וממתין, יוצאים כמה רופאים מחדר הניתוח, כשהם מבוהלים ודחופים, ומזעיקים רופאים נוספים. ניכר היה שאירוע יוצא דופן מתרחש בפנים החדר. סמוך אליי ישבו בני המשפחה שיקירים היה בתוך חדר הניתוח, והם, כשראו את הבהלה של הרופאים, נחרדו לנפשם.

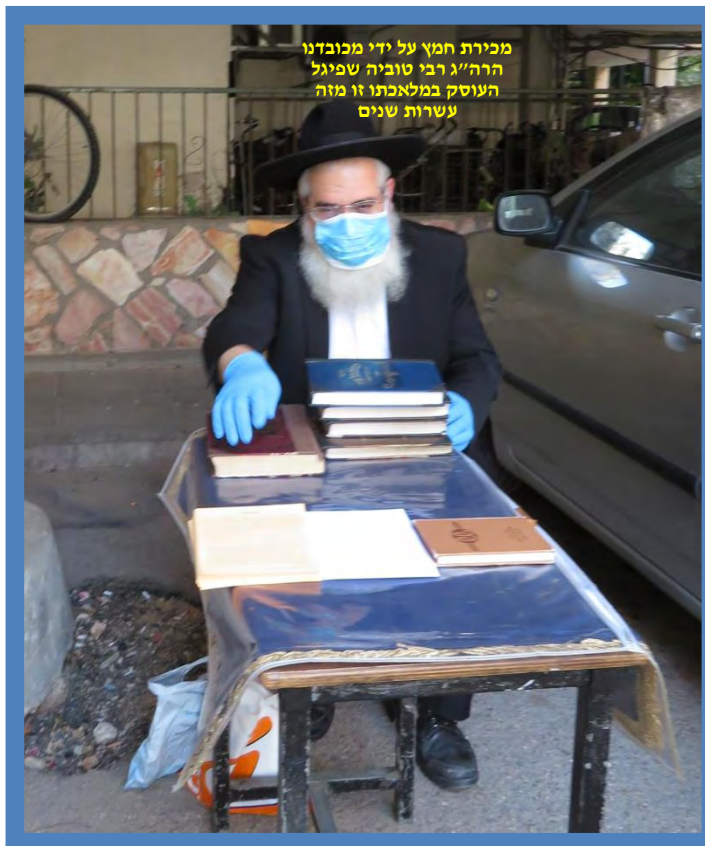
כעבור כמה דקות הזדמן לי לשמוע את המקרה לאשורו, מספר הת"ח. ומעשה שהיה כך היה.

באותו יום, בשעות הבוקר, הגיע המנותח ההוא, כבן 75, לרופא שיניים כדי לעבור השתלת שן. האיש הגיע בליווי שניים מילדיו. והנה, במהלך הטיפול, הזיז הרופא את ידו שלא במקום הנכון, והשן נפלה היישר אל תוך גרונו של המטופל.

הקשיש החל להשתעל בצורה מבהילה, והיה במצב של סכנה. פינותיה החדות של השן יכולות היו לפצוע את גרונו.

רופא השיניים יצא מן החדר בבהלה, הכניס את האיש למכונתו, ופתח בדהרה לעבר בית

השאלה הנשמעת אצל אנשי הרחוב 'למה קרה לי כך וכך', אינה שאלה כלל, כי הדברים לא קרו, אלא נקראו על ידי קורא הדורות מראש, והכל גלוי וידוע לפניו. הכל.

מי שמכוון תדיר את מחשבותיו לערוצים שכאלה, לא יתרגז משום דבר, ואף אירוע - יהיה מה שיהיה - לא יצליח להכעיס אותו, ולא יעלה אותו על 'פסים רועדים'...

בכל מה שיעבור עליו בחיים, והרי אין מי שעובר את מסילת חייו ללא צרות ויסורים, יהא באפשרותו של אדם כזה לתפוס את עצמו בידיים, להתיישב עם עצמו, ולומר:

'רגע, רגע, מדוע אתה כל כך מתרגז ומתכעס; מי הביא עליך את הדבר הזה אם לא ריבון העולמים; ומכיון שכך, למה לך להתרגז ולאבד את שלוותך ולהביא עליך את מה שאמרו חז"ל הקנאה והתאוה והכבוד מוציאים את האדם מן העולם' - - -

הדברים הללו צריכים להיות חזורים בתודעתו של האדם. ואולי יותר נכון: הוא צריך לחיות עם זה! כי מי שהדברים מצויים רק במחשבותיו, לא יוכל במרבית המקרים להשתמש בהם בפועל. כאשר תוקפת את האדם צרה, חלילה, הוא נזקק בעיקר ל'השבות אל לבבך'; ה'השבה אל הלב', ההרגשה החושית, עד כדי כך שיהיו הדברים אצלו בגדר מציאות של ממש, היא-היא זו העשויה לחלצו מן המצר.

כמו בבית הבראה

ייאמרו הדברים בצורה הברורה ביותר: אדם שרכש לעצמו, ולו קורטוב קטן, מהתחושה האמיתית של 'ה' הוא האלוקים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד', יכול להלך בעולם הזה, גם בתקופתו רבת-התהפוכות, כמי שמהלך בבית הבראה...

כמו אדם המצוי בנופש, שבדרך כלל מוצאים אותו עם חיוך על הפנים, ואף אחד איננו מצליח להרגיז אותו ולהוציאו משלוותו, שהרי את הצרות והיסורים הוא השאיר בבית... עד שיחזור מהנופש... כך בדיוק - והרבה יותר מכך - יכולה להיות הרגשתו של מי שבוטח באלוקיו, ובכל צעד שהוא עושה הוא מרגיש שהוא נתון בתוך ידיו הרחמניות של הקב"ה.

לשלב ידיים

הבה נשים לב: בשונה מהמקובל, הפעם כאשר אנחנו משתמשים במונח 'בית הבראה', כוונתנו היא להליך חיובי.

בדרך כלל, כאשר רוצים לומר שאדם פלוני אינו עושה את המוטל עליו, אומרים ש'הוא מרגיש כמו בבית הבראה'... אבל במקרה שלנו, כאשר אדם סומך על ריבונו, ושום דבר לא מצליח להוציאו מכליו, אין לך תכונה טובה מזו, ואין לך עצה טובה מזו לעבור את כל החיים כאן בעולם הזה בשלווה ובמנוחה.

אדם כזה, גם אם הוא נמצא בעיצומה של צרה שהתרגשה עליו, רח"ל, יכול 'לשלב ידיים', ולילך בעולמו כאילו לא אירע דבר.

כן, ממש כך.

גם בתוך-תוכם של היסורים, גם אם הם מלפפים עתה את כל גופו, ניתנת לו אפשרות מעשית להישאר רגוע, והשמחה גם היא תלפף את כולו. אדם יכול להגיע למצב של 'גם כי אלך בגיא צלמות לא אירא רע, כי אתה עמדי'. הוא הולך בגיא צלמות, ולא מפחד. למה? - כי אתה עמדי.

צריך לדעת שהתיאורים הללו אינם מוגזמים כלל ועיקר. מי שמרגיש שייכות לעניינים אלה, יודע שכך הם פני הדברים במציאות.

חיים בלי בטחון בה' - אינם חיים!

שוו בנפשכם, אדם המטופל במשפחה ובילדים רבים בלעה"ר, שהתגלה שהוא חולה בקורונה, ולו גם במצב קל, ושום סכנה לא נשקפת ב"ה לחייו. אבל, הוא צריך לעזוב עתה את הבית, ולהעתיק את דירתו למלונת... או ליניר עציון, או לבית הארחה בקיבוץ לבאי... א-ייעץ בית-מלון... הרי מדובר

כמו השקט והשלווה בנהרות בשוויץ

מי שמעביר את חייו בצורה כזו, יכול להגיע למצב של 'על מי מנוחות ינהלני'. מה הפירוש 'מי מנוחות'? - הגר' זילברשטיין תיאר פעם את מראה-הנהרות בשוויץ, הזכורים לו מתקופת היותו בארץ זו. שם אפשר לראות דוגמא ל'מי מנוחות'. מים שכל מהותם מנוחה ומרגוע.

הנהרות עצמם רחבים מאוד, רוח חרישית נושבת שם תמיד על פני המים, ומעבירה את הריחות המשכרים מהשדות והמטעים באזור; השקט והשלווה באים לידי ביטוי בציוצי הצפורים המרחפות על פני המים, וליבו של האדם מתמוגג מנועם הבריאה, והדרה, ובעיקר מה'מנוחה' הניראית שם על פני המים.

בריאה מלבלבת המושכת אליה, בכבלים של אור וידידות, נועם ורוגע, את כל בני האדם הבאים בתחומה. מי מנוחות. אפשר לשבת שם, ליד המים, ולשאוב יותר מקורטוב של רוגע ומנוחה, ולהשקט את סערת-הנפש.

הרגשה כעין זו, והרבה יותר מכך, יכולה להיות בליבו של כל בעל-בטחון בהשי"ת. הוא לא יצטרך להגיע לשוויץ, ולא לאף מדינה אחרת עם נהרות של 'מי מנוחות'. מים אלה יפכו חרישית בליבו פנימה, ויפשו שם מנוחה אמיתית, מנוחת הנפש שאין דומה לה. מנוחה שאתה, הקב"ה, רוצה בה.

חבל להחמיץ את ההזדמנות

ויש לדעת עוד שאנו נמצאים בעת מיוחדת שביכולתנו להגיע בה לדרגות גבוהות.

בתקופת מלחמת המפרץ, כאשר הציבור היה שרוי בבהלה רבה, אסף אחד המשגיחים המפורסמים בישיבות הקדושות את תלמידיו ואמר להם 'שמועס' שלם על ה'הזדמנות' המיוחדת שניקלעה לידינו, בתקופה ההיא, להגיע לחיזוק אמיתי.

למרות הפחד שבו אנו שרויים, והגם שהימים הם ימי מלחמה, כאשר הטילים מתעופפים מעל ראשנו, אבל דעו לכם, תלמידי, שאם לא ננצל את הימים הללו, ודווקא את הימים הללו, לחיזוק באמונה ובבטחון, הם לא יחזרו יותר.

אחר כך, לכשתסתיים המלחמה, ותגיע תקופה שלווה יותר, לא נוכל להגיע לרמת החיזוק שיש בידינו כיום.

ברור ששום בר-דעת אינו 'מזמין' צרות על ראשו, כדי להתחזק... אבל, לכשהגענו לכך, ואוי נא לנו כי חטאנו, הבה ננצל עתה את ההזדמנות המיוחדת שיש לנו לשפר מעשינו ולהיטיב דרכנו.

אמנם אנחנו מבקשים מהשי"ת שלא יביאנו לידי נסיון, כי חוששים שמא לא נעמוד בו, אבל כאשר כבר באים על האדם נסיונות וקשיים, והוא עומד בהם, צריכים לשוב עליהם כמוצאי שלל רב, משום שכאן נבנה האדם הגדול! פה ניבנית החדוותא דשמעתתא! לא תיתכן מתקנות של תורה בלי ההתגברות התמידית הזו!

לכאורה בבלאגן שכזה! מי ישמור מעתה על הילדים, מי יסייע לעבודות הפסח, מי, מי, מי...

אבל גם השי"ת חשב על כל הי"מי הזה, וגם הוא יודע כמה זה קשה לאדם ההוא ולמשפחתו. ולמרות זאת הביא הקב"ה מה שהביא, ועכשיו החיוב המוטל עלינו הוא להתחזק, ולהאמין שהכל-הכל לטובה.

וכי צריך לשכנע ילד שאוהב סופגניה, לאהוב את הסופגניה?! וכי מי שאוהב לצאת לסוף-שבוע לבית מלון, צריך לשכנעו שזה כדאי לו?! הוא הרי נתון כל-כולו באהבת הדבר ההוא, כי הוא טוב לו, כי הוא טעים לו, וממילא אין לו יצר הרע שלא לעשותו ולהוציאו לפועל!

וזו היא, בדיוק החובה של האדם לעבוד על עצמו ולהרגיש שאם כתוב שכל מאי דעביד רחמנא - לטב עביד, הרי שזה טוב! וצריכים לחיות את אהבת הטוב ההוא!

ולכן, גם כאשר האדם נאלץ דווקא בימים אלה לבצע שינוי ולעזוב את הדירה בה הוא מתגורר, ולעבור למקום בו נמצאים החולים האחרים, צריך שיאמין שזה טוב!!! עם אֶלֶף סימני קריאה!!! ומה שאנחנו לא מרגישים שזה טוב, זה לא אומר שזה לא טוב.

ולעבור את הימים הללו בלי 'דרשת שבת הגדול', כל מקום והמרא-דאתרא שלו, האם זה דבר קל? הרי יותר מ-40 שנה אנחנו שומעים את הדרשה הזו יוצאת מפיו של הגר"י זילברשטיין, במעמד שכל-כולו כבוד התורה, הוד-והדר. נו, והשנה - אם לא יתרחש נס, לא תהיה דרשה. נישאר בבית. ולכל היותר נשמע את הדברים בקו-המידע החדש של קהילת-קודש של רמת אלחנן (03-3068254), אבל מה-זה לעומת דרשה בבית המדרש???

ואנחנו מחויבים להאמין שזה הדבר הטוב והמתוק ביותר, והראיה - שהשי"ת הביא את זה לעולם.

גם יהודים פשוטים החליטו להשתנות

הנני מכיר אנשים שהגיעו לדרגות גבוהות מאוד בבטחון בהשי"ת, ולא מדובר דוקא בת"ח גדולים, אלא ביהודים פשוטים, שהעידו על עצמם שתחילת הדרך בחיזוק המשמעותי בענין הבטחון היתה כאשר הרגישו שבלי זה פשוט אי אפשר לחיות!

בשלב מסוים בחייהם הם הבינו שחיים ללא בטחון גמור בה', אינם חיים! שהרי מדי זמן מתרגשים על האדם דברים חדשים, שרק תמול-שלשום לא האמין שיבואו עליו, ואם יאבד את שלותו וישתגע מכל דבר כזה, להיכן יגיע?!

וכאשר הגיעו אל המסקנה הזו, החליטו לשנות את הדרך, להחליף את כיוון המחשבה, ולהדריך את עצמם ב'תוואי הבטחון', ולהחדיר אל ליבם פנימה את ההרגשה הברורה, ואת התחושה המאושרת כל-כך, שה' הוא האלוקים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד.

'נסיון' הוא מלשון מלשון נס להתנוסס, דהיינו שבכך שמעמידים את האדם בנסיון, כאילו מגישים לו את סולם-העליה, ואומרים לו 'בוא וגדל'!

כאשר אדם מגביר את רצונותיו הרוחניים על מאוויו הגשמיים, במאבקים תמידיים בלתי פוסקים, זה יוצר את הגברא-רבה, את האדם שמדברים עליו כמי שנושם אוויר-פסגות!

להתחזק דווקא במצבים הקשים

סיפר לנו אברך אחד שבמשך שנים ניסה לחזק את אשתו בענייני הבטחון בה', והדברים לא נקלטו באוזניה ובליבה בצורה הראויה. והנה, יום אחד החלו לבנות סמוך לדירתם שלא כחוק, והיה קיים חשש רציני שישתירו את כל האור המגיע לדירה.

הדבר הזה הרגיז מאוד את אשתי, מספר האברך, והיא היתה שרויה במצב-רוח קודר מאוד, תוך שהיא מדברת על כך שלאחר שיסיימו הדיירים הללו את הבניה, 'לא תשאר קרן-אור בבית שלנו', ושאר ביטויים-של-חושך כגון אלה.

והנה, הוא מספר, החיליתי גם עכשיו לדבר אל ליבה דברי חיזוק ועידוד, וניסיתי להרגיעה, והופתעתי לראות שדוקא עתה, בהיותה בתקופה הקשה של הבניה הבלתי-חוקית של השכנים, והחששות המרובים שקיננו בה עקב כך, דוקא עכשיו נכנסו הדברים בליבה בצורה הטובה ביותר.

ללמדנו, שדוקא הנסיונות והקשיים, והתקופות הקשות בחיים, למרות שלא צריך להזמין אותן, אבל במציאות הן-הן הנוסכות באדם את החיזוק האמיתי.

דוקא אז מתבהרת ומזדקרת בפנינו ביתר-שאת העובדה שאין לנו ידיד אמיתי יותר מריבון-כל-העולמים. דוקא אז אנו חשים שיש לנו אבא רחום בשמים, שהוא, ורק הוא, רוצה בטובתנו, ולא רק שהוא רוצה, אלא יש גם בכוחו לפעול לטובתנו.

וזה הפירוש במילים 'אבינו מלכנו': אבינו - וכל אבא רוצה בטובת בנו; אבל, יש אבא שעם כל רצונו הטוב לתמוך ביד ילדיו, הוא אינו מסוגל לעשות זאת, בשל חוסר-אמצעים וחולשות גופניות, ואילו ה'אבא' שהזכרנו קודם, הוא גם 'מלכנו', מלך מלכי המלכים - וככה הוא שולט על כל הכוחות שבעולם, ובידו לספק לנו את כל צרכינו.

אדם מציץ דרך החור הקטן

אם נשמור על מנוחת הדעת ולא ניבהל מכל אירוע, נצא מהנסיונות כשאנו מחוזקים שבעתיים, עטורים במדליות נצחון.

הגרא"א דסלר זצ"ל ממחיש את עניין הביטחון בה' לאדם המציץ דרך החור הקטן של המנעול אל פנים הבית, ורואה לתדהמתו עט כותבת על נייר... הוא מבחין כיצד העט עוברת משורה לשורה, מדף לדף, כותבת וכותבת, ואינה פוסקת מלכתוב. בסכלותו עלול הוא לחשוב שהעט כותבת לבד...

רק כאשר יפתח את הדלת ויכנס אל תוך הבית, יבחין בטעותו הפטאלית ויבין שדרך חור המנעול אי אפשר לראות את כל התמונה. בהיכנסו אל הבית, ובהתקרבו אל השלחן, יראה שמאחרי העט עומד אדם המחזיק את העט בידיו, והוא זה שמבצע את מלאכת הכתיבה, ולא העט...

כך בדיוק נראה אדם השואל שאלות... נראה לו שהוא רואה את כל התמונה, וממילא יש לו שאלות. עוד מעט-קט, לכשיגיע הזמן שבו תתורצנה כל השאלות 'הקשות' שלו, גם הוא יבין שלא ראה את כל התמונה, ואולי גם לא חלק קטן ממנה. רק הקב"ה, שלפניו ניגלו כל תעלומות, רק הוא יודע מה טוב לאדם, וממה צריך להרחיקו.

היזהר! חבורת מחבלים בדרך לכאן!

משל דומה מצאנו בספרי המוסר הממחיש גם הוא את החובה המוטלת על האדם לבטוח באלוקיו. משל למה הדבר דומה, לאדם העומד בשלווה במקום פלוני, מתבונן בנוף היפה שסביבו, ושואף אוויר צח לריאותיו. לפתע חולף לידו אדם במרוצה מהירה, ומסמן לו בידיו שיברח גם הוא מן המקום, שכן חבורת מחבלים ומרצחים עושה את דרכה לכאן.

האיש יפתח עיניו בתמהון, ויאמר למזהירו שאינו רואה מחבלים, ולכן אין לו כל סיבה לברוח...

ואז יעצור לרגע תָּנָס, ממנוסתו, יפתח את התיק שבידיו ויוציא משם משקפת מקצועית שבאמצעותה ניתן להשקיף למרחוק, ויגישנה לחבירו. הלה, שעד לרגע זה עמד כאן נינוח ורגוע, יהפוך גם הוא לרוח-סערה, וחלחלה תאחזו בראותו דרך המשקפת את חבורת מלאכי-המוות הללו הדוהרת לעברם. או-אז גם הוא יבין שכדי לצפות באתרים ונקודות מרוחקות, ולזהות את הסכנות המגיעות משם, יש להשתמש ב'עיניים מיוחדות', שאדם מן השורה אינו מצויד בהן...

כך בדיוק פועלים הדברים בעניין הביטחון. אדם צריך לדעת שיש דברים, הרבה מאוד דברים, שהוא אינו מסוגל לחזות בהם מראש, כי אין לו את המשקפת הנדרשת. רק הקב"ה, הצופה מסוף העולם ועד סופו, מראשית ועד אחרית, יכול לראות

בענייני הבטחון לא די ב'השקפה' בעלמא, אלא יש ליישם את הדברים באופן היותר-מעשי, ולדעת שלא ייתכן שהקב"ה עושה דבר רע, חלילה. אין דבר כזה. ועל זאת אמר דוד המלך (תהילים, פרק קט"ז פסוק ז') "שובי נפשי למנוחכי, כי ה' גמל עליכִי", אם ה' הוא זה שעשה מה שעשה, הרי נפשי יכולה לשוב למנוחת הדעת המוחלטת.

השי"ת מדבר לא אל הסינים ולא אל האירופאים

רק החיזוק בענייני אמונה ובטחון יקיים אותנו במצבים הקשים העוברים על עם ישראל בתקופה זו. הוא הושיע אותנו בעבר, הוא מושיענו בהווה, בכל רגע ורגע, והוא יושיענו בעתיד. רק כך נוכל לעמוד איתנים בכל הנסיונות. צריך לסלק מאתנו את השאלות ואת העצבון המיותר.

לסלק לחלוטין. שלא יישאר בלב שום עצבון.

מה אנחנו יודעים מכוונותיו של הקב"ה?! - לא כלום. הרי כל אחד עומד ומתפלל על נגיף כה קטן המעמיד את כל העולם בפני מצב שבו ה'כוחי ועוצם ידי' הופך להיות שקר אחד גדול! והמהלך הגיע בפתאומיות כה מפתיעה, מבלי שאיש התכוון לה, וידע על בואה. כל זה צריך להביאנו למסקנה שיש כאן מהלך שמיימי, וזו גם הסיבה שהלב יכול להישאר רגוע.

דבר אחד צריך להיות ברור לנו כשמשמ בצהריים: הכל לטובה. אבל ממש הכל! אם הידיעה הזו ברורה לנו, נוכל גם לישב במנוחת הדעת ולעשות חשבון נפשו ולנסות להעלות על לוח-לבנו מה ה' אלוֹקינו שואל מעמנו. ומאידך, אם נהיה חפוזים ובלתי-מיושבים, לא נוכל להגיע לשום דבר. וחבל.

כל אחד יכול לעצור את המגיפה!

מה שצריך לזכור עוד, הוא, שערכו של כל יהודי שומר תורה ומצוות עולה מאוד בימים אלה, ולא יסולא בפז. וזה מצד כמה דברים. ראשית, ברור כשמש שהקב"ה מנצל את האירוע הזה כדי 'לדבר אלינו', ורק אלינו. אמנם הקורונה פרצה בסין, ופוגעת גם במדינות אירופה וארה"ב, אבל התקשור היחיד שיש להשם יתברך אינו עם הסינים, ולא עם הטיוואנים, ולא עם אף אומה נכרית, אלא אך ורק עם בניו הנאמנים לו, שהם בני ישראל.

ואם השי"ת מדבר אלינו, הרי שאנחנו צריכים לשמוע. ולשמוע זה אומר, שכל יהודי ויהודי צריך לדעת שבכוחו לשנות את המצב מן הקצה אל הקצה. לא רק בארץ ישראל, אלא בעולם כולו. בכוחה של התגברות אחת על המידות של יהודי אחד, יכול השי"ת לגדוע את כל המגיפה הזו באיבה. בכוחה של התגברות אחת בוויכוח עם שכנים, או גם בתוך הבית פנימה, לזכות את כולם בבריאות הגוף והנפש. ה'התגברות' שלו תמגר את המגיפה גם באיטליה, וגם בניו-זילנד ובצרפת. כן, כן, ממש כך.

הכל, ולפעול כפי הנדרש לאדם. גם נמלה קטנה הסוחבת בפיה גרגיר חיטה, ונתקלת לפתע בגבשושית חול קטנטנה, חושבת שלפניה מחסום ענק, שאין כל אפשרות לבוקעו, ולכן היא לא תמשיך בדרכה ותחפש לה נתיבים אחרים. היא אפילו אינה מעלה בדעתה שיש משהו מעל לגובה העיניים שלה, ומעל לעולם המושגים המצומצם שלה.

בעין טבעית, נראות הבעיות שלנו כבלתי-פתירות... ככאלו שלעולם לא נצא מהן... אבל מסתבר שגם אנחנו עדיין לא התרגלנו לעובדה שהעולם אינו מתחיל וניגמר בגובה העיניים שלנו. דע מה למעלה ממך.

גם עלה קטן לא זו בלי הוראה של ה'

אין בכוונתנו במאמר זה 'לתת הוראות' כאלו ואחרות, מה לעשות ומה לא. מה יש לנו להוסיף אחר הוראתם הנחרצת של כל רבותינו, הגאונים שליט"א, שקראו שיש לשמור בקפדנות אחר כל ההוראות המושמעות ממערכת הבריות!

ברם, במקביל לשמירה על ההוראות, וליהשתדלות' הבלתי-נמנעת שעל כל אחד לעשות בענין אי-ההדבקה בקורונה, עלינו לזכור, ולהזכיר לעצמנו כל העת, שאם אין עלה אחד בכל רחבי תבל שזו בלי הוראה מפורשת של השי"ת, הרי על אחת כמה וכמה שמגיפה כמו זו שאנחנו חווים בימים אלה, אינה באה לעולם סתם-כך.

ואם ידענו שהשי"ת הביא את כל העולם למצב זה, הרי בוודאי שמצד אחד אנחנו יכולים לעמוד בעז"ה בכל מה שיתרחש, שהרי אין הקב"ה מביא נסיון על האדם, אלא אם כן הוא יכול לעמוד בו; ומצד שני - דווקא מפני שמדובר ב'ימים קשים', חבל להחמיץ הזדמנות שכזו שנקרית בדרכנו, שכן בימים שכאלה אפשר להגיע להגשמת שאיפות נעלות, ורצונות רוחניים, שבימים רגילים אינם ברי-השגה.

נכון שזה קשה להיחשף לכל ההוראות בענין הקורונה, ועוד יותר קשה ליישם את הדברים, אבל כדאי לנו לשמוח ביסורים, ועל אחת כמה וכמה שאסור לבעוט בהם, כיון שאז אנחנו מאבדים את השכר האמיתי שלהם השווה יותר מכל כסף וזהב שבעולם. "את היסורים שלך אל תמכור בשום מחיר בעולם", אמר פעם רבי לוי יצחק מברדיטשוב זצ"ל ליהודי שתינה לפניו את גודל סאת היגונים שלו.

אותו צדיק, סניגורן הגדול של עם ישראל, אמר פעם "נכון שאם באים אליי יהודים עם צרות, אני מתפלל עליהם ומשתדל בכל כוחי להסיר את רוע הגזירה, אבל אם היו נותנים לי לנהל את העולם הייתי מתנהג בדיוק כפי שאב הרחמים מתנהג, כיון שזו היא מידת הרחמים היותר-אמיתית".

מהו הדבר שבכוחו להעניק לאדם קצת מנוחת הנפש, קצת שלווה ושמחה? הווה אומר, בטחון באלוקי ישראל המושיע בעת צרה.

הבריטים באיזור, לא חשבו פעמיים וגמאו ממימי 'לרוייה'. שתו הצוררים ושתו, ולא שמו לב שהמים הם מי-ים מלוחים. מכיוון שכך, היכה בהם הצמאון בעוצמה רבה עוד יותר, עד שלא עמד בהם הכוח להילחם, ונאלצו לשוב על עקבותיהם.

למרבה הפלא, הצינור 'המלוח' היה אמור להוביל מים חיים. כשביררו מאוחר יותר מי הוא זה ואי זה הוא שהכניס לתוכו מי-ים, נודע שהיו אלה הבריטים שביקשו לנסות את תקינותו של קו-המים, והזרימו לשם מים מלוחים, דבר שהיה בלתי-הגיוני בעליל, כיוון שהצינור היה אמור להמשיך ולשרת את צרכי השתייה של הצבא הבריטי!

אבל מי שיושב ברומו-של-עולם, ומנהיג את העולם כולו במידת הרחמים, יודע שהדרך היעילה ביותר להניס את הנאצים היא באמצעות הזרמת מים מלוחים לצינור מי השתייה...

לכל סיבה יש מסובב. לא כדאי להישען על שכלנו...

אשריו לאותו יהודי היודע שלכל סיבה יש מסובב, ולא צריך להתבלבל משום דבר. גם כאשר אנו רואים את הצרות המתגברות רח"ל, ואת יסורי-התופת הפוקדים את כל שדרות העם, אָל לנו לסטות כמלוא הנימה ממידת הביטחון באלוקי ישראל.

אסור לנו להישען על שכלנו, ולומר 'כיוון שאמר פרעה כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו, לשווא אנו עמלים'. צריכים להמשיך ולבטוח בקודש בריך הוא לאורך כל הדרך, ואז יתקיים בנו (משלי, פרק י"א פסוק ג') 'תומת ישרים תנחם'.

"בשמים אתה נחשב לגנרל גדול" - אמר הסטייפלער לנהג המונית

מה שצריך לדעת עוד הוא, שלא תובעים מהאדם יותר ממה שהוא מסוגל לעשות, ואם בתקופה כזו, כשהקשיים עוברים למעלה-ראש, וקשה לנו להגיע להישגים שהיינו מגיעים אליהם בימים רגילים, לא תובעים מאתנו יותר. ואם התאמצת לעשות כל שביכולתך, הינך גנרל גדול.

אחת הבעיות החמורות היא שהיצר הרע משתדל להחליש את כוחם של יהודים תמימי דרך ויראי שמים באומרו להם "הרי גם אם תעשו מצוה זו או אחרת, אין אתם נקיים מחטאים אחרים, אז לשם מה כדאי לכם להתאמץ ללכת לשיעור תורני או לעסוק במצוה פלונית, הרי בין כך - - -".

ובין כך ובין כך, הם פורשים מהמצווה שביקשו לעשות, ופורשים מחיי עולם.

כמה אושר ושלווה מכניסה הידיעה הזו בלבנו. לדעת שאם אני אתחזק בדבר-מה, יהיה מה שיהיה, בכוחי לשנות את כל המצב. פתאום יתגלה חיסון מתאים, ופתאום המגיפה תדעך ותסתלק מאתנו, ואף אחד לא יידע כיצד זה קרה. רק אותו יהודי שהתחזק בינו-לבין-עצמו, והידק את הקשר בינו לבוראו, צריך לדעת שיתכן בהחלט שהמהפך המשמח הזה, שיקרה בעז"ה בקרוב-מאוד, התרחש בזכותו.

ככה פועלים הדברים בעם ישראל. כל יהודי, בן למלך מלכי המלכים, הוא גנרל גדול, שדרגות גבוהות מאוד מונחות לו על דש-בגדיו.

הבלבול פוגם בכל חלקה טובה

עול הגלות והנסיונות הקשים, מבלבלים כל כך את האדם עד שלא נראה לו שיש דרך לצאת מן המבוכה. הוא נמצא במצב של 'קוצר רוח', עד שאינו זוכר כלל את כל מה שלמד על הביטחון בה'. הבלבול פוגם כידוע בכל חלקה טובה. ויתכן שזה מה שגרם לבני ישראל, שסבלו את עול הגלות ונסיונותיה, לפרוש מנשותיהם.

כיצד יגיע האדם לישרות-השכל ולא יתבלבל?

הפתרון האמיתי הוא להתחזק במידת הביטחון והחדרתה לכל פרט בחיינו. ר' שמחה זיסל מסביר שהפירוש ב'איזהו חכם הרואה את הנולד', הוא, לנולד שכבר נולד בעבר, (ולא כפי ההסבר הפשוט, הנולד העתידי), ומן העבר הוא מקיש לעתיד.

כי מי שמתבונן ורואה כיצד מתנהל העולם במשך אלפי שנים, כשההשגחה הפרטית מלווה אותנו על כל צעד ושעל, תוך התעלמות מוחלטת משיקולי השכל האנושי, אדם כזה לא יתבלבל לעולם. הוא ישקול את כל מעשיו בחוכמה רבה יותר, ולכן הוא קרוי חכם.

מעמד נשגב ומרומם

ילד קטן הייתי כאשר הנאצים התקרבו לארצנו הקדושה, במטרה להשמיד להרוג ולאבד את כל היהודים היושבים בארץ, רח"ל. הלכנו, כל תלמידי התניינים בירושלים, לכותל המערבי, כדי לשפוך תחינה ובקשה לפני אבינו שבשמים, שיחוס על עמו ואל יתנו למשיסה ביד אויבינו. המעמד היה נישגב ומרומם. אלפי ילדים עמדו ובכו, והתפללו מעומק הלב. והנה, לפתע הגיעה הבשורה המשמחת שהנאצים 'ניתקעו' באל-עלמיין, והחליטו לא להמשיך.

מה קרה? מה הביאם להחלטה שכזו?

הדברים נתבררו מאוחר יותר. החיילים היו עייפים וצמאים, וכשניתקלו בצינור מים שהתקינו

של הגאון רבי **יצחק זילברשטיין**

לחוש את נועם השבת

כתב וערך: **משה מיכאל צורן**

לפרטים: 053-310-3388

**הספר
החדש**

היא עושה את המוטל עליה ומושיטה רק את אמתה מתוך ידיעה שזה מה שהיא יכולה לעשות ואת השאר יעשה האלקים.

ואז התרחש הנס והאמה הגיעה אל התיבה.

כך גם בענייננו. האדם חייב לעשות את שלו, והקב"ה יעשה גם הוא את שלו, כדי שאפילו הנהג ההוא יבין את דברי התורה.

הלכו התלמידים לכפר ההוא

הכלל הוא, שלא תובעים מן האדם יותר מכפי כוחותיו. לא הרי התביעה שנתבעה מן המתפללים בדורות שעברו, כהרי התביעה שתובעים מהם בדורותינו, ובימינו - על אחת כמה וכמה. גם השי"ת יודע מפיוזור נפשנו, גם הוא יודע את גודל הצרות החולפות על ראשנו, והוא אינו תובע מאתנו מה שאין ביכולתנו לעשות.

הבעש"ט גילה פעם באוזני תלמידיו שבכפר אחד יש יהודי שכוח התפילה שלו שובר רקיעים. הלכו התלמידים לכפר ההוא, ומשגילו את היהודי שענה לשם שאמר להם רבם, לא האמינו למראה עיניהם.

מראהו היה כל כך פשוט, עד שלא יכלו להאמין שהוא-הוא האדם שעליו התכוון רבם.

חשבו התלמידים לעצמם, שאולי דמותו הפשוטה אינה מסגירה את הרוח הגדולה השוכנת בקרבו, והמתינו לזמן התפילה בבית הכנסת הקטן של הכפר.

תמימות כה מופלאה!

אולם מה גדלה תדהמתם, כשעקבו אחריו בזמן התפילה, והנה בעת שהציבור החל להתפלל, לוקח את האיש את הסידור בידיו, ומוציא מפיו קולות של חיות, בתחילה את ה'קו-קו-ריקו' של התרנגול, לאחר מכן את ה'מו-מו' של הפרה, וכן הלאה.

לא ידעו התלמידים את נפשם מרוב פליאה, ומיד לאחר התפילה ניגשו אליו ושאלוהו מה מעשיו, ומה פשר התפילה המוזרה שלו.

השיב להם הכפרי: מעט ורעים היו שנות-חיי עד כה. אימי נפטרה בלידתו, וגם אבי שבק חיים זמן קצר לאחר מכן. אני גדלתי כל שנותיי בכפר, בין הפרות והתרנגולים, ואיש לא לימד אותי קרוא-וכתוב.

כיון שבכפר שלי יש כמה יהודים שמתפללים, ותמיד קנאתי בהם על שהם מסוגלים לקרוא מתוך הסידור ולהתפלל, החלטתי יום אחד שגם אני אעמוד בתפילה לפני ה', אולם כיון שאינני יודע

הפרת השגרה בצורה הנוראה שאנחנו חשים בה, עלולה להביא את האדם להפרת המסגרת הנוקשה שבה הוא נתון בקיום התורה והמצוות. ולכן, אחד המבחנים העיקריים של האדם בימי צרה ומצוקה בא לידי ביטוי אם הוא מצליח לשמור על סדריו כבימים רגילים, וכפי שאומר הפסוק (קהלת, י' ד') 'גם אם רוח המושל יעלה עליך, מקומך אל תנח'. מדהים לראות כיצד שומרים הת"ח ברמת אלהן על סדריהם, ומקפידים על כל הדברים שנהגו בקהילת רמת אלהן. ביום ששי, ערש"ק 'ויקרא', ניגשו כמה ת"ח אל הגאון רבי יהודה סילמן וביקשו לערוך 'התרת נדרים' למי שהולך בקביעות מדי ערב-שבת למקווה, ועכשיו נמנע ממנו הדבר, בשל המצב. הגר"ס הושיב עוד 2 ת"ח, וההתרה נעשתה

הגה"צ רבי דן סגל שח פעם על דברים שסיפר לו נהג מונית חרד וירא שמים שהיתה לו הזכות להסיע פעם את מרן ה"קהילות יעקב", הסטייפלער זצ"ל. הנהג סיפר להגר"ד סגל שהסטייפלער שאל אותו האם הוא קובע עיתים לתורה לאחר יום עבודתו המפרך, "והשבתי לו, שאמנם אני משתדל ללכת לשיעור גמרא, אבל מאד כואב לי שכבר בתחילת השיעור כוחותי אינם עומדים לי ומרוב העייפות אני נרדם על הגמרא, ומתעורר רק כשמגיד השיעור מסיים את הדף".

הנהג הוסיף לתאר כיצד תינה לפני גדול הדור את כאבו על כך שאינו מסוגל להישאר עירני, ועל אחת כמה וכמה שכואב לו על כך שאינו מבין את דף הגמרא.

"היה זה דווקא הסטייפלער שהאיר לי פנים ואף עודדני מאד, וכשירד מהמונית, ליטף אותי בחביבות רבה, ואמר:

"ידע לך, שאמנם כאן בעולם הזה נראה לך שאינך שווה הרבה, אבל יכולני להבטיחך נאמנה שבשמים אתה גנרל גדול, בגלל שהינך עושה כל מה שאתה יכול לעשות, ויותר מזה אין בכוחך לפעול מאומה. הַמְשִׁךְ והמשך לבוא לשיעור, גם אם תרדם על הגמרא, כי בשמים מחשיבים אותך לצדיק גדול".

והוסיף הגר"ד סגל וביאר: הרי היהודי הלו, נהג המונית, באמת עשה כל מה שהיה מסוגל לעשות. היו לו בבית הרבה ילדים, והוא חייב על פי דין תורה לפרנסם, ועבודתו כנהג מונית מביאה אותו לידי עייפות רבה, אם כן כל מה שהוא מחוייב לעשות זה לבוא לשיעור גם אם אינו מבין כלום ונרדם.

מוסר השכל גדול עבור כל אחד

סיפור זה הוא מוסר השכל גדול מאד גם עבורנו, סייס הגר"ד סגל, כיון שבתקופתנו יש תופעה לא-רצויה שאם בני תורה מרגישים שהם אינם מסוגלים להגיע לדרגות גבוהות, ממילא מזלזלים כבר בכל דבר, ולא מוכנים להשקיע ב"מצווה קלה". וכי בכוחנו לשפוט מהי מצוה קלה ומהי מצוה חמורה? אסור לזלזל בשום דבר שבקדושה! גם אם יהיה זה דבר שלפי קוצר שכלנו לא כדאי להשקיע בו...

והנה, רבותינו שואלים למה הושיטה בתיה בת פרעה את אמתה להציל את משה, הרי באמה בלבד לא היה באפשרותה להגיע אל התיבה המונחת בים סוף? ותירצו, שאמנם התיבה היתה רחוקה אבל

לקרוא מתוך הסידור, הרי כשאני מגיע לבית הכנסת, אני צועק את קריאת התרגול, ואחר כך מוציא מפי את קולותיה של הפרה הגועה, ובשעה זו אני מתפלל לה' שיושיע את עמו ויגאל אותו מן היסורים.

הדברים יצאו מפיו של היהודי הכפרי בתמימות כה מופלאה, עד שהתלמידים ירדו כבר לסוף דעתו של רבם, והבינו שיש בכוחה של תמימות כזו לשבור רקיעים.

הבאנו סיפור זה רק כדי להמחיש את הכלל שהקב"ה אינו דורש מן האדם יותר ממה שהוא מסוגל לעשות. וברוך השם שאין אנו בדרגה של הכפרי ההוא, ואין אנחנו צריכים להסתפק בהוצאת קולות של חיות בעת התפילה. אבל גם אנחנו עומדים היום, בחודש ניסן תש"פ, במצב שהכוונה בתפילה קשה עלינו עד מאוד.

ברגעים הללו יש לנו לדעת שהקב"ה לא תובע מאתנו יותר ממה שביכולתנו, ובדיוק כמו שהכפרי ההוא, כאשר עשה את מה שבכוחותיו, ובא לבית הכנסת, והתפלל כפי שהתפלל - הצליח לפעול בתפילתו, כך גם אנחנו, בני הדור-האחרון הזה, שצרותינו ומועקותינו עולות למעלה-ראש - אם נבוא בתמימות אל השי"ת, ונראה לו שאנחנו משתדלים ומתאמצים לעשות כפי כוחותינו, גם התפילות שלנו תבקענה רקיעים.

כשם שלא תובעים מנכה שירוך מהר

כלל זה יהא חרוט במחשבותינו: כשם שאי אפשר לתבוע מאדם נכה, חסר-רגל, שירוך מהר, משום שהדבר אינו בהשגתו, כך גם לא תובעים מאתנו לעשות מה שאין אנו מסוגלים לעשות.

וכפי שכותב רבינו משה מטרנאני זצ"ל, בהקדמה לספרו המבי"ט, 'משל למלך שציווה לשני עבדיו, אחד חלש ואחד גיבור, שיעשה הגיבור כפליים מן המלאכה שיעשה החלש, ולא גמר לעשותה, ואילו החלש גמר חלקו. כי יענש העבד הגיבור על שנתעצל מלגמור המלאכה שנצטווה שהיה בכוחו לעשותה כולה'.

המבי"ט ממשיך ואומר שזאת היא כוונת התנא (אבות, פרק ב' משנה ד') 'ואל תדין את חברך עד שתגיע למקומו', דהיינו 'שלא ידין ולא יגזור על פלוני, שהוא גדול מפלוני, עד שיגיע למקום חוק תכונת כל אחד ואחד, כי גודל השכר הוא לפי גודל המעשים על חוק ההכנה' (פירוש, על פי מה שהיה באפשרותו ובכוחותיו לעשות).

'וגם אפשר, ממשיך המבי"ט, שזאת תהיה כוונת מה שאמרו 'עליונים למטה ותחתונים למעלה', כי אותם שהם גדולים בתורה ובמעשים טובים בעולם הזה, והיה בכוח וחוק הכנתם לעשות יותר, ולא עשו, בעולם הבא הם יהיו למטה מן מדרגת התחתונים והשפלים מהם, שלא השיגו לעשות כל מה שעשו הם, ולא נמנעו אלא מפני מיעוט הכנתם'. עכ"ל.

גם רבי אהרן מקרלין בספרו 'בית אהרן' אומר: 'שישמח מאד, ויהיה יקר בעיניו מאד כל דבר

שיעשה בעבודת הבורא, ויחליט אצלו שלא ימכור זו בכל הון דעלמא, הן דבור אחד, ומחשבה ועשיה, אפילו לא שהה בזה רק רגע - בוודאי לא יאבד, ונעשה פעולה גדולה לו. ואפשר לכל ישראל, כידוע. ומה יש שמחה גדולה מזה, שנעשה התכלית כוונת בריאתו, ויעשה כל מה שיכול, וישגיח ויתאוה תמיד לעשות כל מה שיכול, וכו'.

ובפרשת בראשית, על הפסוק 'ויהי מבדיל בין מים למים', כותב רבי אהרן מקרלין: "מים" נקרא תורה, כמו שכתוב "הוי כל צמא לכו למים". וזהו שאמר הכתוב: "ויהי מבדיל בין מים למים" - שצריך להבדיל בדברי תורה, כי האדם אין צריך ללמוד רק מה ששייך לו, לפי מקומו וחלקו, כמו שאנו מתפללים 'ותן חלקנו בתורתך', וד"ל.

עידוד רב לכל דרכי התשובה

הקב"ה לא תובע מן האדם יותר ממה שהוא מסוגל לעשות. מקור מופלא לכך, המעניק לנו כבדרך אגב עידוד רב לכל דרכי התשובה, מצאנו ב'פסיקתא רבתי' פרשה מ"ה, האומר על הפסוק (הושע, פרק י"ד פסוק ב') 'שובה ישראל עד ה' אלהיך, "משל לבן מלך שהיה רחוק מאביו מהלך מאה יום. אמרו לו אוהביו, חזור אצל אביך. אמר להם, איני יכול. שלח אביו ואמר לו, הֲלָךְ מֵה שִׁאתָ יָכוֹל לִפִּי כֹחֶךָ, וְאֵנִי בֹא אֲצִלְךָ בְּשַׁאר הַדֶּרֶךְ. כֵּךְ אִמְרוּ לָהֶם הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שׁוּבוּ אֵלַי וְאִשׁוּבוּ אֲלֵיכֶם".

מה למדנו? - הקב"ה לא תובע מן האדם יותר ממה שבכוחותיו לעשות. ואם יעשה לפי כוחו, 'אני בא אצלך בשאר הדרך'.

גם מי שפגם הרבה

והאמת, שגם מי שפגם הרבה, וּבָגַד בּוֹגְדִים בְּגָד, יכול להתחזק היום ולשוב אל אביו שבשמים. דווקא בימים אלה, הקב"ה מחפש אותנו, וכמו שכל העם נמצא בבידוד, גם הוא נמצא במצב כזה, ומשם הוא יכול לעלות ולטפס, ולקוות מחדש שיעלה על הדרך.

הוא צריך לקיים מאמר הכתוב (קהלת, פרק ז' פסוק י"ז) 'אל תרשע הרבה', וכמו שאמרו בגמרא (ברכות, דף נ"א עמוד א') 'מי שאכל שום וריחו נודף, יחזור ויאכל שום, ויהיה ריחו נודף יותר?!' אדרבה, מעוצם יראתו את הקב"ה, יחזק האדם את עצמו לקיים דברי רז"ל שהזהירונו גם להאמין בחסדו וטובו יתברך שאינו נפסק לעולם. ולכן, מוטל על האדם להתחזק בכל עת ולהתחיל מחדש בעבודת ה'.

אנחנו רגילים לפרש את מאמר חז"ל שאין הקב"ה מקפח שכר כל בריה, על החוטאים הגדולים ביותר, על אנשים שעדיין אינם שומרים תורה ומצוות, וכדי לשכנע אותם להתקרב אל ה', אנחנו אומרים להם שהקב"ה לא יקפח אותם גם על כל מעשה קטן שהם עושים.

אבל, צריך לזכור שחז"ל מדברים כאן אל כל אחד ואחד, גם אם הוא נימנה על ציבור החרדים לדבר השם, אבל בצוק העיתים הגיע לאן שהגיע.

גם הוא, מן הראוי לו שיידע שכל מה שאדם עושה ופועל עבור השי"ת - אפילו אם יהיה זה דבר קטן, כחוט השערה - לא נאבד!

כל תנועה קטנה שווה המון!!!

ויתירה מכך. צדיקי הדורות הירבו לדבר בשבחו של 'חוט השערה'.

וכך אמרו: כל אחד יודע בנפשו שהקילקולים שלו החלו - כולם - מאותו חוט-שערה... כאן הוא ביטל מזמני הלימוד שלו 'כחוט השערה', עד שהבטלה הפכה לחלק ממנו; כאן הוא לא שמר על העניינים 'כחוט השערה', עד שלבסוף הובילו אותו עיניו אלי פי-פחת; וכן הלאה, כמו שאומרים חז"ל (סנהדרין, דף צ"ט עמוד ב') על הפסוק 'הוי מושכי העון בחבלי השוא, וכעבות העגלה חטאה' - 'מאי כעבות העגלה? אמר רבי אסי, יצר הרע בתחלה דומה לחוט של כוביא ולבסוף דומה לעבות העגלה, וכו'.

ודווקא משום כך ש'חוט השערה' הלזה היה סיבת החטא, כך מידה טובה יתירה על מידת פורענות - אם ינצל את 'חוט השערה דקדושה', ויתקדם ולו בצעד קטן אחד אל בוראו.

ולכן, אל יאמר אדם כיוון שכבר עברתי ממילא על כל כך הרבה דברים, מה ערך יש להתנתקות קלה מן העבירה?!

לא. לא יגיד כך. אלא יידע שכל חוט-שערה שכזה וכל תנועה קטנה שהוא עושה כדי לברוח מן העבירה, שווה מאוד מאוד בעיני ריבונו, כי הוא ידע יצרנו, והוא זוכר כי עפר אנחנו, ורק הוא יתברך יודע כיצד יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום ויום.

אל יפול אפוא, האדם, משום דבר, ואפילו שאינו מרגיש כל טעם בעבודת השם, ונדמה לו שדוחים אותו מן שמיא, ולא רוצים בתשובתו, ימשיך הוא לשאוף ולשאוף, ויחשוב שאולי החלק שלו בעבודת השם, הוא הנסיון הגדול שמנסים אותו, לראות האם הוא ממשיך להידבק בבוראו גם כאשר אין לו טעם בעבודה זו.

ימשיך הוא וימשיך לטוות עוד 'חוט-שערה' של מצוות וזכויות, עד שגם הם ייהפכו להיות 'כעבות העגלה', ומצוה תגרור מצוה, עד שביום מן הימים יסייעוהו מלעילא לחזור בתשובה שלימה לפניו יתברך.

אם יהיה נדחך בקצה השמים

גם כאשר האדם מרגיש את עצמו כל כך רחוק, כל כך שקוע בחטא, רח"ל, עד שאינו מוצא בעצמו את הכוח לזעוק אל ה', ואף לא את היכולת לבקוע - גם לא כחוט השערה - את הטמטום הגדול שבו הוא שקוע, ובחולשתו הרוחנית הוא מדמה בנפשו שאפילו פתח כחודו של מחט אין באפשרותו לפתוח, (ואלה רק דמיונות בעלמא, כמובן, כי אין הדבר נכון כלל ועיקר), אל יתייאש, אלא יחשוב בנפשו:

אני הרי רוצה לעשות תשובה! והראיה, שאני חושב מחשבות כיצד לחדור בעד מעטה הטמטום שלי; וזה-עצמו כבר שווה הון רב בעיני ה' יתברך. הרצון הזה, השאיפה להתקרב ולחדש ימיו כמקדם! ולכן, יעשה את המקצת-שבמקצת שבידו, ולבסוף ישלח לו הקב"ה עזרו ממעל, וייהפך לבעל תשובה גמור.

הפסוק (דברים, פרק ל' פסוק ד') 'אם יהיה נדחך בקצה השמים משם יקבצך ה' אלוך וימשך יקחך', מדבר גם על אחד כזה שנדח והתרחק מהבורא יתברך מאוד מאוד, אך עדיין הוא אוהז 'בקצה השמים', דהיינו שמכל עבודת השם שלו נותר עדיין רק ניצוץ קלוש, דק מן הדק, והתורה מבטיחה שגם משם, מִדִּרְגָּה פחותה שכזו, יקחהו השם יתברך ויקבל תשובתו, כמו שנאמר (ישעיה, פרק ל"א פסוק ו') 'שובו לאשר העמיקו סרה'.

מאושר האדם שיש לו במה להיאחז

כמה מאושרים אנחנו שיש לנו במה להיאחז! הבטחון והאמונה שלנו משאירים אותנו במצב של מנוחת-הדעת גם בעיצומן של הצרות. ולכן, אנחנו צריכים להרגיל את עצמנו ומחשבותינו לתת להשי"ת לנהל את העניינים כרצונו.

תגידו: הרי בוודאי שאנחנו עושים זאת! וכי אנחנו הולכים נגד השי"ת? אבל, אם נבחן את עצמנו, נראה שלפעמים אנחנו מחפשים פתרונות לכל דבר, והמחשבה החולפת בלבנו היא בסגנון שאם לקורונה הזו יש מטרה, יש משימה, אנחנו 'מוכנים' לעבור אותה.

וזה אינו נכון. נפסיק לחשוב כל הזמן על מטרות ומשימות. גם המחשבה הזו ש'הקורונה היא עוד סימן ברור לביאת המשיח', עלולה לפגום במוכנות ללכת עם הקב"ה יד-ביד. מדוע? - כי אנחנו אומרים לעצמנו, אם המטרה בקורונה היא משיח, אנחנו מוכנים...

ובואו נשאל את עצמנו: ומה יקרה חלילה וחלילה אם משיח לא יבוא עד סוף הקורונה? וכי אז אין אנחנו מוכנים לקבל את גזירותיו של השם יתברך?

ליבו של האדם צריך להיות מְנוּט כִּךְ ש'העסק בשליטה', אבל לא כמו שאומרים אלה שאינם שומרי מצוות עדיין; בוודאי שהעסק בשליטה, אבל בשליטתו של מי שאמר והיה העולם.

ואם כך, לא צריך לחשוב על שום מטרה! המשימה שלנו צריכה להיות אחת: להסכים עם הקב"ה בכל מה שהוא עושה. הסכמה גמורה. מוחלטת. בדיעה שהכל-הכל לטובה.

'גלה כבוד מלכותך'!

אנו מייחלים ליום בו יגלה השי"ת את כבוד מלכותו. הגר"ש וולבה זצ"ל הסביר פעם את התפילה 'גלה כבוד מלכותך', ואמר, שהנה במלחמת העולם השנייה נולד בעולם המושג של 'ממשלה גולה'. הנאצים כבשו את צרפת, אבל היה אדם בשם שארל דה-גול, שישב לו אי-שם 'בגלות',

למצוותיך. עלינו רק לדאוג שברגעים האחרונים לא ניפלט מהרשימה המכובדת של שומרי התורה. כי זה לא יקח עוד זמן רב. חבי כמעט רגע.

איפה אפשר למצוא בנים שכאלה?

במצב שאנו מצויים בו, הקב"ה אוהב אותנו ומרחם עלינו כרחם אב על בנים. על הפסוק (שיר השירים, פרק ז' פסוקים י"ב-י"ג) 'לכה דודי נצא השדה נלינה בכפרים, נשכימה לכרמים, וכו', מובא במפרשים, שעם ישראל אומר לאביו שבשמים, אם ברצונך לראות איזה בנים יש לך, בוא ונצא ונלינה בכפרים, פירוש - אצל אלה הכופרים בך, ונתבונן במעשיהם הנלוזים, ואחר כך נבוא לכרמים, אל בניך-אהוביך, ואז תראה, ריבוננו של עולם, שאחרי כל החטאים והעוונות שחטאו ועונו ופשעו לפניך עמך בית ישראל, הם שווים עדיין הרבה יותר מכל האומות...

בתחילת ימי מלחמת העולם השנייה, לאחר ההתקפה הממושכת של הגרמנים על וורשה, היתה הפוגה בהפצצות, ובני העיר ששרדו יצאו אל הרחובות לחפש להם תרף ומזון. ברובע היהודי של העיר, הכל היה נראה אחרת. גם שם יצאו היהודים מתוך הבונקרים, גם שם הם חיפשו וחיפשו, אבל במקום לחפש מזון ושתייה, עסקו בניו-של-מקום בחיפוש אחר חלונות ושברי-חלונות, דלתות ושברי-דלתות, רעפים ושברי-רעפים, כדי לבנות באמצעותם את ה... סוכות.

היה זה בערב חג הסוכות, ומה שהדאיג את היהודים בתוך גיא-הצלמוות הנורא, היה קיום רצונו של אביהם שבשמים! ואכן, בתוך שעות אחדות קמו להן מאות סוכות ברחבי וורשה. והיהודים, נהרה של אור שפוכה על פניהם, כאילו כל ההרס מסביב אינו שייך להם. כל מה שמעניין אותם עכשיו, לאחר שקברו את מתיהם שנהרגו בהפצצות, ולאחר ימי הפחד והחרדה הנוראיים שעברו עליהם בתוך הבונקרים, היא הסוכה. לקיים מצוות בוראם בדחילו ורחימו. נו, אז איפה אפשר למצוא עוד עם שכזה?!

והאם אנחנו לא עומדים במצב כזה? - ראה השם יתברך את עמך ישראל, שהגם שהוצאת אותם מבתי כנסיותיהם, הם ממשיכים להתדפק על דלתותיך ומתגעגעים אליך. ראה, ראה, אבא-שבשמים, נעבור בחוצותינו בימים אלה ותראה את העם שלך, את הבנים שלך, איך הם לא מוכנים לוותר על 'אישי' ומתפללים דרך המרפסות.

ראה, אבא, ורחם עליהם, וחוס נא על הבנים האהובים שלך. הם מוכיחים את אהבתם אליך, וקוראים-נא אליך מהקורונה: קרע-נא את גזר דיננו, חמול עלינו ועל עוללנו וטפנו!

הרחק מצרפת, וניהל ממשלה של ממש, עם ראש ממשלה ושרים.

הקמתה של הממשלה הגולה פגעה מאוד בנאצים. הם ידעו על קיומה של ממשלה כזו, אבל לא ידעו היכן היא יושבת, כי אחרת היו מחסלים אותה על ראשיה ושריה. גם בפולין היתה ממשלה כזו.

וזה מה שאנחנו מתפללים שהשי"ת יגלה כבוד מלכותו. דהרי מי שרוצה לדעת שיש מלך לעולם, יוכל לעשות זאת גם עכשיו, על ידי התבוננות בהשגחה הפרטית, ובבריאה הנהדרת של הקב"ה. והיום? אחרי התפרצות הקורונה? - מי לא רואה את כבוד השם יתברך! כמו שכתבו גדולי הדור במכתבם. אבל אחרי הכל, רוב-רובו של העולם לא מתבונן, ולכן גם אינו יודע ואינו מכיר במלכות הקב"ה.

וזה מה שעם ישראל מבקש ומתחנן 'גלה כבוד מלכותך עלינו', שכולם יראו את מלכותך, בפועל ממש, ולא יצטרכו להתאמץ יותר מדי על מנת להכיר בכך.

להיות ראויים לביאת המשיח

והנה הכל מצפים לרגע בו יתגלה משיח צדקנו ויגאל את ישראל. נתאר לעצמנו את הרגעים הנכספים, להם ממתין ומייחל העם היהודי במשך אלפי שנים, כאשר הששון והשמחה הופכים לנחלתו של כל יהודי ויהודי. עוד ישמע בערי יהודה ובחוצות ירושלים, קול מבשר ואומר, הנה משיח בא.

קשה מאד לתאר את רגעי השיא הללו, כאשר לאחר שנות הגלות המרובות, זוכים סוף סוף לראות בנחמת ציון ובנין ירושלים, ובית המקדש בית חיינו, שוב עומד על תפארתו כמקדם.

בהיותנו עדיין בחשכת הגלות, אין אנו יכולים לתאר לעצמנו, ולו במקצת, איזו שמחת עולם תהיה אז! משיח! גואל צדק! רוח אפינו משיח השם! כל המושגים המקודשים הללו, שהיו עד היום בחזקת 'הלכתא למשיחא' - מתממשים לנגד עינינו, בפועל ממש.

אך זאת נקל לתאר, כי הסנדלר יעזוב את מרצעו, הנגר ישליך את כלי עבודתו, והכל יחפצו לעלות לירושלים עיר הקודש, כדי לראות ולהיראות. כל חכם-לב יבוא לעשות את אשר ציווה השם. והנה ימים אלה מתקרבים ובאים.

איזה אושר יהיה נסוך על פנינו אם נזכה לקבל את המשיח, כשומרי תורה ומצוות אמיתיים, ככאלה ששמרו על כבודו של השי"ת והקפידו לקדשו בכל עת. אמת - אשרי איש שישמע

של הגאון רבי יצחק זילברשטיין

לחוש את נועם השבת

כתב וערך: משה מיכאל צורן

לפרטים: 053-310-3388

הספר
החדש

קול הקופה

פסח תש"פ | גליון מס' 61

קופת הצדקה מתן בסתר רמת אלחנן

בנשיאות מורנו הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א מרא דאתרא

בטאון תקופתי פנימי שע"י קופת הצדקה "מתן בסתר" רמת אלחנן יו"ל לקראת מגביות הקופה

מועדים וזמנים

זמני מכירת חמץ

הבהרה והתנצלות

עקב המצב השורר בארה"ק טרם נודעו הימים והשעות בהם ניתן למכור חמץ יש לעקוב אחרי ההודעות שיפורסמו

דרשת שבת הגדול

ע"י מורנו המרא דאתרא שליט"א יש לעקוב אחר הפירסומים

10:04 סו"ז אכילת חמץ

11:23 סו"ז ביצור חמץ

03:54 שעה עשירית

12:43 סו"ז אכילת אפיקומן

זמני הדלקת הנרות

כמנהג ק"ק רמת אלחנן

ליל יו"ט ראשון 6:33

שבת חוה"מ 6:35

שביעי של פסח 6:37

למהדרים ביצור שלאחר הפסח

יש לבדוק שיופיע המס' 0107 בקוד יצור המספר השמאלי מבטא את שנת היצור והמספרים הימניים את יום היצור בשנה זו אמנם יתכן שהמרכיבים מלפני פסח.

היסטוריה ברמת אלחנן

לא פחות! היסטוריה! לראשונה מאז ייסוד קופת מתן בסתר התכנסו יחד רבני השכונה לאסיפת חירום לקראת מגבית קמחא דפסחא הבעל"ט. וכשאנו אומרים התכנסו אין הכוונה למפגש אקראי.

וכשמדברים שהם התכנסו מדובר בכך ששלושת עיני העדה בשכונה זנחו את הכל והתכנסו בביתו של מורנו המרא דאתרא לכינוס חירום מיוחד עבור הקופה כדי לטכס

מגבית קמחא דפסחא היא המגבית הגדולה של הקופה ומדובר כאן בהיקף של למעלה מ-100,000 שקל, כן, מאה אלף שקל שמחולקים לנצרכי השכונה רק לחג הפסח וכל שנה הגבאים נאבקים על הישרדות להגיע לסכום הזה ולכל הפחות לא לרדת ממנו ובשל כך בקשו הגבאים באופן מיוחד וחריג מרבני השכונה לבא ולתאסף יחדיו למושב ב"ד כדי לשקול ולהכריע כדת מה לעשות בעת הזאת

ואכן זה קרה

היסטוריה ברמת אלחנן!!!

המשך בעמוד הבא <<<

בטלפון שמספרו
0799-690-731

בכרטיס אשראי בעמדת
"גדרים פלוס" בביה"ס המרכזי
ובשאר העמדות ברחבי הארץ

בקופות הצדקה
המוצבות בבתי הכנסת
ובמניסה לחנויות
במרכזי השכונה

לידי הרבנים
המקבליים
בבתי הכנסת

אפשרויות
תרומה
5 לפניך

מוקד האשראי החדש

0799-690-731

עצה ותושיה בעקבות ההשלכות של המצב הנוכחי ועל מנת להכריע לגבאי הקופה למי להוסיף בתמיכת החג ולמי יצטרכו לקצץ במדה ולא יגיעו לסכום הנדרש זנחו הכל פירושו כמשמעו "ה-כ-ל" ! ועוד בימים בימים טרופים כאלו...

באותו בוקר

המרא דאתרא עצר את קבלת הקהל לחלוטין על הקבלת קהל של המרא דאתרא כולנו יודעים מה משמעותה, הגר"מ בן שמעון עזב את "ישיבתו אור אליצור" דבר שלא קרה עד כה והגר"י סילמן קיצר את קבלת הקהל העמוסה עם שאלות קרטיות

וכל כך למה

הכל כדי להגיע לאסיפת החירום למען עניי השכונה כולם נקבצו ובאו, ומי שראה את הרצינות שעל פניהם הבין מיד שלא מדובר כאן בעוד מגבית.

האווירה הייתה כשל עניין שנפשות רבות תלויות בו.

ואכן צרכי המגבית הפעם בפיקוח נפש ממש ובאחינו בשרינו-ממש מדובר!

בשל המצב הקשה במשק והשבתת העבודה מחד וקיצוץ המלגות בכוללים עד כלימה מאידך, תמיכה לחג מארגונים שונים בטלה, כך שנוספו משפחות רבות בשכונה למעגל הנזקקים נואשות לסל תמיכה קריטי לחג, וזה מלבד עשרות משפחות הקבועות שמקבלות עד

עתה ומהם עשרות יתומים ואלמנות שמצבם הורע עתה להחריד. זו מגבית עבור משפחות בשכונה שיתכן מאוד והם גרים איתנו בקומה או יושבים לידנו בבית הכנסת מבלי שנדע שהם הזקוקים לכך. אבל מעבר למגבית קמחא דפסחא הפעם נזעקו רבותנו שלשם שינוי אף היא קריטית אבל ע-ב-ו-ר-נ-ו!!! כן עבורנו לא עבור הנזקקים, אלא עבורנו!!!

ולנוכח המצב הרבנים עמדו על הצורך להציל את תושבי השכונה מהמגיפה המשתוללת בעולם ורבים הנדבקים כאן בארה"ק והכריזו גם על מגבית כופר נפש בנוסף למגבית קמחא דפסחא כדי להציל את שכונתנו. מגבית זו נכתבה עקב הוראתו המפורשת של רבנו עקיבא איגר זי"ע בעת המגיפה בזמנו, שקבע שיש לעשות פדיון נפש עבור כל נפש ונפש כולל העוברים. ואשר על כן קבעו רבותנו חוב קדוש על כל בית אב בשכונה לתת פדיון נפש עבור כל נפש ונפש בביתו כולל העוברים. המדובר במגבית הצלה פשוטו כמשמעו!

הצלה של מי?

הצלה של השכונה, הצלה של כל אחד ואחת!

הצלה שכל בית אב מציל את עצמו ואת כל נפשות ביתו!

זוה לשון המכתב החירום (ראה מסגרת) שנכתב מילה-במילה ע"י המרא דאתרא ועימו רבני השכונה שישבו בכבוד ראש על כל תג ותג שבו דבר שאין ולא היה לו תקדים בשכונה, שלושת הרועים יושבים יחדיו על ניסוח כל המכתב כולל הכותרות ואופן חלוקת השורות שבו! <<<

קהילת קודש רמת אלחנן

בס"ד כ"ב אדר תש"פ

להציל שכונתנו מהמגיפה

אנו זקוקים היום לרחמים מרובים אנשים נמצאים בבהלה גדולה והנה אביר הרועים והתורה רבנו עקיבא איגר זצ"ל בעת המגיפה קבע שאסור להיות בחדר אחד יותר מחמשה עשר איש ויש לעשות פדיון נפש, לכל נפש כולל עוברים. ולכן באנו בזה בבקשה שגובלת בפיקוח נפש

להינצל מן המגיפה

ואנו רבני השכונה ממנים בזה את הגבאים המסורים של השכונה הנאמנים עלינו, לפנות לכל משפחה ומשפחה שתיתן כופר נפש לקופת מתן בסתר של שכונתנו, עבור כל נפש במשפחה כולל העוברים. פדיון נפש זה, עבור כופר נפש ובנוסף לכך יש לכל משפחה ומשפחה לתרום עבור קמחא דפסחא.

אנו מבקשים מבורא עולם שיקויים בנו השקיפה ממעון קדשך מן השמים וברך את עמך ישראל.

ובאנו על החתום

יגאל סילמן, אהרן בן לוי, שלמה יוסף, אהרן בן לוי

קדש...

גם השנה תוכל למזוג יין לארבע כוסות בליל הסדר מ"יין הסיומים" של מרן שר התורה רבי חיים קנייבסקי שליט"א שנמסר על ידי מרן שליט"א לטובת מגבית "קמחא דפסחא" שע"י הקופה

הבקבוק הזה יכול להיות שלך! בתרומה של 150 ש"ח בלבד

הכמות מוגבלת והזריז נשכר הזדרז והעבר את המעות חיטים אל

רבני השכונה בקשו מאוד להדגיש

א.

אין מדובר כאן במסר של פחד ודאגה, אלא אדרבה, מסר של הרגעה עבורנו שעל ידי הצדקה המצילה ממוות נזכה גם אנו להינצל בכוח התפילה, התשובה והצדקה מהמגיפה הזו ומכל מרעין בישין וכל התורמים למתן בסתר שבשכונה יזכו לשפע ברכה וסייעתא דשמיא מתוך בְּרִיּוֹת גופא ונהורא מעליא אכי"ר

ב.

קמחא דפסחא זו מצווה שונה ממצוות ונשמרתם וע"ז כתוב בהלכה שכל מי שדר בעיר צריך ליתן לזה ולכן אי אפשר לצאת ידי חובת שניהם בנתינה אחת.

וכאן מגיעה בקשת הגבאים

היות ובשנה זו אי אפשר לדעת מה יהיה בעקבות המצב לכך מבקשים מאוד להזדרז בהעברת התרומות.

- א: איך נסתדר עם הוצאות החג?
- ב: איך נקנה ביגוד לכל המשפחה?
- ג: איך נכנים את החג בכבוד?
- ד: איך נשלם על מצות בשר ויין?

אבא 4 תענה לי על קשייך

0799-690-731 צלצל ותרום

התשובה בידיים שלך!!!

חובי לך וגע

קופה מגנא ומצל

בבתי
הרובים
המקבלים

בטלפון שימושי
0799-690-731

בכרטיס אשראי בעמדת
"נדירים פלוס" בביתכם המרכזי
ובשאר העמדות ברחבי הארץ

במקופות הצדקה
המקבלות בבתי המנסות
ובמניסה לנהגות
במרכזי השכונות

לידי הרבנים
המקבלים
בבתי המנסות

5 אפשרויות
תרומה
לפניך:

מוקד האשראי החדש

0799-690-731

הַלֵּילָה הַזֶּה 'פּוֹלוֹ פֶּסַח'...

ערכו המיוחד כל כך של 'ליל הסדר' השנה

לר' ישראל יקירי שליט"א

מכתבי זה יגיע אליך בעצם ימי ההכנות הקדחניות לחג פסח. אני רואה את דמותך היקרה בין אלפי ישראל קדושים, שיערכו השנה לראשונה את ה'סדר' בעצמם. מרגיש אני את מתיחות נפשך הזכה לקראת משימה עילאית זו, שעטפה את כל כולך בפתאומיות. דע לך שעד כמה שמאירה דמותך לפני בכל זמן, הרי שאורותיך מבהיקים כעת שבעתיים... הטירחת היתירה והיגיעה של מצוה מעמידות אותך על גבהים חדשים. המצוות הנפלאות שלפנינו קוראות אליך: "עֲדָה נָא גֵאֻן וְגֹבֶה וְהוֹד וְהָדָר תִּלְבָּשׁ!" [איוב מ'].

אני חושב עליך מפינתי הרחוקה המבודדת ולבי הומה. בעיני נקווית דמעה ועל שפתי תפילה: הוי! אָב הַרְחֵמֵם. הוּא יְרַחֵם עִם "עַמּוּסִים" וְיִזְכֹּר בְּרִית אֵיתָנִים. וְיַצִּיל נַפְשׁוֹתֵינוּ... אני רואה אותך עמוס בעבודת הקודש, ממחרת ממקום למקום, טורח ומסייע, נושם ונושף ועמל להשיג את צרכי החג כהלכתו, להכין את מקום דירתך כראוי עד כמה ששייך. ודע לך שעל פי קביעת חכמינו ז"ל דווקא הדאגה הזאת למצוות, מבדילה אותנו בין העמים, יוצרת בנו טבע אחר ועושה אותנו למציאות אחרת לגמרי, לגמרי! **ישראל אשר בך אתפאר.** מחשבה זו מחזקת אותי וממלאה אותי יראת הכבוד נוכח פני הדור החדש שלנו המראה אותנו גבורה בקיום רצון ד'. וכמובן כלפי זקני ישראל וחוליהם, ירפאם ויחזקם ד' אדון הנפלאות, המקיימים את מצוות החג כמיטב יכולתם במסירות נפש... וכשיבוא הגואל במהרה יראו לו מנהיגי האומה את הלגיונות שלנו ואיך שפעלו בעת נסיון! בנערינו וזקננו נלך! נלך לקראת הגאולה השלימה בב"א.

יקירי! אולי מתרוממות כעת אצל במקומות שונים, שאלות "מה נשתנה" בסגנון חדש, ב'קול ענות חלושה': "מה נשתנה ליל הסדר הזה מכל לילות הסדר...? שבכל לילות הסדר אנו אוכלים בחוג ההורים והמשפחה הרחבה, הלילה הזה - מתי מעט, בצמצום מכביד; שבכל הלילות חוגגים את הסדר בהמון חוגג, ברעם קולות בברקי פאר והדר, הלילה הזה - בצורה פשוטה, בשקט קודר ודממה עמומה. שבכל הלילות - הלב רגוע, הלילה הזה, מתח במסתרם; שבכל הלילות - תכנית הסדר מאורגנת מזה שנים. הלילה הזה - פתאומיות מביכה ומסחררת...

אהובי! שאלות אלה, עד כמה שיש בהן מן המציאות, בכל זאת יתכן ו"ריח חמץ" יש בהן. שאלות אלה הן פרי מצב הרוח הלחץ והירוד של התקופה, שתחלוף במהרה... והרי פירשו חסידים "מצוה הבאה לידך אל תחמיצנה", שלא יימצא במצווה עצמה 'משהו חמץ', שמץ של עצבות...

עד כמה ששייך ראוי לקיים בשאלות אלה 'ביעור חמץ'. לשרוף אותן באש-קודש היוצאת מפנימיות החג הזה... וכמובן שכל מחמצת וכל "שאר שבעיסה" זקוק לביטול בלב, לביטול וליהוי כעפרא דארעא. כשנזכר השנה בעזה"ת לבקוע את חומות המועקה והמבוכה, נראה ביותר כעת את האור הגדול והנורא המופיע עלינו. יראו עינינו וישמח ליבנו ותגל נפשנו בישועתך באמת...

נלמד נא דוגמה מתוך ההוי של השבועות האחרונים, החתונות המוקדמות והמאוחרות בדירות, על הגנות וברחובות עיר, בלי הכנה, בלי יישוב הדעת, בהשתתפות זעומה, בחסרון קרובים וידידים. כמה צער, מתח ולבטים היו כרוכים בהכנת שמחות מאולתרות אלה. ברם כל זה היה לפני זמן השמחה. כפי שנודע לי, הרי בעיצומו של ליל הנישואין "ירדה אש מן השמים" וכל המקום נהפך למדורת חדווה עצומה... אז עלו והתעלו הנוכחים בזינוק מבירא עמיקתא לאיגרא רמא. שמחה רוחנית אפפה את כולם. הנקודה הפנימית נדלקה באור יקרות יהודי אמיתי.

ואכן, ניתן לקוות שכך גם יהיה בליל התקדש חג, למרות הלחץ, הדאגה והתהייה של ערב חג.

אז כשיאיר אורו של לילה זה, אז בעזר ד' ינוסו הצללים. כי חדות ד' היא מעוזכם. זה יחזק אתכם בתכלית החיזוק...

ה'לב שמחה' זי"ע, היה אומר שאילו היה יהודי יודע כמה שפע ושמחה הוא מעורר בשמים במצוותיו, היתה הידיעה הזאת מגבירה אותו להיטיב ולשבח אותן עוד עוד...

הבה נעסוק כעת אהובי, ב"מה נשתנה" החיובי והנשגב, **הצומח השנה דווקא**, מתוך ליל פלאים זה, הבא עלינו לטובה ולברכה לששון ולשמחה. וודאי יודע אתה את דברי הזוהר הקדוש [המופיעים בהרבה ספרי הגדה של פסח לפני "מגיד"]. שבשעת הסדר מקבץ הקב"ה את ה'פמליא' שלו, מלאכים המוני מעלה, ואומר להם: "לכו שמעו את סיפור השבח שלי, שמספרים בני ושמחים בגאולתי". ואז מתכנסים המלאכים ובאים ומתחברים עם ישראל ומאזינים איך שישראל מקיימים סיפור יציאת מצרים ושמחים בשמחת גאולת קונם ואז חוזרים המלאכים ומוזדים להקב"ה על הנסים והגבורות ועל העם הקדוש שיש לו בארץ שמחים בשמחת הגאולה של הקב"ה הוי! דחדאן בחדוה דפורקנא דמאריהון.... [ח"ב מ:]. כן אהובי! אורחי מעלה אלה מתלולים ל'סדר' שלנו ומשקיפים בהערכה יתירה!!!

ר' ישראל! הלב אומר שבשנה זו יגיע רמז נוסף ממרום למלאכי השרת, מלאכי עליון. "העם הקדוש הקים השנה צבא רבבות חדש של צעירי ישראל העושים את הפסח לראשונה בדירתם, בד' אמותיהם הקדושות. לפתע פתאום ניגשו לזה, מתוך טירדה, טירחא עצומה של הכנה, מתוך קשיים, בצורה פשוטה, בחפזון ובזריזות והעיקר, מתוך הרצון לקיים את מצוות הבורא מכל מקום ובכל מקום, מתוך אמונה שכך צריך להיות, שימו לב ל'סדר' הקדוש שעורכים זקנים ולזקנות, חולים, בודדים וסובלים.

שימו לב שימו לב מלאכים המוני מעלה - על עמך ישראל קבוצי מטה, במיוחד לצעירי הצאן גבורתם ומאמציהם! לאלה המתמסרים ולו אף ביחידות, על מצוות הלילה הזה, ולפום צערא אגרא".

כן, אהובי, מלאכי השרת יש להם מסלול ארוך השנה, רבבות תחנות ניתווספו הפעם. והם נכספים לבקר בהיכלות אלה, להאזין, להתחבר במיוחד אל החיילים הצעירים, תמימי דרך וטהורי לב. ושוב חוזרים למרום להודות להקב"ה על צבאות הקודש שעושים את כל מה שביכולתם. שוב יעלו למרום ויודיעו ויודו מלאכי השרת לד' ברגש עליון על "עמא קדישא דאית ליה בארעא", על המשך דורות העתיד.

הוי! כמה היה הרה"ק ה"בית אברהם" מסלונים זי"ע 'מרעיש עולמות' כשקרא במגילת אסתר את הפסוק "גנזי המלך ביהודים", מתוך הכוונה, שהקב"ה יש לו "גנזים", כלומר אוצר טמון בתוך יהודים... וכמה יבהקו גנזים אלה בליל פסח זה!!!

כל פרטי הסדר והידוריהם חשובים ויקרים לאיך ערוך, ברם את עיקר העיקרים שבהם, כבר ייחד לנו רבינו הרמב"ן שהכל סובב על ציר אחד: **"שנאמין באלקינו ונודה אליו שהוא בראנו"**. בחג הפסח, בעת שאנו זוכרים ומזכירים את ניסי יציאת מצרים, אנו קובעים בתכלית הברירות, במחשבה דיבור ובמעשה, את יסודות האמונה, את ההשגחה הפרטית של הקב"ה, את הבריאה שברא יש מאין ואת שלטונו הבלעדי על היקום כולו. הרי ראינו וחווינו כל זאת בגאולת מצרים ואבותינו מסרו זאת מדור לדור וכך קבלנו כל זאת בתכלית הדיוק. [סו"פ בא].

ואתה ר' ישראל מקיים נקודה פנימית זאת, **השנה** בפרט, ברוב פאר והדר. אמונה בהידור. אתה ממלא את חובתך - שאינה קלה כלל - כפי המצב, כפי היכולת וכפי מה שנצטווית, בתוקף אמונה, **יותר מבכל שנה!** כל כולך עטוף אמונה והיא כתר מצוות היום!!!

ועם זאת אבקשך מאד מאד, שאל תצפה מעצמך גדולות ונצורות. כל מה שתעשה חשוב בשמים לאין ערוך, אפילו אם אינך מרגיש בכך. קום נא ועשה את מה שביכולתך. אין לך מושג כמה כל מאמץ קטן חביב בשמים ובפרט לעת

אשר כזאת, ירחם ד' על עמו ונחלתו.

עם כתיבת שורות אלה הודיעני ידידי הרה"ח ר' יצחק מאיר פינקוסביץ הי"ו מירושלים, על יהודי שנתקע לאחרונה בתחנת בינים בעיר מסויימת, שלא מצא שם קהילה יהודית. הוא הוכרח להישאר שם בשבת, ללא צרכי שבת. ועם כל זאת הרגיש את קדושת השבת בעוצמה כזאת, כפי שלא הרגיש מעולם. לא היה לו אז כלום, **כי אם שבת קודש בעצמה, 'נשמת' השבת...** ועל פי הדברים למד ידידי הנ"ל לקח מאלף על כח פנימיותה של מצוה, אף בשעה שחסר כל כך הרבה מסביב...

הזכרנו את שאלת ה"מה נשתנה" **השנה**. יתכן שאם היה בכלל מקום לשאלה הנזכרת: "מה נשתנה ליל הסדר הזה מכל לילות הסדר?" אז היה הנוסח הראוי: שבכל לילות הסדר אנו עסוקים גם בפרטים צדדיים סביב הסדר, כגון איזו משפחה תבוא, מי ישב כאן, מי ישב שם. ולעומת זאת: **הלילה הזה כולו סדר של פנימיות! כולו פסח! כולו מצוה! כולו אמונה! כולו עשיית רצון ד'!** גדודי אברכים בהמוניהם דואגים איך לקיים את 'נשמת' הסדר כהלכתו, מתוך שמחה והתרוממות כראוי ... געוואלד! **הלילה הזה 'כולו פסח'! הלילה הזה כולו פסח - - -!**

אם יהודי נקלע למקום או למצב מסוים, ראוי עליו לפעול בהתאם ולהתבונן מה רצון הקב"ה עכשיו ממנו. לכל רגע בחיים יש חשיבות מיוחדת של **הווה**. מה הקב"ה רוצה מאתנו כעת? מה עושים **עכשיו**? איך מנצלים הזדמנות זו? "היום" הוא "היום" והרגע הוא הרגע, שאינו שייך לא לאתמול ולא למחר. לא מחכים עד שישתנה המצב. הרצון העליון הוא שנתחזק ונפעול עכשיו במלוא הקיטור, בעוצם הרצון וכוחות הנפש ככל האפשר. הקב"ה שלח אותנו לכאן ועלינו לבצע **כעת** את שליחותו!

חז"ל אמרו [אבות ב'ד'] "אל תאמר לכאשפנה אשנה, שמא לא תפנה". ידוע פירושו של הרה"ק מקאצק זי"ע על זה, שמא לא תיפנה שמא רוצים ממך דווקא את ה"שלא תיפנה" שלך, כלומר לימוד מתוך חוסר פנאי ויישוב הדעת, מתוך עמל וקושי ודווקא זה מקובל ומרוצה כעת לפניו יתברך. דבר זה נוגע לכל בני האדם בכל גיל ובכל זמן...

ובכן ר' ישראל! דווקא "סדר" זה שלך, של "לא תיפנה", במצבך זה, מתוך מאמציך הכבירים, לקיים רצון ד' בכל מצב שהוא, דווקא זה יביא כעת את ה"נרצה", ריצוי מיוחד במרום. והכל יעלה לריח ניחוח וכפי שפירש רש"י הקדוש "נחת רוח לפני שאמרתי ונעשה רצוני".

מאז ומתמיד ריגש אותי זכרון מנהגו של הגה"ק רבי הלל מקולומיי זי"ע. שהיה מניח על שולחן הסדר שלו גליונות מחידושי תורתו... הרי כתב המחבר בשולחן ערוך "סדר שולחנו יפה בכלים נאים, כפי כוחו" [או"ח סי' תע"ב ס"ב] מנהגו בכך, שכן חידושי תורה אצלו נחמדים מזהב ומפז רב...

ובכן אהובי, על שולחן הסדר החדש שלך השנה, ייערכו 'כלים' יקרי ערך מאד מאד, אהובים למעלה ונחמדים למטה. שם במרכז שולחנך יצטברו באין רואים ואפילו בלי ידיעתך: צרור אמונתך, תכשיטי רגשותיך, זהב רצונך וכסף כיסופיך, ופניני געגועיך לקירבת אלקים... ואני מבטיחך שכולם כאחד יקרים כלפי מעלה, לא יסולאו בפז... הוי! אשריך ישראל מי כמוך, עם נושע בד'... ר' ישראל שלי! כמה מה נשגבת כעת, כמה מאירה דמותך בשמים ממעל וכמה יאיר ה'סדר' שלך בכל העולמות...

איך אמר ה"תפארת שלמה" זי"ע במתק לשונו? "והנה בחג הפסח הקדוש הזה, לא יאומן כי יסופר, מקהלות רבבות הסודות והייחודים אשר נעשים בעולמות העליונים על ידי ישראל, בסדר ליל שמורים ואכילת מצה ומרור וסיפור יציאת מצרים בהגדה בלילה זאת..." [רמזי פסח].

ליל סדר ב'מתי מעט' צא ולמד מאברהם אבינו אבי אומתנו, שקיים את מצוות הפסח, וכמו שנאמר בשעת הכנסת אורחיו: "לושי ועשי עוגות" ולימדנו חז"ל [בר"ר מ"ח ועוד] שהיו אלה מצות לפסח. ומתוך מקרא זה כתבו הראשונים שחג הפסח בכלל הוא כנגד אברהם אבינו [טור תי"ז].

זה היה אמנם **למחרת כחום היום**. ברם נחשוב כעת על ליל האמש, ליל הסדר באהלו של אברהם אבינו, שוודאי קיים את מצוות הלילה כמו שקיים את כל התורה ואפילו עירובי תבשילין... [יומא כ"ח:]. הוא היה חולה אז. מי היה נוכח ב'סדר הזה' חוץ משרה אמנו? מי האזין לדבריו? מי קלט את דברי תורתו ואמונתו אז? מי יודע היכן היה ישמעאל אז? לא משמע שהיו לו אורחים עד הבוקר. אל אביו וחמיו לא נסע אברהם אבינו...

זה היה הסדר הראשון לאחר שנכנס לברית, סדר יהודי אמיתי, כולו ערוך באמונה מתלקחת באש, למרות שהיו שם רק יחידים ממש. כשהזכרתי את הדברים לגדול אחד, הפטיר בלחישה רבת משמעות, נעימה מיוחדת בשלש מלים: **"אחד היה אברהם"**... [יחזקאל ל"ג]

ר' ישראל! נפשי סוערת בימים אלה מתוך גילוי פירוש יקר מכל יקר בפסוק שבתהילים [פ"ה] הנוגע מאד למצב התקופה כעת. **שׁוּבְנוּ אֱלֹקֵי יִשְׁעֵנוּ וְהִפֵּר כַּעֲסְךָ עִמָּנוּ**. על פי חוקי הלשון היה צריך לכתוב והפר כעסך **"מִעֲמָנוּ"**, כלומר **מעלינו**. למה כתוב **"עִמָּנוּ"**? מה פשר המלה: והפר כעסך **"עִמָּנוּ"**?

הסכת ושמע ישראל! שני גדולי ישראל כיוונו כאן לביאור מרגש מאד. הרה"ק רבי אברהם משה מפשיסחא בנו של הרבי ר' בונם זי"ע אמר על זה: משל למלך שהיה בכעס. התחכמו אז שריו והביאו לפניו את בנו היחיד, אהובו ומחמד נפשו וזה הרגיע את רוח המלך עד שסר הכעס... געוואלד! **שובנו אלקי ישענו והפר כעסך עִמָּנוּ**. **עם בנך בכורך ישראל, עם בנך יחידך אשר אהבת. עִמָּנוּ יופר הכעס!!!**

ומשנהו הדגול, שכיוון לדבר זה היה אחד מגאוני ליטא, רבי יצחק אליהו לנדא זצ"ל, שהיה דיין וגם מגיד מיישרים בוויילנא לפני כמאה וחמישים שנה. ממעתיקי השמועה מתורת הגר"א זי"ע היה, חכם לב וספרא רבה ובעל מידות תרומיות. ספרים יקרים חיבר על המקרא, מדרשי חז"ל ועוד.

וכך כתב אותו גאון בביאורו **"כפליים לתושיה"** על תהילים שם: **"והפר כעסך עִמָּנוּ. שכל כך נהיה אהובים וחשובים בעיניך, שכאשר תראה אותנו, תפר כעסך שיש לך עִמָּנוּ בזה שאתה מתענג עִמָּנוּ... אה! פשיסחא ווילנא נפגשו סביב אהבת אבינו שבשמים עם בנו יחידו. עִמָּנוּ! עִמָּנוּ! עִמָּנוּ!"**

ר' ישראל! אתה מבין ומרגיש את הדברים המופלאים? **דע לך שאתה חלק בלתי נפרד מפירוש נשגב זה של "עִמָּנוּ"**. דע לך אהובי, שסדר הפסח שתערוך השנה מתוך אמונה, יפגין ויוכיח את השפעת נוכחותו של הבן האהוב למעלה... דו פארשטייטסט? אתה מבין ומשיג? **אתה במעשיך, בתמימות אמונתך, מסייע כעת להשיב את סדר העולם על מכונו**. שובנו אלקי ישענו והפר כעסך עִמָּנוּ... כן, אתה בדירתך הקטנה, ב"מתי מעט" שלך, בכליך הפשוטים שרכשת ברגע האחרון. אתה הוא ה"בן יחיד" שתביא במעשיך, ב'סדר' שלך את הישועה במהרה! יעידו דמעותי הרותחות שאני כותב זאת בכל הלב...

ידוע שהרה"ק רבי משה לייב מסאסוב זי"ע היה אוהב ישראל במלוא המובן. וכך היה אומר לחסידיו הלואי ותאהבו את הצדיק שבישראל, כפי שהקב"ה אוהב את הפחות מישראל. פעם היה רבי משה לייב, אצל רבו הרה"ק רבי אלימלך מליזענסק זי"ע בפרשת בא. כשכיבדו רבו שיאמרו דבר תורה. פתח ואמר: **"אשר פסח על בתי בני ישראל במצרים" וכי אפשר לפרש הכוונה כפשוטה, והלא מלוא כל הארץ כבודו? אלא כאשר מצא הקב"ה בית של יהודי המתגורר בשכונה של מצרים היה לפניו כביכול בחינת ריקוד של שמחה: כאן גר יהודי! כאן גר יהודי! ובעודו אומר את הדברים קפץ רבי משה לייב בהתלהבות על השולחן והתחיל רוקד ואומר: "דא וואוינט א ייד! דא וואוינט א ייד! כאן גר יהודי!"**

כמה שמחה במרום יביאו השנה, אלפי המקומות החדשים בהם יערכו סדרי פסח,

בפרט על ידי צעירי ישראל, רכים בשנים ותקיפים ברצונם, המתחדשים במצוות נפלאות אלה, מתוך אמונה שלמה, שהיא, תמצית ענין הפסח כולו... אה! דא וואוינט א ייד א מאמין! דא וואוינט א ייד א מאמין! פה גר יהודי מאמין! הוי! דחדאן בחדוה דפורקנא דמאריהון. ששים ושמחים בגאולת רבון כל העולמים, ומעלימים עין ממצב עצמם כעת....

זמן חירותינו... מספרים על הרה"ק רבי יצחק מוורקי זי"ע, שפעם בליל פסח בשעת הסדר, הבחין בבכור אחד שצם בערב הפסח, שנטל לו 'כרפס' יתר מן המדה... נענה הרבי ואמר: "איזו חירות היא זו, אם משועבדים לתפוח אדמה..."

למרות שהיה הצדיק מוורקי, רחום וחנון ובעל חסד ללא גבול, בכל זאת מתוך אחריות לדרכי חסידיו- חניכיו וגידולם, מצא חובה לנפשו להעיר זאת. הוא הורה כעת בנעימה קדושה, שכל 'שעבוד' שיהיה אינו נאה וראוי לאדם מישראל, בפרט בלילה שנהיינו לבני חורין...

ומתוך דבריו למדנו שבלילה הזה ראוי להשתחרר מכל השעבודים. כוונתי לכל ההרגלים שנקבעו מהשנים הקודמות שאינם מתאפשרים כעת, לפי המצב. בן חורין צריך להתקדם אז גם בלעדיהם.

בבחרותי הראו לי פעם קטע מדהים בספר "מי השילוח" להרה"ק מאיזביצא זי"ע, על הפסוק "לא תעשו לכם אלילים ופסל ומצבה לא תקימו לכם". **"מצבה היא עקשות, שתגמור בדעתך במצב הזה אני רוצה בדווקא וכך ישר בעיני. אין לך רשות לבחור, כמו שכתוב [איוב ל"ד] "כי אתה [הקב"ה] תבחר ולא אני".** גם על "מצבה" כזאת נרמז ב'לא תעשה' זה... [מי השילוח ח"ב פ' בהר].

וכך אמרו בשם הרבי ר' העניך מאלכסנדר זי"ע. "גם עבד ללא בעלים, הוא עבד. בן חורין הוא זה שאינו משועבד לזולת ואף אינו משועבד לעצמו...". לרצונותיו, להרגליו, למה שהלך רוחו מכתוב לו שדווקא כך צריך להיות ולא אחרת.

באוצר הזהב של זכרונות ממפגשים עם גדולי ישראל, חקוק ביקור בן שעתיים אצל הגה"צ כ"ק אדמו"ר מסטריקוב זי"ע במעונו בבני ברק. התגלות של "זיו החכמה" היה שם. רק לראות את הדמות הזאת שריד פולין העילאית, רק להאזין לדברי ענק בתורה זה, להתבשם מעומק תבונתו בכל נושא, היה מעין עולם הבא. אוי! די הארציגע שארפקייט. החריפות הלבבית. מי יתן לנו תמורתה... והוא היה אומר על דברי חז"ל [פסחים ק"ג.] "בתוך בגרה, שחרר עבדך ותן לה" פירוש מקורי משלו. כשמגיעה תקופת נישואי הילדים, אז: "שחרר עבדך", תשתחרר מן ההגבלות שאתה משועבד להם, ממה שהדמיון מכתוב לך שאתה צריך וראוי רק לך וכך, מבלי לזוז מעמדתך... כפי שאמר לי פעם איש נכבד בנושא זה, "אני שבו במעמד שלי"...

שתשמש נא אימרה מחוכמת זו כדוגמה, בפרט בהגיע זמן חירותינו. שצריך להשתחרר מן הכל ולשעבד את המחשבה ואת הרצון למטרה הפנימית, העיקרית, להתרכז ולהתמקד על מה רצון הקב"ה מאתנו כעת. ר' ישראל! יחד נעשה זאת, בכוחות משותפים נתאבק נתגבר ונצליח! זה יהיה 'סדר' מיוחד ביותר! ללא 'שעבודים' להרגלי שנה, שנה... זמן 'חירותינו' אמיתי!

אהובי! פעם הייתי מהסס לכתוב לך סיפור כזה, אמנם בימים אלה, שאני. על צד שתהנה מ'תעלול' כזה ויעלה חיוך על פניך המאירות, הכל כדאי. הבה ארשום ואתאר את הדבר לחיבתך. לפני שנים רבות היה הדבר. קשה לי להיזכר בדיוק מתי. אפילו חשבון הימים מתערבבים לי בתקופה מבודדת זו...

בעיר טורונטו התגורר בשעתו לפרק זמן, אברך ת"ח מבני ברק שבא לכאן לצורך טיפול רפואי לבתו שתחיה, שהיתה אז תינוקת. הוא למד אז בכולל אברכים כאן. איש חמודות הוא, חכם לב ונעים הליכות. כשהגיע חג הפסח הבנתי שטובי העיר רוצים שאורח כזה יפאר את שולחן הסדר שלהם. כשהתקרבו ימי

החג ניגשתי אליו ואמרתי לו: "רבי חיים! אורח מבוקש אתה, כל אחד רוצה להתכבד בחברתך ובצדק. הרי אתה מ'פירות שנשתבחה בהם ארץ ישראל'."

"ברצוני לסייע לך קצת בהחלטה בנוגע לליל הסדר. אם רצונך ב'סדר' מלא חידושי **תורה** ורעיונות יקרים, הרי תלמידי חכמים מובהקים בעדתנו יזמינוך ברצון וירוו את נפשך בזה. אם חפצך **בשולחן מלכים** כיאות ללילה כזה, ברור שנגידים יקרי נפש שבינינו, בני תורה אף הם, יחשקו לארח אותך בזרועות פתוחות. כמובן שלכבוד יהיה להם הדבר..."

"אלא שאם רצונך, ר' חיים, **בחירות**, תבוא נא אלי... שנינו נערוך את הסדר ביחד. ואתה תעשה כרצונך, כחפצך הטוב..." למחרת ניגש אלי האברך ובישר לי בשמחה: "אני בא אליכם". פיקח זה ידע והבין את מהותו של חג המצות, שהוא בראש וראשונה: "זמן חירותינו..."

מה אומר לך ר' ישראל? את ליל הסדר הזה לא אשכח לעולם. שנינו ישבנו לרוחב השולחן וערכנו את הסדר בצוותא. למרות שוני הרקע שבינינו, שררה שם חביבות מתוקה ומרנינה וקירוב לבבות טבעי כל כך. מדי פעם נפגשו מבטינו המאושרים, קורנים בשמחת יום טוב, בחדווה ובריעות שאין לתארה במלים... אה! איזה 'סדר' היה אז! הלילה הזה כולו פסח... כששוב נפגשים אנחנו בארץ הקודש, מזכיר לי גם אותו ת"ח לפעמים, את החוויה הזאת, שהוא מכנה אותה: "מועט המחזיק את המרובה".

ורבי חיים זה תיאר לי בשעתו את הסדר בבית אביו, שהשתתפו בו גם הסבים. הסבא מצד האב היה גדול בתורה, מקורב להגאון הגרי"ז מבריסק צוק"ל. והסבא מצד האמא, היה יהודי גאליצאי יקר רוח, חסיד באבוב נלהב. רושם נצחי נשאר לו לידידי מילדותו מזכרון זה. שני הסבים ישבו יחד מתוך התקשרות אהבה עזה והבנה הדדית; עטרת שמחה של מצוה על ראשם ונהנים מזיו השכינה...

והרי שיריים מאותו ליל הסדר. "ווערטל" שאמרתי לו אז. הרי ישנם ארבעה חלקים לבריאה: דומם, צומח, חי ומדבר. לדברי רבי יהודה הלוי היהודי הוא במדרגה גבוהה עוד יותר. לשולחן הסדר מגיעים כולם: **דומם** (מים ומלח) **צומח** (מצה ומרור וחרוסת); **חי** (פסח וחגיגה ובימינו בשר לשמחת יו"ט); ועכשיו בליל התקדש חג, מגיע ה'**מדבר**' היהודי ונושא דברו בקול, בהגדתו ובתוקף אמונתו. הוא מכריז ומראה בחדווה שכל זה הוא: **בלתי לד' לבדו...**

ר' ישראל! אם אתה דואג מ'פשטותו' של סדר, הצורה הפשוטה ללא פאר והדר ולו אף בכלים חד פעמיים. אם אין המצב מרשה כעת לערוך את שולחן ב'כלים נאים' זכר לחירות. ולו אף אם ה'קערה' תהיה מפלסטיק. הרי ה'הוד והדר לפני' יתקיים כעת ב'עוז וחדווה במקומו'... הגבורה והשמחה! עוד תראה שהסדר הזה יהיה "חד פעמי". בשנה הבאה כבר תחוגג ברצות ד' את הסדר ברוב עם, בפאר והדר, והלוואי בירושלים הבנויה. ועם זאת לא תשכח את חידושו וחדוותו ל הסדר הנוכחי לעולם... אם אין לקיים "**זכר לחירות**" בכל ההידור, הרי אפשר לקיים את **החירות בעצמה** בלב לב ונפש...

אם אמרו בקאצק בראש השנה [בנוגע ל'אגוז' בגימטריא חטא] שצריך לזכור "שגם חטא בגימטריא חטא" ולא לשכוח את העיקר... הרי ברור שהיו סוברים לענין חג הפסח, שגם "חירות" בגימטריא "חירות", אף כשיש חסרון בגימטריא החירות...

ודע לך יקירי, שגם בתוך הפשטות נמצא יופי פנימי נשגב מאד. דבר זה מבהיק מתוך סתר דבריו של המהר"ל ב"גבורות ד'" שלו, בענין מצה שהוא 'לחם עוני'. מעלת המצה שאין בה אלא לחם ומים, היא הפשטות ללא שום תוספת והרכבה... ודבר זה הוא "מדרגה עליונה" מעולה יותר מכל הרכבה. המהר"ל מדמה זאת לבגדי לבן של כהן גדול ביום הכיפורים, שהלבן הפשוט, ללא הצבע, הוא גבוה יותר מכל. "כי בליל זה נגאלו במדרגה עליונה וכל מדריגה העליונה יש בה פשיטות..." [גבורות ד' פרק נ"א וראה גור אריה ויקרא ח' כ"ח]. אהובי! יש במצב ה'פשוט' הנוכחי הזדמנות להתדבק במדרגה העליונה שבגאולת ישראל... אה! פשטות זו אינה פשוטה

כלל ועיקר... לגמרי לא!

בימים אלה צריך להתגבר בשמחה ולא לקמץ בחיוכים לא לעצמך ולא לאחרים. הבה נלמד נא יחד עובדה יקרת ערך ומעוררת את הלב כאחד. כשנזכה לעמוד על עומקו של מעשה זה, כבר ייראה הכל באור אחר, אור וחדווה של פעם...

דבר זה סיפר המשגיח הנודע ר' גד'ל אייזנר זצ"ל מימי נעוריו. הוא התלווה אז ב'נסיעה' אל ה'אמרי אמת' זי"ע, יחד עם חסיד ישיש מופלא בן שמונים ומעלה, בשם ר' בונם שיראדז'ער [ע"ש עירו] שהתחנך עוד ברוח הקוצקאית.

בליל כל נדרי היה זה. שניהם עמדו בחצר בית המדרש בגור שהיה מלא עד אפס מקום. כשהתחיל לרדת גשם, ניסו הנמצאים בחוץ להיכנס פנימה. לרבי בונם הישיש היה קשה להידחק. ורבי גד'ל שהיה משמשו חזר עמו לבית האכסניה...

כשהגיעו לאכסניה נוכחו לראות שהיא נעולה ואין להם מפתח. הם נאלצו להיכנס דרך החלון שהיתה בקומת קרקע. הם הסתייעו בכסא לעלות אל החלון וכמובן שהדבר התארך ונעשה בקושי רב, מפני גילו הגבוה של רבי בונם. תוך כדי השתרבות פנימה בצורה כזו, כשהגשם מזלף עליהם ממעל, נתקע רבי בונם בחלון ונשאר חצוי בפנים וחציו בחוץ, מתוך שהיה קשה לו להמשיך. במצב חסר אונים זה העיף החסיד הזקן את מבטו לעבר ר' גד'ל ושניהם הצטחקו...

וכך הפילו את עצמם אל תוך האכסניה בבגדים רטובים מן הגשם. עצמותיו של ר' בונם כאבו מאד מן הקפיצה פנימה. וכאן סיים רבי גד'ל את סיפורו. **"זה היה ה'כל נדרי' שלנו - אמנם רוחנו היתה טובה עלינו"**. [במחיצת ר' גד'ל ח"א ל"א].

בעלי מוח, חריפי מבט ואנשי פנימיות היו חסידים אלה. הם ידעו היטב מה זה "ליל כל נדרי" ואת הטמון בחופו של יום הקדוש והנורא. הם טרחו ונסעו אל הצדיק והבינו היטב את המשמעות שבכך. ועם זאת גם ידעו שאת הרוח הטובה אין לעזוב בשום פנים ואופן. גם יום הכיפורים מועד ויום טוב הוא, שאומרים בו 'שהחיינו'. לא, הם לא היו בבית המדרש אצל הרבי, הם לא התפללו בציבור בליל קדוש כזה. הם נשטפו מן הגשם והעצמות כאבו מן הנפילה. ובכל זאת שמחו בטוב לב...

ומי יודע אם אותה בת שחוק של חסידים, לא התנשאה יותר גבוה מהרבה תפילות של אחרים ועוררה הארת פנים למעלה. שכן רצופה היתה חדות נפשם בקבלת עול מלכות שמים וקבלת הרצון העליון. הם היו משוכנעים שזה הוא רצונו כעת וצריך לקבל זאת בשמחה וברוח טובה... הוי! יעלה שחוקינו מערב...

ברצוני הפעם, יקירי, מלהעלות חיוך על פניך המאירות במילתא דבדיחותא. מספרים על חסיד אחד בימיו של ה'צמח צדק' זי"ע שנהיה שתיין יתר על המידה עד שהתמכר לשכרות. הרבי קרא לו והוכיחו על גנות השכרות, בחומרה. החסיד קיבל דברי רבו והחליט מאז שלא לנגוע שוב ביי"ש ויהי מה. וכך קיים את הדבר. אלא שגופו לא הסתגל לשינוי זה עד שנפל למשכב ל"ע.

הרופא צווה עליו אז שחייב לשתות משקה לרפואתו והחסיד התעקש בתוקף. הוא לא יעבור על רצון רבו בשום אופן. מצבו החמיר עד שפקד הרופא על בני משפחתו להשקותו בכח, על כרחו... וכך עשו בלב כבד משום פיקוח נפש. הם העמידו שני גברתנים שאחזו אותו בשני זרועותיו. ואז בא הגברתן השלישי והגיש את הקנקן אל פיו של החולה כשהוא מוכן לשפיקה... ואז רמז החסיד שעליזתו לא נטשה אותו, שהוא רוצה לומר דבר מה, עוד לפני שמתחילים בפעולה...

"אז ס'איז שוין יא אזוי..." אם המצב כבר הגיע לידי כך, שוב אין לי ברירה יותר ואני מוכרח לשתות. אז יש לי בקשה, שרק אחד מכם יאחז בי והשניים הנותרים ישפכו לתוך גרוני לרוויה...

ר' ישראל! 'פלגינן דיבורא!' מה שנוגע לשתיתו, זה היה ענין שלו. ברם מה שנוגע לנו

הוא, שאם המצב לעת עתה הוא כך. אם כבר אז כבר, "אז ס'איז שוין יא אזוי", אז צריך להפיק ממנו את מיטב איכותו, ממה שלא נמצא במצבים אחרים. ולצאת מכל זה עם רווח רוחני.

אז ס'איז שוין יא אזוי! נשתדל נא יקירי, בלי נדר, להיות שְׁיִנוּ משקים יחד את קנקן השמחה למי שצריך. ועמנו יצטרף אז 'שותף' שלישי, יד שלוחה ממרום לאחוז באותו יהודי בחזקה, לאמצו ולעודדו, לבל ימעוד ולא יפול חלילה, שיהיה בריא וחזק. וכולנו יחד עמו... ועם זאת הנני מתחנן בבקשה, שתבין לרוח כל מי שנמצא אצלך ותתייחס אליהם בהבנה ובהכרת טובה על כל פעולה. חובת השעה היא לעודד ולשמח, וכמובן להחדיר אמונה, תמצית מצוות הלילה...

ומתוך הקדמת מילתא דבדיחותא זו, יתרחב הלב ללמוד קצת, א שטיקל 'שפת אמת' שיש בו הוראה וחיזוק נפלא, איך יסתכל כל אדם על סדר הדורות בכלל ועל דורו פרט... "כל תהלוכות הגלות היה הכל **סדר מיוחד**; שלא נאמר כי קרה סיבה ששלט פרעה על בני ישראל, רק הכל היה בכוונה מכוונת כמ"ש לאברהם בברית בין הבתרים. ואפי' כל פרטי העינויים וקושי העבודה הי' הכל בסדר מיוחד. והלא כל סיפורי הגדה הם מתהלוכות ענינים וצעקתם. והוא בכלל סיפור יציאת מצרים, שהכל היה בהשגחת השי"ת לטובת בני ישראל. לכן המצוה על מצות ומרורים, שיש לשבח על הגלות כמו על הגאולה..."

הכל נערך על פי תכנית וסדר מדויקים כחוט השערה, שקבע הקב"ה בתורה הקדושה!... וכאן ממשיך ה'שפת אמת' ומגלה לנו סתרים של סדר הדורות... "אך יש דורות. שסדר הנכון להם הוא הגלות. ויש שמיוחדין אל החירות והגאולה, כפי דעת היודע תעלומות... **שהקב"ה הוא היודע לסדר לכל דור, סדר הטוב לו יותר מכל הסדרים. והכל בחסד כמ"ש הנוהג בחסדו כל דור...** [שה"ג תרנ"ד שם].

ובכן, כל דור ודור וסדרו המיוחד לו על פי תורת ד', וכמובן שדורנו בכלל, על כל נסיונותיו ותהפוכותיו. יודע תעלומות יש לו תכנית מיוחדת ומדויקת שפעם עוד נזכה להבינה. בינתיים נקוה בכל לב לטוב הנגלה והנראה. ועם זאת עלינו מוטל לשבח ולהודות לאדון הכל: "שיש לשבח על הגלות כמו על הגאולה". נזכה נא במהרה בימינו לגאולה העתידה וכל הטוב יתבאר לנו בשלימותו...

מדרך העולם היה מאז, לאחל לפני פורים ולפני פסח: "א פרייליכן פורים" - א כשר'ן פסח. "הרה"ק ר' יחזקאל מקוזמיר זי"ע היה אמנם מברך בנוסח הפוך: א כשר'ן פורים און א פרייליכן פסח... הוא נימק זאת, שמן הסתם חג פורים אצל יהודים שמח בין כך. מה שיש לאחל הוא, שהכל יתנהל כדת של תורה. ואילו בפסח, אם עמלו והחמירו ישראל כל כך בזה, חזקה שיתקיים הדבר בכשרות, אלא שהברכה היא שלא תיעדר ח"ו השמחה, בחג הקדוש הזה...

עוד תראה ותשתכנע יקירי, שחג הפסח הבא עלינו לטובה, יהיה הכי מיוחד באיכותו בפנימיותו, הלילה הזה 'כולו פסח'! כולו חירות! כולו אמונה לוהטת!

גוט שבת לך אהובי, גוט יום טוב!

חג כשר ושמח! ולכל ישראל: אור במושבנות

שיתרפאו כל החולים, שיתחזקו כל הלבבות

ותיעצר נא המגפה במהרה ממש רבוננו של עולם!

ליל הסדר שלך יגביה שחקים וכך תחיש את הישועה!

וּפְדִינִי ד' יִשְׁבֶּנּוּ וּבָאוּ צִיּוֹן בְּרִנָּה וְשִׂמְחַת עוֹלָם עַל רֵאשִׁים...

ידיך אוהבך במשנה אהבה, בלב ונפש,

משה יעקב הלוי

העצמה אישית תורנית

לקבלת העלון במייל יש לשלוח בקשה לכתובת:
e.shalhevet@gmail.com

ניתן להשיג את עלוני שלהבת באידיש בכתובת:
e.shalhevesyddish@gmail.com

ובאנגלית בכתובת:
e.shalhevesenglish@gmail.com

קול שלהבת

KOL SHALHEVES

ניתן להאזין לשיחות המרתקות
בנושאים:

חינוך
יעוץ נישואין
אמונה
השקפה
ועוד נושאים מגוונים

באידיש, עברית ואנגלית

בקול הלשון:

03-6171103

073-2951103

במחיר שיחה רגילה

בחו"ל קול שלהבת:

929.222.9900

עלון מס' 131 | ניסן תש"פ

עלון מס' 131 | פר' צו | ניסן תש"פ

שלהבת

מיסודם של הגאון ר' שמשון דוד פנקוס זצוק"ל והגאון ר' עזריאל טאובר זצוק"ל

דבר המערכת

כצפרים עפות כן יגן ה'... פסוח והמליט!!!

יום י"ג בניסן קרב!!! לפני כשנה ביום זה לוקח מאיתנו עטרת ראשינו, מצית השלהבת והמלכה אותה כל עוד רוחו בו, ר' עזריאל זכותו יגן עלינו...

כידוע: יום י"ג בניסן הוא יום מסוגל במיוחד לעצירת מגיפה!!! (יש אפילו תפילה מיוחדת למגיפה ביום זה) מי יתן שזכותו של אותו צדיק תעמוד לנו... אותו "איש יהודי" שכל חייו חשב רק על הרבש"ע, וכל הזמן חתר רק ל"אינטרסים" של אבא שבשמים (כלשוננו) וכל ימיו היו מוקדשים אך ורק למען כבוד שמים בנקיות גמורה בלי סיסמאות ובלי טיוחים... מי יתן וזכותו תגן עלינו שתיעצר המגיפה...

בשעת... כשהיה מגיפה קשה בזמנו של דוד המלך, כתוב שבאותו הפרק מת אבישי בן צרויה והוא כיפר על ישראל... מי יתן "וכהשחית ראה ה' וינחם", שה' יראה את מסירות נפשו של ר' עזריאל במשך כל שנות חייו, שכיתת רגליו בכל קצוות תבל להמליך את ה' בעולם, וכפי שהוא תמיד אמר ושינן: **שהקב"ה לא צריך יותר מאחד!!! אחד שימליך אותו!!!** היה אדם הראשון אחד שחטא!!! וצריך אחד בלבד שיכפר!! צריך אחד שיסכים להיכנס עם אבא שבשמים לחדר יחוד וימליך את הקב"ה, וזהו!!! באותו רגע הוא מצדיק את הבריה כולה... הקב"ה יכול לכווס במשך עשרים דורות... מיליארדים של אנשים חולפים בעולם ומכעיסים לפניו ית'... ומספיק אברהם אבינו אחד ויחיד שבאמת אכפת לו מהרבש"ע... וזהו!!! המדרש רבה ממשיך: לאוהבו של מלך שהיה במדינה **ובשבילו נזקק המלך לכל המדינה כולה**, כך אברהם אבינו אוהבו של הקב"ה **ובשבילו היה הקב"ה נזקק לכל העולם כולו**, ר' עזריאל היה כל הזמן לוחש ליחידים ואומר: הקב"ה לא צריך יותר מאחד!!! אברהם אבינו אחד שמוכן לכרות ברית של נאמנות גמורה של "הנני" עם הקב"ה וזהו... כל העולם מתרפא ושקט בזכותו... ונברכו בכך כל משפחות האדמה!!!

ואת הכח הזה אברהם אבינו הוריש לנו!!!

באופן עקרוני התיקון השלם כבר הושלם אצל אברהם אבינו... היה אדם הראשון אחד שחטא, הגיע אברהם אבינו אחד ותיקן, וזהו!! כאן הסתיים העניין!!! רק מה?? באותו ליל הסדר שהקב"ה נגלה לאברהם אבינו בברית בין הבתרים, באותו מעמד אברהם אבינו ביקש מהקב"ה: "במה אדע כי אירשנה", אני רוצה להוריש לבנים שלי את הכח העצום הזה!!! שיהיה כח לכל אחד ואחד מהבנים שלי להיות הוא בעצמו אברהם אבינו... (שהם לא רק יהיו איינקלעך ויהיו נגזרים אחרי זכותו של אברהם...) שלכל אחד ואחד מהם יהיה את האפשרות להיות האחד ויחיד שממליך את הקב"ה ובשבילו הקב"ה מקיים את כל העולם...

והקב"ה נענה לבקשתו של אברהם אבינו... ובמעמד ברית בין הבתרים נולד עם ישראל!!! כמובן שיש לזה מחיר... כי כמו שהקב"ה העמיד את אברהם אבינו בעשרה ניסיונות ככה הקב"ה מראה לאברהם אבינו "אימה חשיכה גדולה נופלת עליו..." הקב"ה מראה לאברהם אבינו את כל העשרה ניסיונות ואת כל הפעקאלאך הפרטיים והאישיים שכל יחיד ויחיד מישראל עתיד לעבור בשביל לזכות להתייחד עם הקב"ה ולהיות אברהם אבינו בעצמו...

ואברהם לא נרתע!!! אברהם שהוא אבינו!! והוא אבא ביולוגי שבאמת דואג לזרעו, עומד מאחורי זה... מתוך ידיעה שזו המתנה הגדולה ביותר שהוא יכול להותיר לצאצאיו...

לאפשר לכל יהודי שספון בימים אלו בביתו ומתפלל ביחידות... **שהוא בעצמו!!!** כמות שהוא לבדו!! יוכל להיות אברהם אבינו בכבודו ובעצמו ולהיות הכלה קרואה בנעימה

המשך בעמ' 2

של הקב"ה... שהקב"ה מתייחד רק איתו!! ורק בשבילה נברא כל העולם... **אברהם אבינו זה כח היחיד!! אברהם אבינו לא מתעסק עם המושג הכללי ששמו "עם ישראל"!!** עם ישראל זה כבר סוגיה ששייכת ליעקב אבינו... יעקב אבינו העמיד את **כנסת** ישראל... יעקב אבינו מעמיד שנים עשר שבטים שלכל אחד יש חלק מסוים בעבודת ה' וביחד נוצר כנסת ישראל משותפת... זה כבר חלק של יעקב אבינו... אבל אברהם אבינו??? אצל אברהם אבינו אין מספר שנים עשר ולא שלושה ולא שנים... **יש רק אחד ויחיד!!**

אברהם העברי- הוא מעבר אחד וכל העולם כולו מהעבר השני!!! והוא לבד לבד לבד ממליך את הקב"ה וזה מספיק!! ואת זה אברהם אבינו מנחיל לנו לדורות...

וליל הסדר זה לילה פרטי ששייך רק לאברהם אבינו... בלילה הזה משה רבינו מצווה את עם ישראל להיכנס לבידוד... ואתם לא תצאו איש מפתח ביתו עד בוקר...

למה??? לא חבל??? יש כזה גילוי שכינה בלילה הזה... אנחנו רוצים לצאת לרחובות ולשיר לה' כי גאה גאה...

לא!! תחכו... זה יהיה בקריעת ים סוף... קריעת ים סוף שייכת ליעקב אבינו!!! כשכל כנסת ישראל תעמוד יחד מול קריעת ים סוף... שם יופיע יעקב אבינו (כמבואר במדרש היה ראה וינוס... מלפני אלוקי יעקב... יעקב אבינו הופיע בקריעת ים סוף) יעקב אבינו הוא אבא של **כלל** ישראל!!! יעקב אבינו לא מוכן להופיע רק אם כל שבטי י-ה מופיעים מולו ביחד... יעקב אבינו מחכה לנו בבית הכנסת... בתפילה **בציבור!!** בהתאסף ראשי **עם** יחד **שבטי** ישראל... אבל בבית??? בסגר??? בבידוד??? **פה זה נחלתו הבלעדית של אברהם אבינו!!**

ליל הסדר זה לילה פרטי של אברהם אבינו!!! בלילה הזה "ואתם לא תצאו איש מפתח ביתו עד בוקר"!!! זה לילה של כח היחיד!! בלילה הזה כל אחד מכלל ישראל הוא כלה שלימה!!! **ואין שתי כלות בחדר יחוד אחד...** הקב"ה רוצה להתייחד עם כל יחיד ויחיד...

בימים אלו שאנחנו מורחקים מתפילה בציבור... ואוכפים עלינו רשימה ארוכה את ההתרחקויות מכל התאספות ציבורית... גם כשהיא לכבוד שמים... על פניו זה מדכא... זה נראה כנזיפה מהקב"ה... וכי הקב"ה לא רוצה את התפילה במנין שלנו??? ה' לא רוצה את ה"אז ישיר משה ובני ישראל" ביחד את השירה הזאת? ה' לא רוצה את הפסוקי דזמרה שלנו ברוב עם??? ה' כבר לא רוצה ש"כתר יתנו לך... **יחד כולם** קדושה לך ישלשו"??

אז אכן במושכל ראשון זה נראה שה' שפך עלינו קיתון על פנינו והשליך אותנו מבית הכנסת...

אבל לא!!! זה היה אולי נכון אם ה' היה זורק אותנו **החוצה...** אבל בימים אלו אם תשים אנחנו לא זורקים **החוצה** מבית הכנסת... אלא ה' מכניס אותנו **לרשות היחיד!!** ה' הוציא אותנו מבית הכנסת הישיר לתוך הבית!!! **ה' מזמין כח היחיד!!** ה' רוצה שנפנים שהגאולה בסופו של דבר תלויה בכח היחיד!! אין הדבר תלוי אלא ב...

כבר נכתב כאן בגיליון זה שמישיח בן יוסף זה כח הכלל... (והנה השמש והירח ואחד עשר כוכבים משתחוים לי וככה ביחד אנחנו ממליכים את ה') ואילו משיח בן דוד זה כח היחיד!!!

כשדוד נהיה מלך על ישראל כתוב בחז"ל שכדרך המלכים שחורתיים את דמותם במטבע אז יצא מטבע מיוחד עם סמל שמבטא את דמותו של דוד המלך... תנחש מה היה הסמל והצורה שנחרתה על המטבע ה"ישראלית" במלכות דוד??

נער עם תרמיל ומקל מצד אחד... ומגדל מהצד השני... זה היה הסמל שמבטא את דוד!!!

מה טמון ב"קריקטורה" הזו?? טמון בזה דבר עצום: הנהגה של משיח בן דוד... זה נער... יהודי פשוט... שעומד עם תרמיל... כל אחד עם הפעקאלע הפרטי שלו... ועם מקל!! מקל נדודים... כל אחד והמ"ב מסעות הפרטיים שלו שהקב"ה מוביל אותו בחיים... אבל אל תזלזל!!! הנער הקטן הזה בונה מגדל!!! הוא בונה מגדל גבוה וראשו בשמים... הוא ממליך את הקב"ה... וזה

דוד המלך... וזה משיח בן דוד... וזה גם אנחנו בדורו של משיח... אנחנו כבר אחרי השלב של משיח בן יוסף... הנהגת הכלל הגיע כבר לפסגת השלימות שלה!!

צא... צא למרפסת ותסתכל ימינה ושאלה... תצפה מרחוק על כל בנייני המוסדות הריקים בימים אלו... תראה כמה מוסדות חרדיים מסודרים יש לנו... ממול יש חידר... משמאל יש בית יעקב... ממול יש סמינר... ברחוב ממול יש כולל... ופה למטה יש גני ילדים... ואתה רואה שם ממול... זה ישיבה קטנה... וזה ישיבה גדולה... והנה בית הכנסת הענק השכונתי, הכל מתנוסס לתפארה... כח הכלל של עם ישראל עומד על תילו!!! הנהגה של משיח בן יוסף כבר קיימת!!!

כעת מה שחסר זה משיח בן דוד... כעת כל יהודי נכנס לבידוד כדוד המלך בשעתו... מתייחד עם התרמיל והמקל שלו ושם נדרש ממנו לבנות מגדל לה'... להמליך את הקב"ה...

ה' רוצה לפגוש כל יחיד ויחיד ולנשק אותו בראשו כמו ביציאת מצרים!!! אי אפשר לנשק שנים ביחד... ישקני מנשיקות פיהו... נשיקת פה אל פה יכולה להיות רק אחד מול אחד!!!

זו העבודה שלנו בימים אלו... לא!!! אל תראה את זה כנזיפה משמים... אל תראה את זה כאילו הקב"ה זורק אותנו מבית הכנסת... אדרבה... ה' מזמין אותנו ליחוד... נענה לקריאתו של הקב"ה... נעשה בדק בית פנימי... נוציא מהבית שלנו כל דבר שלא מתאים לחדר יחוד...

כן... אם שמת לב: בחדר יחוד שיש באולמות!! יש דגש מאוד חזק שלא יהיו דברים שמסיחים את הדעת... אתה מוזמן לעשות סיור נרחב... באיזה אולם חתונות שאתה רוצה... (מצדי גם אולמות של חילונים...) בחיים לא תראה חדר יחוד שיש פה מסך צפייה... לא תראה חדר יחוד שיש בו איזה קו טלפון... ואפילו... אפילו לא אפשרות של הטענת בטרייה...

ותרשה לי להיות תמים ולשאול: למה???

בעלי אולמות... פונה אלי אליכם בתלונה בשם כלות שמתחתנות באולם שלכם מידי ערב: **למה** אתם לא מאפשרים להם את השירות הבסיסי להטעין את הנייד שלהם בחדר יחוד...??

למה אתם לא יכולים להתקין איזה מסך בחדר המאובזר הזה?? אני לא מבין את זה... בכל מסעדה מבינים שצריך לשים את זה... בכל חדר הכי פשוט במלון יש מסך... אז למה בחדר יחוד שזה אמור להיות חוויה הכי מעצימה בחיים... למה את החדר הזה אתם משאירים פרמיטיבי בלי שום אמצעים טכנולוגיים??

נו... מה אתה אומר על הטענה שלי??

אוי אוי... מי ששואל כזו שאלה... חבל על האשליה... שיצא כבר עכשיו החדר יחוד... זוג שנכנס לחדר יחוד עם הפלאפון ורוצים לצפות במסך... אז עדיף שישארו בחוץ...

חדר יחוד זה להיות לבד לבד!!!! לגמרי לגמרי לבד!! לא מעניין אותנו שום דבר אחר... אנחנו רוצים רק לפגוש אחד את השני... מי שלא מבין את הנקודה הבסיסית הזו... לא עשינו כלום... (לדאבונו הרב ישנם כאלו שמבינים את הכל חוץ מזה... הם דאגו לתזמורת טובה... דאגו לאולם הכי מצועצע... לתפריט הכי משובח... ומרוב כל השטויות שמסביב הם באמת לא כ"כ מרוכזים בחדר יחוד... מי יודע אם לא זו הסיבה שה' צמצם לנו את אירועי החתונות למעגל הכי קרוב ומצומצם... למקד אותנו שבחיי נישואין הדבר היחיד שבאמת מעניין זה החדר יחוד!!! זה התא המשפחתי הגרעיני האחרון שמשדר הבריאות עדיין לא מצמצם)

עכ"פ בליל הסדר ה' מכניס אותנו לחדר יחוד!!! ובשביל להכשיר את הבית שלנו להתייחדות עם ה'... צריך שהוא יראה לכה"פ כמו חדר יחוד של אולם!!! שלא יהיו שם דברים אחרים... צריך להוציא מהחדר יחוד הזה את כל ההסחות דעת שגורמות לנו לפזול באמצע היחוד למחזות אחרים... כן... לא קל לעשות את הניקיון פסח הזה... לפעמים הוא כרוך ביותורים לא פשוטים... כן... עם ישראל היזו דם על המשקוף ועל שתי המזוזות!!! **כן...**

זה היה דם!!!

להיפרד ולהיתלש מכל הסינכרון שיש היום זה באמת הקזת דם... (אל תשכח שעם ישראל נאלצו להיפרד משמונים אחוז מכלל ישראל... אתה

בזכות נשים צדקניות נגאלו... ובזכותן עתידים להיגאל...

לאמהות הצדקניות שבימים אלו מתמודדות עם כל הילדים בבית!!

אחת הנקודות שר' עזריאל ז"ל כל הזמן שינן באזנם של נשות ישראל הצדקניות:

שכידוע... העיקר האחרון ב"ג עיקרים זה אני מאמין באמונה שלימה בתחיית המתים!!!! כולם בטוחים שהעיקר אמונה הזה הוא נישא צדדית כזו ששייכת לנוף של הבית קברות... כשהולכים לבית קברות ופתאום נזכרים שיש מתים... אוהו... כאן מגיע העיקר אמונה שאומר... אל תשכח... יום אחד יהיה תחיית המתים...

אבל לא!!! ר' עזריאל היה מזדעק ואומר: אמונה בתחיית המתים, המשמעות שאין דבר מת!!! שום דבר בעולם לא מת!!! וכאן ר' עזריאל היה פונה לאמהות ואומר:

אחת הסיבות העיקריות למה אם בישראל מגיעה הרבה פעמים לתחושה של ליאות ושחיקה... הסיבה הפשוטה היא: בגלל שעקרת בית... כמעט כל מה שהיא עושה זה משהו ש-מת!!!

בישלת אתמול ארוחת צהרים... איפה זה היום?? מת!!! היה אתמול... עכשיו צריך שוב...

הבוקר עבדת קשה לסדר את הבית... לא חלפו שעות ספורות ושוב כל הבית הפוך... איפה הסדר שעשית הבוקר?? מת!!! היה... אף אחד לא מאמין שפעם היה פה סדר...

אתמול עשית כביסה... תלית... כבסת... והיום שוב... מה קרה?? איפה הבגדים הנקיים של אתמול?? מת!!! מה שהיה אתמול מת... היום צריך הכל מחדש...

כן... זו מפת החיים של אישה!!! יש לציין שמרוב שנשות ישראל הורגלו בכך ונולדו לכך... הם לא קולטות עד כמה זה מתכון בדוק לשחיקה... מי שיכול להזכיר להם את זה... זה הגברים!! גבר לא מסוגל לעשות דברים מתים!!! אני כבר הודעת בבית חגיגתי: אני מוכן להדיח כלים רק בתנאי ששלושה ימים אף אחד לא נוגע בהם... אני מוכן לכבס רק את בגדי החורף רגע לפני שמעלים אותם לבוידים... אבל לכבס בשביל שמחר ילכלכו... להחליף לילד בשביל שעוד עשרים דקות עוד פעם נצטרך להחליף לו... לא!! לא יכול!!!

ותכל'ס זה מה שאשה עושה כל היום... כל מה שהיא עושה אתמול מת היום... וכל מה שהיא עושה היום מת מחר... וזו הסיבה שגם אשת חיל הכי חרוצה... יום אחד מוצאת את עצמה בשחיקה... די... אין לי כח... בטח... המירוץ שלא נגמר סביב השעון הוא מתיש...

ועל הנקודה הזו התמקד ר' עזריאל ואמר:

אמונה בתחיית המתים פירושה שאצל יהודי אין דבר מת!!!

אם בישראל מגדלת את האוצרות של הקב"ה... כל כפית שאת מכניסה לילד הזה בתוך הפה זה מתורגם לנצח נצחים... גם אם מחר הוא שוב צריך לאכול... אבל מה שהיה אתמול לא מת... כל לילה מחדש שאת מספרת לו סיפורים ומבלה איתו את האחר הצהרים זה מתורגם לנצח... את האמונה הזו הנחיל לנו יעקב אבינו...

אברהם אבינו הופך את העולם... פותח מעצמה של תשובה... מעצמה של חסד... לעומת זאת יעקב אבינו??? ואני אתנהלה לאישי לרגל המלאכה ולרגל הילדים... יעקב אבינו שדמותו חקוקה במרכבה וראשו בשמים מהלך לאט לאט ברוחו של כל ילד... מעביר אותם את הכביש (מעבר יבוק...) אותו יעקב אבינו שמנהל מאבקים מול שרו של עשיו ומדבר עם מלאכים... אותו יעקב מגדל משפחה של שנים עשר נפשות ויש לו את כל הסבלנות שבעולם לכל ילד. למה?? כי יודע שיוסי הקטן הזה... זה לא יוסי!!! זה הליגע'ר יוסף צדיק!! אני מגדל פה נשמה אלוקית... גד הקטן... זה לא גדי... זה שבט קדוש שנקרא גד...

כל אמה יהודיה צריכה לדעת... אני מגדלת לקב"ה את הילדים שלו... שום מעשה שלי לא מתבטל... כל התפתחות נוספת שהילד שלי מתפתח בזכותי אני מגישה לקב"ה את הילד שלו... אני הכהנת של הבית הזה שיש בו השראת השכינה... אני אחראית על לשכת המדיחין וגם על לשכת פנחס המלביש... אני מבעירה אש ומכינה אוכל לכל המשפחה... אני פה הכהן שכל בית המקדש מעט הזה מנוהל על ידו...

רק לשבר את האוזן: בגדי כהונה היו יקרים!!! כל כהן היה זוכה לשרת פעם בחצי שנה!! אבל כל פעם הכהנים היו מהדרים ומגיעים עם בגדי כהונה חדשים... כן... הכהן הזה בשביל פעם בחצי שנה להקריב קרבנות הוא היה קונה בגדי פשתן יקרים מאוד... ואמא יהודיה זוכה לנהל בית של השראת השכינה יום יום...

אם נפנים את זה!!! אם נקלוט את גודל החשיבות שיש לעוד יום שגרת בבית יהודי... אם נקלוט שאצל יהודי אין דבר מת... כל יום נוסף של בית שמנוהל לפי תורה זה מתורגם לנצח... בתחיית המתים לא רק המתים יקומו... יקומו כל הכביסות שכיבסת... כל הכפיות שדחת... כל הריצות אחרי יענקי ומוישי... וכל הסיפורים שסיפרת בפעם האלף... כל זה יקום!! כל זה יצוף ויתגלה כדבר שקיים לפני הקב"ה ולא התבטל!!! רק כאן זה מתבטל...

רק כאן אף אחד לא מתעניין מה עשית אתמול... כי הסקנדל חזר היום בגדול...

רק כאן אף אחד לא מתעניין מה היה בסדר אתמול... כי גם היום צריך לאכול...

אבל אצל הקב"ה הכל אמת ויציב וקיים!!! שום דבר לא נעלם!!! הסיבה היחידה שמה שהיה אתמול מת... זה בשביל לזכות אותנו בעוד להיות העקרת בית של הקב"ה...

יתן ה' שנוכה לגדול מהימים הלא קלים האלו... נוכה להציג לפני הקב"ה את הבתים המפוארים שהעמדנו לו... ויעש להם בתים!!!

יודע איזה הרגשה של ניתוק זה? אבל מה נעשה שזה היה התנאי הבסיסי ליציאה ממצרים) אבל אנחנו כבר עושים את זה... אנחנו כבר אוחדים שם עמוק... בימים טרופים אלו אנחנו נמצאים עמוק עמוק בתוך ההתנתקות הזו מהעולם...

אני רוצה שתבין: אם שנה שעברה הייתי אומר לך: אדוני!!! תתחיל להיפגש עם החברים שלך... תפסיק לנסוע מעיר לעיר... תפסיק להשתתף באירועים... תפסיק להתפלל בבית הכנסת... היית מסתכל עלי כאילו נפלט מהירח... מה... אתה רוצה להרוג אותי??? (רק לשם המחשה: על פי הלכה: בעל שעושה סנקציות לאשתו כמו מה שכעת משרד הבריאות עושה לכולנו אחת דינו שיוציא וייתן כתובה...) והנה... אנחנו כבר עושים את זה בגדול, אנחנו כבר עמוק באמצע ההקזת דם הזו... אנחנו הולכים ומתנתקים מכל העולם... וה' מוכיח לנו שאפשר!!!

אבל לא!!! לא זו המטרה... סו"ס אתהלך לפני ה' בארצות החיים... גם עם ישראל שלא יצאו איש מפתח ביתו עד בוקר... גם הם למחרת יצאו ונפגשו...

אז מה כן??? ה' רוצה שאנחנו נתנתק מבפנים!!! שנוציא מהבית שלנו את כל ההסחות דעת!!! שנקיז דם על הפתח... שמפתח הבית שלנו יצאו כל מיני מושגים שלא מאפשרים לנו להתייחד עם הקב"ה... להוציא את ה"מה יאמרו" מהבית... להוציא את הפזילה לבית של השני... להוציא כל דבר שלא חיוני ולא שייך למעגל הפנימי של עבודת ה' שלנו...

וכשהמשחית רח"ל יעבור ויכה את האומות... וראה את הדם על המשקוף ועל שתי המזוזות ופסח ה' על הפתח!!! כשה' יראה את הקזת הדם שלנו ואת המאמץ שלנו לנקות את הבית שלנו מכל הסחת דעת ממנו... כשה' יראה את הרצון שלנו להתייחד איתו ולקבל אותו... הרי יתקיים בנו מקרא שנאמר על ליל הסדר: "כצפרים עפות כן יגן ה' צבקות על ירושלים, גנון והציל, פסוח והמליט", ה' ישמור אותנו מהנגיף הנוראי הזה... וימלט את עמו ישראל וישלח לנו משיחו בהשתא הכא!! לשנה הזאת בירושלים...

השם אמר לשכון בערפל

זה ממש מסוכן, הושבתי אותו על ידי, קניתי לו הגה של משחק ומאז התיישרו ההדורים, הוא מסובב את ההגה יומם ולילה ובטוח שהוא הנהג.

אמר לו הרבי: דע לך! גם כאשר אתה נוהג אין זה אלא הגה של ילדים, הנהג האמיתי הוא הרבוננו של עולם.

חשבנו שאנחנו הנהגים, ובזר עולם מראה לנו שהכל זה הגה של משחק!!! יושב בשמים ישחק, הכל תקוע. זה מושך ימינה וזה מושך שמאלה ואיש אינו יודע מתי תגמר ההרפתקאה הזו. וכאן מגיעה הזדמנות חיינו שאולי לא תחזור עוד אף פעם, לקיים מצוה נפלאה כזו כל כך הרבה פעמים ביום, מצוה שהיא מיסודות היהדות ממש.

במצוה זו נבחן אברהם אבינו, **"התהלך לפני והיה תמים"**, היו צופי עתידות, היו תחזיות, היו סטטיסטיקות, ניחושים, סיכויים, הסתברויות, ועל כולם אומר הקב"ה לאברהם אבינו, צא מאיצטגנינות שלך.

ובמצוה זו נצטוונו מצוה מדאורייתא לדעת רש"י על הפסוק **"תמים תהיה עם ה' אלוך"** (דברים פרק יח, יג) **תמים תהיה עם ה' אלקיך** - התהלך עמו בתמימות ותצפה לו **ולא תחקור אחר העתידות**, אלא כל מה שיבא עליך קבל בתמימות ואז תהיה עמו ולחלקו.

הקב"ה לא מותר עלינו, ברחנו מלהיות 'תמימים', ניסינו לחזות את כל העתידות מראש, רצינו להיות מעודכנים, מחוברים, יודעי כל, לא יכלנו לחכות לכלום, הכל כאן- הרגע- ועכשיו, חייבים לדעת הכל להחזיק את ההגה בידים, לנהל את העולם, לנהל את חיינו ואת חייהם של אחרים.

ואז בא בורא עולם ונותן לנו הזדמנות חיים שאינה חוזרת כל רגע וכל שעה לקיים מצוה **תמים תהיה**.

מור הגאון רבי עזריאל, היה רגיל לבאר בשיטת רש"י את מצוה תמים תהיה עם השם אלוך, לדעת רש"י, עיקרה היא ההשענות המוחלטת על השם, הוא היה מצייר זאת כך: ליהודי יש חולה בתוך ביתו והוא מאוד סקרן לדעת מה יהיה סוף הסיפור האם הוא יקום מחליו או לאו ח"ו, נניח שמתגלה אליו בעל רוח הקודש אמיתי שדבריו בדוקים ומנוסים והוא יכול לגלות לו את המצב.

לדעת רש"י - מצוה מן התורה לא לשאול אותו ולא לחקור אחר העתידות, אלא לקבל הכל בתמימות, נתאר לעצמינו שאנו זוכים בימים אלו ל'גילוי אליהו' ויש לו תשובות לכל השאלות הללו, והוא יכול לפתור לנו את כל ספיקותינו ברגע אחד ודבריו אמת וצדק, לדעת רש"י ציווי התורה הוא ולא תחקור אחר העתידות!

לא מעניין אותי לדעת כלום מה יהיה? כי מה שיהיה - יהיה זה רצון השם ואני מבטל דעתי ורצוני לרצונו בתכלית הביטול, אני חוקר אחר העתידות, כי לא מעניין אותי לדעת כלום, אם אני מאמין, אני בידים של הקב"ה, לא מעניין אותי לדעת כלום, רק לתת ידים ולמסור את ההגה למנהיג הבירה מחדש.

"ומשה נגש אל הערפל אשר שם האלוקים", בימים אלו אנו רואים וחשים בכל עוז את הפסוק **ה' אמר לשכון בערפל**, הכל מעורפל ולא ידוע, כך אנו זוכים לקיים **ולא תחקור אחר העתידות**.

וואו וואו כמה שקט! כמה רוגע! איזה גישמאק! הנשמה משתחררת... הורדנו את העול של כל העולם מעל צוארינו, כך נזכה מהרה ל- 'ושבור עול גלויות הגויים מעל צוארינו ותולכנו מהרה קוממיות לארצנו כי אל פועל ישועות אתה'. בב"א.

מה יהיה??! זו השאלה שמנסרת בחללו של עולם. אני מוצא את עצמי שואל את עצמי הרבה פעמים ביום, בכל מיני רגעים, מה יהיה? יהיה סגר או לא, יהיה תחבורה ציבורית או לא? איך נפקיד את הצ'קים? איך נוציא כסף מהבנק? יהיה משכורות או חל"ת? לאן המשק הולך? פלוני נכנס לבידוד מה יעשה היא צריכה ללדת? יהיה מצות לפסח?

יהיה ביצים לחג?

יהיה מספיק בשר לחג?

יהיה ירקות?

יהיה מנין?

יהיה ספר תורה בשבת?

יהיה דרשה בשבת?

יהיה דרשת שבת הגדול? נוכל לטבול כלים חדשים במקוה כלים? איך יהיה הגעלת כלים? איפה נעשה ברכת האילנות? איך יהיה מכירת חמץ? איך נעשה שריפת חמץ? מי יהיה בחג? נעשה סדר לבד? יהיה מצות מצוה? יהיה תפילות נורמליות בחג? איך יהיה הברית/ השלום זכר/ הקידוש? יהיה חמץ אחרי פסח?

ימצאו חיסון? מתי זה יגמר? יגיע החום? מי יהיה ומי ימות מי יעני ומי יעשר מי ישלח ומי יתייגר מי ישפל ומי ירום ??? והתשובה הגדולה והחזקה מכל במלא העוצמה היא אני לא יודע, אין מי שיודע, אף אחד לא יודע רק בורא עולם.

ה' אמר לשכון בערפל - הכל לוטה בערפל, איפול מוחלט הוטל על הפרשה, "פרשת הקורונה" מליוני סימני שאלה ואין לנו אפילו תשובה אחת ברורה והחיים מתנהלים להם מהרגע להרגע, בלי תכניות, ובלי ידיעות מה יהיה הל"ז.

משפט די חדש ומודרני שהתרגלנו אליו לאחרונה הוא "מה הל"ז?" [לוח זמנים] למדנו לחיות עם הל"ז להתארגן עם הל"ז ולשלוח לו"ז ופתאום הל"ז שלנו נתקף בוירוס הוא התמלא בסימני שאלה אין סופיים.

מעשה במדפיס יהודי מיהודי פולין שהדפיס לוח שנה. ידע אותו יהודי שאין כחו של לוח השנה שלו יפה משל חבריו המדפיסים, להם לוח שנה ולו לוח שנה. הרבה בליבו כיצד אצליח למשוך קונים? ואז עלה במחור רעיון מקורי, הוא צירף לכל הלוח תחזית מזג האוויר: ביום פלוני יהיה מעונן חלקית וביום אלמוני גשום, צפוי שלג, אביק, חם מאוד, חמסין וכו' כיד ה' הטובה עליו.

ולבסוף סיים בשורה הבאה, **אבל הקב"ה משנה עיתים ומחליף את הזמנים ואני הקטן שמערל מוחל על עלבוני...** משעשע למדי...

שנים רבות התנהגנו כך, כמו אותו שמערל, כתבנו בלוח תכניות, דרשות, הרצאות, שיעורים, חתונות, רופא שיניים, וכו', ובכל פעם שהקב"ה היה משנה לנו קצת את ה"עסק" היינו מוחלים על עלבונינו ומסכימים...

אבל כעת הגיע הקב"ה, שם סימן שאלה גדול בתוך הלוח שלנו, והוא מכריז כאותו שמערל **אבל הקב"ה משנה עיתים ומחליף את הזמנים** ופתאום אין לנו לו"ז.

כנראה שהל"ז הצפוף שלנו הסתיר את עצם הל"ז של היהדות, את הדבקות בהשם. את הידיעה של יש מנהיג לבירה.

האדמו"ר מפיטסבורג צ"ל נסע פעם עם משמשו ברכב, הרבי הבחין שליד השמשה הקדמית יש הגה של ילדים, שאל הרבי את משמשו מה זה?

אמר לו התלמיד, רבי, הבן שלי הרבה פעמים אוהב לחקות אותי, הוא רוצה להנהיג את האוטו, להיות הנהג, בכל פעם הוא "משגע" אותי שהוא רוצה להסיט את ההגה ימינה או שמאלה,

"קול דודי הנה זה בא"

א. הנה כעת שרויים אנו בלב תהפוכה עולמית חסרת תקדים. העולם כולו נאבק נגד משהו בלתי נראה, בלתי נתפס, נגיף זעיר, מיקרו-מיקרוסקופי, שמהפך כל סדרי בראשית, ומבטל את כל החזקות שהוחזקו בהם עד כה.

ושמעתי שאמר מו"ר הגאון ר' ברוך ויסבקר שליט"א, שמהמבול עוד לא היה דבר שמקיף כאחד את כל העולם כולו מקצה אל קצה, מאתיים מדינות בכל חלקי העולם, שאין להם שום נושא זולת זה, וכמו שבמבול היה זה כדי להעמיד עולם חדש ומתוקן, כך כנראה כאן, זהו המכוון.

צריך לדעת, שאנו כיהודים בשונה מכל העולם, איננו מצפים שהעסק הזה יסתיים, בכלל לא!! איננו רוצים כלל וכלל לחזור לימי בין הזמנים עליזים, לנסיעות לצפון ולבילויים של ישיבעחרים בצימרים רח"ל!! ודאי וכמובן, שאנו מתפללים ומחילים שתמצא תיכף תרופה מהירה אשר תעצור את כל המגיפה באחת, ואולי גם מחובתינו לדאוג לשלום העולם כולו ולבקש בעד כל הגויים רפואה. אבל ביחס ל"מהפיכה" שלפנינו, איננו רוצים בשום פנים ואופן שהיא תיפסק, רק אדרבה, שהיא תמשיך ותתגבר להוביל אותנו אל עולם חדש שמנוהל רק ע"י משיח ב"ד.

מה חושבים? שכאשר המשיח יבא, תמשך כל רדיפת תאוות ותשוקות העוה"ז? ימשך כל המירוץ של נסיעות, טיולים ומלונות בחו"ל? הרי "הנה ימים באים נאם השם והשלחתי רעב בארץ, לא רעב ללחם ולא צמא למים כי אם לשמוע את דברי השם"... עולם של משיח, הוא עולם מלא סדרים חדשים בלתי מוכרים לנו, עולם שיש בו רק תשוקה וצמאון לרדוף ולהדבק בשכינה הקדו', עולם עם חשיבה לגמרי שונה, עם סדרי עדיפויות שונים לחלוטין.

אז הנה הקב"ה עושה לנו את זה בהדרגה, אנו מאבדים שלב אחרי שלב את כל ההרגלים הטפשיים שבנויים על "מה יאמרו", על איך אני נראה בחברה, איך אני מתקבל, מה ה"תכנית" שלי לחופש, הגיע שלב שכ"א בביתו שלו כמות שהוא, עומד ומביט על עצמו במראה, ויודע שמה שהוא אסף וקיבץ יש לו... ומה שלא אסף, אין לו... ואין מי שיכול להושיע ולהציל אותו, כי גם הוא עסוק בעצמו!

ב. כמה מדהים לעבור על דברי הנביאים כמו ישעיה ויחזקאל וכן דוד המלך בכמה וכמה פרקים בתהילים שמדברים בגאולה האחרונה, נתבונן נא למי הם דיברו...? הרי חז"ל אומרים שעמדו לעם ישראל נביאים כפליים כיוצאי מצרים, ומ"מ רק נבואה שנמסרה לדורות ניתנה

להיכתב... א"כ כל נבואה שמדברת על ימות המשיח היא נבואה שניתנה לדורינו!! ואע"פ שאיננו יודעים לפרש כל דבר מה תרגומו המלא, אבל בוודאי את הנקודה הזאת אפשר לראות, שמדובר באיבוד סדרים ישנים, וקביעת סדרים חדשים מופלאים, שכל הבריאה מכירה שהקב"ה הוא המלך הבלעדי, וישראל בניו אהוביו הם עמו ונחלתו. ולכן עלינו לקוות ולצפות מאד שכל המהפיכה המבהילה שבעת מתרחשת לנגד עינינו, לא רק שלא תפסק, אלא שתוביל אותנו אל הגאולה הכל כך מקווה עם משיח ב"ד.

ג. ויש מי שמנסה לחשוב ריאלי, וכי באמת הדור שלנו יזכה למה שכל הדורות לא זכו...? האם באמת נהיה הדור שמקבל פני משיח...? וכי איננו יודעים כמה עלינו לתקן...? אז הנה נראה מה שגילו לנו חז"ל, שכאלו בדיוק היו רחשי הלב של הדור האחרון שנגאל ממצרים, כפי שמתואר בש"ש רבה על הפס' "קול דודי הנה זה בא", וז"ל חז"ל:

"ר' יהודה אומר "קול דודי הנה זה בא" זה משה, בשעה שבא ואמר לישראל בחדש זה אתם נגאלין אמרו לו: משה רבינו היאך אנו נגאלין והלא אמר הקב"ה לאברהם "ועבדום וענו אותם ארבע מאות שנה", ועדיין אין בידינו אלא רד"ו שנה? אמר להם: הואיל והוא חפץ בגאולתכם אינו מביט בחשבונותיכם אלא מדלג על ההרים אין הרים וגבעות האמורין כאן אלא קצין ועיבורין מדלג על החשבונות ועל הקצים ועיבורין ובחדש הזה אתם נגאלין, שנאמר "החדש הזה לכם ראש חדשים"... ר' נחמיה אמר, "קול דודי הנה זה בא" זה משה, בשעה שאמר לישראל בחדש הזה אתם נגאלין אמרו לו: משה רבינו היאך אנו נגאלין והלא אין בידינו מעשים טובים? אמר להם: הואיל וחפץ בגאולתכם אינו מביט במעשיכם הרעים, ובמי הוא מביט בצדיקים שבכם ובמעשיהם כגון עמרם ובית דינו". עכ"ל. הרי לנו שאם יש חפץ להקב"ה בגאולה, אזי יש בחינת דילוג וקפיצה, ואין שום מגבלות!!

וכמה נפלא לראות שלפי החשבון של 430 שנה יוצא שכלל ישראל נגאל 220 שנה לפני החשבון הסופי, והרי אנו בדיוק 220 שנה לפני סוף האלף השישי...!! ובכמה דברים מצינו שהוקשה גאולה אחרונה לגאולת מצרים...!

ההבנה היחידה שבאמת נצרכת מצידנו, להסכים בלב שלם ובנפש חפצה, להיות כלים לגילויים העצומים שיהיו כשיבא משיח, להסכים בכל רמ"ח אברים ושס"ה גידים להיות כלים ביד הבורא יתב', שיעשה בנו כרצונו ובלבד שכבר יפציע אור הגאולה, ואם נעמיד את עצמינו לכך, אזי בוודאי הי"ת ישלים חפצינו, ונגאל תיכף מהרה.

סתימת החלונות

א. ברור שהדבר שגורם לזעזוז ולחלחלה לכל מי שלב יהודי פועם בקרבו, על שהגענו לכזה שלב קשה ובלתי נתפס, של סגירת בתי כנסיות ובתי מדרשות בכל קצוות עולם, וגם לרבות מקומות תורה הומים שקול התורה לא פסק מהם ימים ולילות, וכזאת רעה קשה הרי לא זכורה ולא כתובה מימות עולם מימי קדם, שהרי אפילו בשואה האיומה, המשיכו בתי הכנסיות כאן בארץ ישראל לפעול במלא הקיטור, ואילו עתה, בכל קצווי תבל בוטל התמיד, ונסגרו כל היכלי התורה הסואנים על מנעול סוגר ובריה.

בוודאי בראשונה זה מחייב אותנו לעיין ולפשפש בכל אורחותינו וסגנון הנהגותינו בבתי מקדש מעט, האם אנו מהלכים שם ברגש הראוי כיאה וכיאות למקום השראת השכינה, האם אנו מקיימים את הפס' "וה' בהיכל קדשו הם מפניו כל הארץ" לבלי לשוח בדברים בטלים בעת התפילה או להתבטל בדברי הבלים בעת לימוד התורה.

אבל מצד שני מה שנתגלגל כאן מציאות עגומה כזאת בעוצמה אדירה, של כמעט ביטול מוחלט של כל כנסייה של דברי תורה ותפילה, חייב להיות לזה טעם עליון. (וכך ידוע מרמח"ל, שבכל מאורע בעולם יש הנהגת המשפט שהוא מה שמגיע לפי הנהגת מדה כנגד מדה, ויש הנהגת הייחוד שהוא כפי סדרי ההנהגה העליונה שמביאה את העולם שלב אחרי שלב לקראת התיקון הסופי ולגאולה).

והראוני מציאה ומרגלית מופלאה, מדבריו הנוראים של הרמח"ל במאמר הגאולה שלו, שמאיר את עינינו להבין מה בדיוק מתרחש כאן, והרי זה פלא מופלא היאך זיכו משמים את הרמח"ל, לעמוד כבר לפני 250 שנה על תרחיש שעתידיה לקרות בימינו, ורוח ה' פיעם בו, לגלות מה ההסבר העמוק במאורע שמתרגש עלינו בעת הזאת.

ב. נקדים ונפתח בדברי חז"ל (מדרש הנעלם בחוקתי קיד): "הנה זה עומד אחר כתלנו בבתי כנסיות ובבתי מדרשות, משגיח מן החלונות דודאי בי כנישתא בעייתא חלונות מציין מן החרכים לאסתכלא ולאשגחא עלייהו..." עכ"ל. הרי שהחלונות שנזכרים כאן הם בתי כנסיות, שכאשר היה ביהמ"ק בנוי היה שער השמים פתוח לרווחה, אבל אחרי שהוא נחרב נותרה עדיין השפעה דרך החלונות, ולכן בית הכנסת צריך חלונות, לרמוז על ההשפעה הזאת.

הבה נעתיק מש"כ הרמח"ל, וז"ל: ועתה אשוב אפרש לך מה יהיה בסוף הדברים, בהגיע עת מועד קץ. ועל זה הסוד אמר אדונינו משה רבינו ע"ה (דברים ד ל): "בצר לך ומצאוך כל הדברים האלה", ודוד בהסתכלו בזה הזמן אמר גם כן (תהלים יא): "למה ה' תעמוד ברחוק תעלים לעתות בצרה". והבן היטב. דע, כי הנה פתח גדול היה

נפתח בראשונה על הארץ הקדושה, והוא השער שממנו היו יוצאים כל הברכה וכל השלום בריוח ולא בצמצום, וכאשר גרמו העוונות והבית הקדוש חרב, אז נסגר השער הזה ונפתחו תחתיו חלונות קטנים. והאמת, כי חלונות האלה הם ממשלות קטנות ממשלת השער מאד, ועליהם נאמר: "משגיח מן החלונות מציין מן החרכים".

והנה החלונות האלה, מאז נפתחו ניתן להם חוק וגבול לעמוד פתוחים כל ימי הגלות ולא ייסגרו, פן יחרב העולם רגע אחד, וכאשר תבוא גאולתנו במהרה בימינו, הנה יפתח השער הסגור שנית והחלונות לא ייזכרו, והאמת, כי כבר כלו פעולתם והלכו להם, וכבר נאמר (סנהדרין ח,א): דבר אחד לדור ולא שני דברים לדור, וע"כ בבוא ממשלת השער לא תעמוד ממשלת החלונות כלל. וסוד הענין (ברכות מח,ב) אין מלכות נוגעת בחברתה אפי' כמלא נימא.

ונמצא, שכשיגיע זמן הגאולה יתחיל השער ויתעורר להיפתח, ובהתעוררו יורח אור הגדול ויצא דרך החלונות עצמם (היינו שיפסק מהם), כי אין מקום לממשלה אחרת בזמן ההוא, ומאותו היום והלאה יהיה השער הולך ונבנה בכל פרטיו ומשפטי בניינו, והחלונות יהיו הולכים ומסתלקים. ונמצא, שהשער יהיה נבנה, אבל למעלה, ולא נודע ממנו למטה עד תום ממשלת החלונות, כאשר ניתן להם בראשונה. והבן מאד כי הדברים עצומים ומושרשים בעמקי החכמה, וע"כ האור יהיה הולך ומחשיך, כי החלונות נסתמים ואור השער לא נגלה (עדיין).

והנה בשעה אחת ישרימו להיסתם החלונות, ותתגלה מיד פתיחת השער. ונמצא, שאין בין זה לזה כלום אלא זה נכנס וזה יוצא, שאל"כ באותו הרגע היה העולם חרב, אך עכ"ז כיון שכבר יגיעו החלונות לסתימה הזאת נראית פעולתם למטה, והיא עת חשיכה גדולה, והיא לא תעמוד הרבה כי פתיחת השער תתחזק וישוב האור חזק מבראשונה. אמנם, שנעשה הענין הזה למעלה נראית פעולתו למטה, כי לפי השפעת המאורות נעשות הפעולות בעולם. וכל אלה הדברים מובנים מאד ליודעי דרך החכמה. וע"ז הזמן כתוב (דברים ד, ל): "בצר לך ומצאוך כל הדברים האלה", וכן (תהלים קיח, ה): "מן המצר קראתי יי", וכן (ירמיה ל, ז): "ועת צרה היא ליעקב". והכל דרך אחד, כי מפני הצרות והסתימה נולד זה. ועל כן היה דוד מחזיק את ישראל בדבריו ואומר (תהלים לא, כה): "חזקו ויאמץ לבבכם כל המיחלים לה", כי באמת חוזק לב ואומץ גדול צריך לתוחלת הזאת, מפני תוקף הזמן הצר והחשוך שזכרתי. והנה על כן היה דוד אומר בתפילתו (תהלים יא): "למה ה' תעמוד ברחוק", והוא הסוד הגדול "מרחוק ה' נראה לי" (ירמיה לא, ב), עכ"ל. ולא נותר לנו אלא לקוות לראות בעינינו את פתיחת השער דביהמ"ק במהרה.

הגירסה הקלה של מלחמת גוג ומגוג

א. הנה מכת הדבר הזאת, של הנגיף שמשתולל כעת בכל העולם, מתוארת כבר ע"י חז"ל לפני למעלה מאלף שנה, בתוספתא דתענית (סופ"ב): "...אבל בטוחין שאין המקום מביא מבול לעולם שנאמר 'ולא יהיה עוד מבול' וגו', ואומר כי מי נח זאת לי אשר נשבעתי וגו', ר"מ אומר, מבול של מים אין אבל מבול של אש ושל גפרית כדרך שהביא על הסדומים יש וכו', ר' יהודה אומר מבול של כל בשר אין אבל מבול של יחידים יש, כיצד נפל לים ומת טבעה ספינתו בים ומת הרי הוא מבולו, ר' יוסי אומר, מבול של כל דבר אין, אבל מבול של דבר לאומות העולם לימות המשיח יש, שנא': 'ואקח את מקלי את נעם ואגדע אותו להפר את בריתי אשר כרתי את כל העמים וגו'', עכ"ל. ומבואר בדברי ר' יוסי שבימי המשיח יהיה "מבול של דבר" וכמבו' שם קודם ש"מבול" הוא לאו דוקא מה שיורד מהשמים, אלא שמגיע בפתע פתאום ואי אפשר לעוצרו, ומה שיך הגדרה יותר קולעת לנגיף זה מ"מבול".

והנה צריך להבין מדוע הפסוק אומר שמבול של דבר הוא "מקל של נועם", כמו שמוזכר שם הפסוק בישעיה "ואקח את מקלי את נעם ואפר את בריתי", וכי עשרות אלפי מתים ומכת דבר כזאת תחשב למקל של נועם...?

ונראה כאן דבר מבהיל על הרעיון שנוכח בפסוקים מפורשים ביחזקאל (והראה זאת הגר"ב רוזנבלום שליט"א) שנאמר שם (לח,יח-כג): "והיה ביום בוא גוג תעלה חמתי באפי... ונשפטתי אתו בדבר ובדם וגשם שוטף ואבני אלגביש אש וגפרית אמטיר עליו ועל אגפיו ועל עמם רבים אשר אתו והתגדלתי ונודעתי לעיני גויים רבים וידעו כי אני ה'", הרי שהפסוק מתחיל בדבר ומסיים באבני אלגביש, ומבאר בזה המלבי"ם שהדבר והברד אלו הם ב' שלבים במלחמת גוג ומגוג. (וכבר הזכרנו במאמר הראשון שכל דברי הנבואות על אחרית הימים נאמרו לנו, ועלינו לקרוא בהם ולהתחזק על ידם, כדאי במדרש שבמצרים היו ישראל קוראים בשבת במגילות שמדברות בגאולה וכך היו מתחזקים בהם).

וז"ל המלבי"ם: "מצייר שהתחלת המשפט יהיה בדבר ובדם שהם דברים טבעיים ורגילים, שיוכלו לתלות אותם במקרה ובטבע, כי כן דרך המלחמה, ע"ז אמר ונשפטתי בנפעל וכאילו ישפט עמהם, כי עדיין יכחישו ידו הגדולה, ואח"כ גשם שוטף ואבני אלגביש אש וגפרית אמטיר עליו שזה עונשים שמימיים נסיים, שניכר לכל כי אצבע אלוהים הוא, ואז "והתגדלתי", יכירו שאני גדול ושכל הסבות מאתי, ושאיני קדוש מובדל מן הטבע ומתנשא עליו באותות ומופתים, ועל ידי כך "ונודעתי לעיני גויים רבים וידעו כי אני ה'", עכ"ל. הרי להדיא בדברי המלבי"ם שמלחמת גוג ומגוג מתחילה בתרחיש של - "מבול דבר".

ב. והנה הזוה"ק בפר' תולדות כותב לגבי מצרים שגם שם דבר וברד הם ב' חלקים בהכנעת מצרים, בתחילה באופן קל של "דבר", ואח"כ באופן קשה של "ברד", וז"ל הזוה"ק (וארא לא,ב): "...וחמשה זינין הוו דכתיב בסוסים בחמורים בגמלים בבקר ובצאן, הא ה' זינין לה' אצבעאן דאקרון יד בגיני, כך הנה יד הוי"ה הויה וגו' דבר כבד מאד, דהוו מתים מגרמייהו ואשתכחו מתים, בתר דלא אהדרו מצראי, אינון אתוון ממש (כי דבר וברד אותם אותיות) אהדרו וקטלו כל אינון דאשתארו, ודבר אהדר ברד, מה בין האי להאי, אלא דא בניחותא ודא בתקיפו דרוגוא, (מה בין דבר לברד, שדבר הוא באופן של נוחות, וברד בתוקף ורוגו) ותרין אלין הוו באתר חד בחמש אצבעאן, תא חזי דבר אתוון דהוו בניחותא (שבדבר אות ב' בלי דרש) מותנא בנייחא דהוו מתין מגרמייהו, (שהדבר המית בשקט ובנייחא), ברד (עם דגש באות ב') דאתהדרו אתוון בתקופ רוגוא וקטל כלא" עכ"ל.

הרי מפו' ש"דבר" נחשב באמת נייחא ביחס ל"ברד", והרי עוד מפו' בחז"ל, שאותם אבני אלגביש שעתידים לרדת על גוג ומגוג נשתיירו מהברד, א"כ דברי המלבי"ם מושרשים בדברי הזוהר שבתחילה יבא דבר ואח"כ ברד.

ג. שוב ראיתי מובא שכבר מפורש להדיא בזוה"ק וישלח (קעד,א) שיהיו ב' שלבים בגוג ומגוג: "ולזמנא דאתי זמין קוב"ה לאתערא בנייחא על שאר עמין עכו"ם ולבתר יתתקף עלייהו בדינא קשיא הה"ד (ישעיה מב) "הוי"ה יצא כאיש מלחמות יעיר קנאה יריע אף יצריח על אויביו יתגבר", הוי"ה בקדמיתא דאיהו רחמי, ולבתר כגבור ולא גבור, ולבתר כאיש מלחמות ולא איש מלחמות, לבתר אתגלי תוקפא עלייהו ויתתקף לשיצאה לון דכתיב "יריע אף יצריח על אויביו יתגבר", כתיב (זכריה יד) ויצא ה' ונלחם בגוים ההם כיום הלחמו ביום קרב, וכתיב (ישעיה ס"ג) מי זה בא מאדום חמוץ בגדים מבצרה וגו', עכ"ל. (וכן בדבר כתיב יד הוי"ה הויה, ובברד כתיב קולות אלקי"ם).

מעתה יובן היטב מדוע ה"מבול של דבר" נקרא מקל של נועם כדכתי' שם "ואקח את מקלי את נועם ואפר את בריתי" כי זה נועם ביחס לברד (ודו"ק בחושבנא של "מקלי" ו"נעם", עם שם הוי"ה ב"ה עולה בדיוק "קורונה", וזה גופא מגדיר אותו כנועם כי שם הוי"ה בקרבו וכאמור), ואם יכירו אומות העולם עתה במלכותו יתב', יחסך מאיתם השלב הקשה.

והנה בשבת (קיא,א) מפורש שהאוכל סעודה שלישית ינצל ממלחמת גוג ומגוג, ומובא שם הפס' ביחזקאל הנ"ל "ביום בא גוג", הרי שכלל ישראל צריכים את הזכות של סעודה שלישית להינצל ממלחמת גוג ומגוג, אבל עכ"פ כמה מרגש חזיון זה להבין שאנו לא בחבלי משיח, אלא בלב ליבה של מלחמת גוג ומגוג בגירסתה הקלה...!! אנו נרעדים אפי' לחשוב ע"ז, אבל יתכן שזה מה שקורה כאן.

חבי כמעט רגע

א. הנה הגמ' בב"ק (ס"ב) אומרת שבעת מגיפה צריכים להסתתר בבית לקיים מה שנאמר "לך עמי בא בחדרך", אבל הרמח"ל חידש לנו שאי"ז רק עיצה למחבוא בעלמא, אלא זוהי הגדרה של השלב האחרון כאשר הכל מתקון, שאז מחוייבים להתכנס כדי שהסט"א לא יאחז בקדושה.

וז"ל (ליקוטים ג'): "כשנשלם ליברר הניצוצות הקדושות מתוך הקליפות נאספות כולם במלכות, ומיד נעשית המלכות מ' סתומה - ס', כדי שלא ירצו הקליפות אחריהן ויאחזו בהם ח"ו, והוא סוד הפסוק "לך עמי בא בחדרך" אלו הניצוצות שהולכות במלכות, "וסגור דלתך בעדיך" אלו הב' דלתין שמתחברות כאחד ועושים מ' סתומה מן הטעם שאמרת "עכ"ל. כלומר, כאשר נשלם הברור העצום של אלפיים שנות גלות, צריך לסגור את כל אלו שהם בצד הקדושה, כדי שלא יתערבו עמהם אלו שמייצגים את כוחות הסט"א בעולם, וממילא מה שיש להיסגר אחר דלתות, אי"ז עונש וכדו', וגם לא רק עיצה להינצל, אלא זה בכדי לשמור על היין המשומר, בטהרתו.

וממשיך הרמח"ל ואומר: "ועוד טעם אחר, כי אחד שנשלם ברור הניצוצות יורד הדין... ועובר דרך שם להכרית החיצונים, וטבע הדין הוא שאינו מבחין, ואם לא היו אלו הניצוצות סתומות במלכות, היה יכול הדין להזיק גם להם, וזהו שאומר: חבי כמעט רגע עד יעבור זעם יעבור דווקא. עכ"ל. כלומר, לפי טעם זה מדובר על עוד שלב יותר מאוחר, שכבר נעשה הדין ברשעים ליתן להם את עונשם המגיע להם, שבשעה כזאת הדין "עובר" על יד מקום הקדושה, ואז צריכים להיכנס ולנעול את הדלת עד "יעבור" הזעם, ויפרע מן הרשעים שהם סיבת הדבר.

ב. ויש פלא עצום שהבעה"ט מגלה בפרשת החודש שישנם ד' מקומות בתנ"ך שכתובה התיבה "יאכלוהו" ובכולם ההוראה היא לא לצאת מהבית, וז"ל: "יאכלוהו" ד' פעמים במסורה. ב' בענינא דפסח (הכא ובמדבר ט"א). ואידך אהרן ובניו יאכלוהו (ויקרא ח, לא) בענינא דמלוואים. מה התם נצטוו ומפתח אהל מועד לא תצאו (שם ח, לג) הכא נמי ואתם לא תצאו איש מפתח ביתו (פס' כב). ואידך כי מאספיו יאכלוהו (ישעיה ס"ב, ט) דאיתקש גאולה אחרונה לגאולה ראשונה (עיי' שמו"ר ג', עכ"ל. ושוב, צריכים אנו להודות להי"ת שהוא שלח לנו עיר וקדיש, איש בעל רוח הקודש כמו הבעה"ט, שידע ללמוד מהמסורה שעתיד להיות בגאולה האחרונה מצב כזה שאסור לצאת מהבית. ואע"פ שאיננו יודעים אם המכוון למצבינו, אבל כאשר כ"ז מתרחש בחודש ניסן, כשמסתמא לקראת ליל הסדר יהיה המצב כפשוטו ממש שאין לצאת מהבית, הרי זה מרגש ומפעים לבבות נשברים, שמצפים בלהט לגאולה.

והנה הנגיף הזה יצא לעולם כשהתחילו לקרוא בתורה פרשיות שובב"ם, וידוע מהקדמונים שקריאת שובב"ם מתחילה את תיקוני היציאה ממצרים, א"כ נמצא שכל סיפורו של הנגיף הזה הוא סביב גאולה ראשונה ואחרונה.

ג. ומה שכלל ישראל עומד נרעש ונפחד מאבידות של נפשות יקרות מטובי בנינו בארץ ובעולם, הרי זה תיקונים מבחילים וזירוזים עצומים של הגאולה, ונוכל לתאר משל ממה שיש בלונה-פארק "רכבת הרים" מפחידה שנוסעת על מסילה תלויה באויר, והיא מתהפכת מתפתלת עולה ותיכף יורדת בחדות, ואנשים רבים בפנים צורחים מפחד ואימה, ובכל זאת עולים על זה בסיבוב הבא כי יודעים שהם בידיים טובות, וכך אנו יודעים שאנחנו ברכבת של הגאולה, והבורא עולם בכבודו ובעצמו נוהג ברכבת הזו וכל העולם סגור בקרונות והרכבת שועטת ודוהרת, ויש צרחות מפחידות מכל עבר, אבל הרי אנו יודעים שזה מה שהכי טוב כעת כדי להביא את העולם במהירות לתיקונו.

ובתרגום יונתן על הפסוק "ליל שימורים הלילה הזה לדורותיכם" פי' שיש ארבעה לילות שימורים, הראשון, כשנתגלה לברוא את עולמו, השני, כשנתגלה לאברהם אבינו, השלישי, כשנתגלה במצרים והרג את הבכורות, והרביעי, כשיתגלה לפרוק אותנו מן האומות וזהו ליל שימורים לדורותיכם. וידוע הכלל שה"זמן" אינו עובר עלינו, אלא אנו עוברים בזמן שבו "תחנות" מסוגלות, ורב סיכוינו עתה לצאת מגלות של אלפיים שנה בפסח הזה.

ושמעתי מאדם גדול, שהתחושה כעת בסגירת בתי כנסיות ובתי מדרשות, שהוא כפי שהיה בקריעת ים סוף שאמר הקב"ה: מה תצעק אלי דבר אל בני ישראל ויסעו ופירשו חז"ל דבעתיקא תליא מילתא, כלומר, יש דברים ששייכים לכזה גובה שאינו תלוי בתפילה של התחתונים, וכך כביכול כאן יש לפרש, שהקב"ה אומר איני צריך עתה את עזרתכם, רק אני הוא שפועל ומוציא אתכם מהגלות.

וברור שמה שעובר כעת על כלל ישראל, קושי בלתי נתפס של יהודים רבים שנמצאים בסכנת חיים, הרי"ז עת של תשובה, דכתי' "בצר לך ומצאוך כל הדברים הדברים האלה באחרית הימים ושבית עד ה' אלהיך ושמעת בקולו כי אל רחום ה' אלהיך לא ירפך ולא ישחיתך" והקב"ה בוודאי לא יעזוב אותנו כעת בשלב האחרון - הוא השלב המכריע שעניי כל ישראל נשואות אליו, זה אלפיים שנה.

והנה כ"ז נכתב כתפילה שאכן זהו כל מה שעובר עלינו, וכאמור החשוב ביותר זה עצם הנכונות מצדינו, להסכים בנפשותינו להיות הדור שעל גביו יתגלה כבוד מלכותו יתב', ועלינו להסכים להיות מוכנים לכל תרחיש שיהיה הנצרך להשלמת התיקון, ואף אם חלילה לא יבא משיח אנו מקבלים הכל כי כך הוא רצון הי"ת, ואין עוד מלבדו!!!